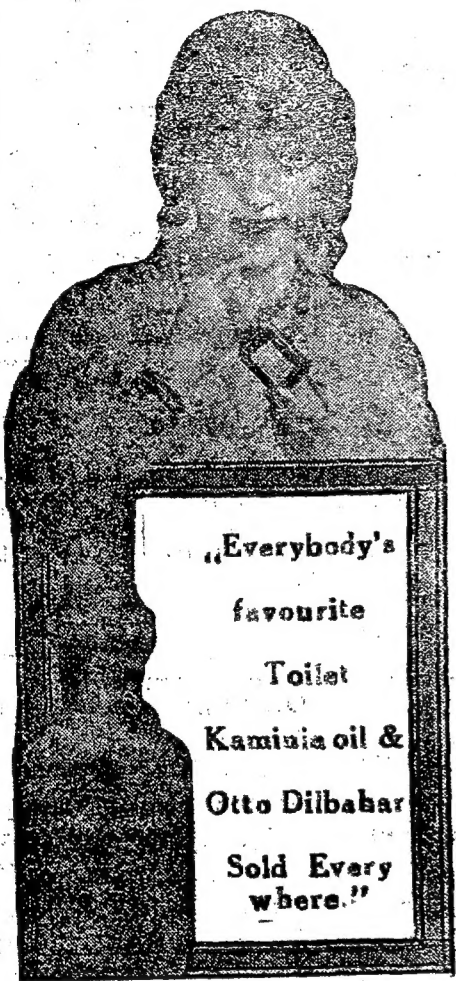

31-299 వ్రతిది నము వ్రకటింవ(బడును.

Vol. 8. } చెన్నపట్టణము 1922 వ సం. ఫిబ్రవరి నెల 14 తేది మంగళవారము } No. 253.
నంపుటము. ౮ } దుర్బతి నా మ సంవత్సరము, మాఖ మాస బహుళ ద్వితియ ౨. } సంచిక. ౫౫౩

వెంట్రుకలే అందను.

రానిపోకుండ, జాగ్రత్త!

“వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడి రాకమానుచే త్వరపడు.
ఊడికమ్మట మొదలుకెట్టియెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.
అంతవరకు రానీయవద్దు.

నేడే

కామినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది రిజర్వు చేయబడినది.

వెంట్రుకల కెట్టి రోగ మున్నును, కరో మాండ్య మున్నును,
యిది దివ్యవధము.

వెంట్రుకలు చిట్టుట గాని, కడకు గాని యుండదు.

మీ వెంట్రుకలు కడల యెప్పటి పెత్తనమును గల్గి పట్టు
కలె నుండి మెరయుచుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.

వెంట్రుకలు యెట్లు వృద్ధియగునో కనిపెట్టుడు.

కామినీయా తలనూనె నిన్ను సర్వోత్కృష్టముగ జేయును.

కల బుడ్డి 1-కి 2-కి రూపాయ. వి. కి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వోట్లూను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము

విక్రయించబడుచున్నది.

ఇది మంచి లక్ష్యముగా రందరివద్దనున్న, సరకు లమ్మ

వారివద్దను నూడ దొరకును. లేకున్న,

సోలు యే వెంట్రుకలు—

అంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ లిమిటెడ్

కెమికలు కంపెనీ,

(126) , 115 జమ్నామకేడు, బాంబాయి

మీకు నువ్వన ప్రశ్నయు, లేక అతడు కావలసినప్పుడు

“ఓటో దిల్ బహారు” కు వ్రాయుడు.

ఇది రిజర్వు చేయబడినది. అత్యద్భుతమైన గుణముగలది.

1/2 బొట్టు బుడ్డి 1-కి ధర రూ 2-0-0

3/4 బొట్టు ” ” 0-12-0

1 బొట్టు ” ” 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతి రుమాలుమందు వల్లిన మిక్కిలి

మనోహరమైన వాసన చుట్టుప్రక్కలకు వ్యాపించును.

ఆరోగ్యమార్గము

శ్రీ గాంధీమహాత్మ పణీతము

గ్రంథములో ఒక్క పక్షి అయినను వదిలక శ్రీ శ్రీని
వాసుని కృపవల్ల తెలిసింపబడినది. అచ్చు పూర్తి అయినది. స
బర్మత సత్కారము శ్రమములూ ప్రత్యేకముగ తీయబడిన,
కావినధారి యగు శ్రీ గాంధీమహాత్మవి ఛాయాపటము ఇందు
చేర్చబడినది. లైండింగులో నున్నది. ఇదివఱకు రిజిస్టరు చేయ
బడిన అర్హుల పంపినవారికి యీనెల 15 వ తేదీనుండి పుస్తక
ములు వి. పి. గ. పంపబడును. ఎవ్వరికైన అక్కణ లేనియెడల
ఆ శేషిలోపుగ తెలుపవలెను. అభిప్రాయ ప్రచారముకొఱకును,
జ్ఞాననివారణ కార్యసహాయార్థమును ఉద్దేశింపబడిన ద గు ట
చేత స్వల్పపుకెలకు యివ్వబడుచున్నది గాన వి. పి. లు తిరస్క
రించి దండుగ కలుగజేయకుండవలె నని కోరుచున్నాను. ఇప్పు
డు అచ్చుచేసిన 2000 ప్రతులను చాలవఱకు అర్హుల వచ్చి
యున్నవి. గనుక యింకను గ్రంథములు కావలసినవారు యీ
నిగువ చిరునామాకు వెంటనే వ్రాయుట యుక్తము.

నూడూరి రామచంద్రరావు

(8221-ఎ)

సేవకసంఘము, నుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా.

నమకము (1842)

బంగారు, వెండి, రత్నము

ల నగలును, యితరవస్తువులును,
వాపసు ఇచ్చినపుచ్చు కొని కైకయియివ్వబడును

ఉమ్మడి - రావి య్యెట్టి,

నది సావి యెట్టి కంపెనీ,

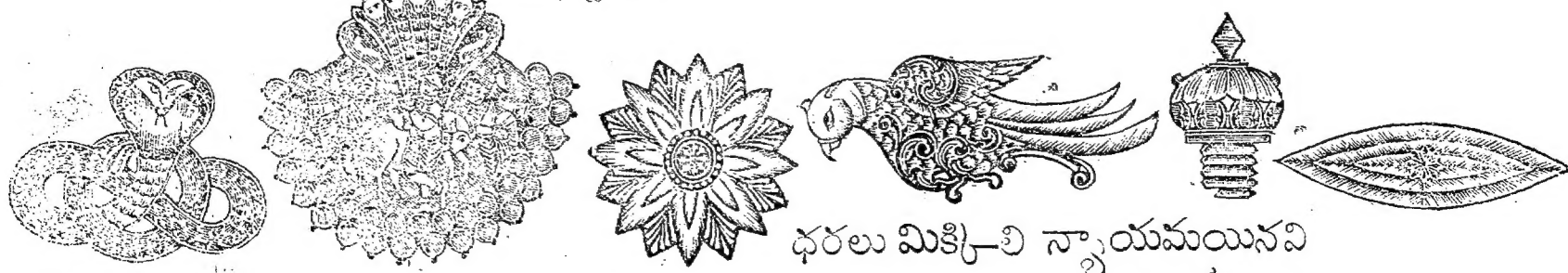
25, బైనాబజార్ రోడ్, మదరాస్.

నగలు వాణ్యుడుగాను పూచీతోడను సరియైన ధరలకు
తయారుచేసి విక్రయించుట కుంచబడును. తయారు
లేనివాటిని అది శిశ్రుము అర్హుల చేరకు తయారుచేసి
యివ్వబడును. ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చి నగలు తయారు
చేసికొన్న వారివలన నూనెముక్కలు తెలిసికొనవచ్చును.

ఆలస్యము ఆకాభంగమును గలిగించును.

తక్షణమే తెప్పించుకొనుడు.

శ్రీ లుపయోగించు నాగరలు, జడలయం దుపయోగించు విశ్వలు, యితరనగలు మేలయిన బంగారు రేకుతో తయారుచేయబడియున్నది
మా వద్దయున్న నిలువ నగలను పూర్తిగా విక్రయించ దలచియున్నాము.

ధరలు మిక్కిలి న్యాయమయినవి

కొప్పె 1-కి ధర రూ 4; చివకబిళ్ల 1-కి ధర రూ 3; కామంతిబిళ్ల 1-కి ధర రూ 3; మొగలికేట బిళ్ల 1-కి రూ 2-8-0; నాగపడిగ బిళ్ల 1-కి ధర రూ 5; నాగరము 1-కి ధర రూ 8.

మానద పలురకములు నలువిధనై జలలో నుంచుటవలన అందరికిని తృప్తి కలుగచేయగల మనిమా కు దృఢసమ్మకము గలదు.

ఇండియన్ జ్యాయలరి మార్పు, పోస్టువాక్సు నెం. 40. నగరత్ షేట, జెంగువూరు సిటి.

ముఖ్యఫలితము.

మో. క. గాంధీ

నేను రాజప్రతినిధి ప్రాసంగికముగా నాలోచించి విషయపూర్వకముగనే వ్రాసివేసినది. అది తెలియజేయుటకు వ్రాసితిగాదు. అందువలన ప్రతిమాటయు బుద్ధిపూర్వకముగ వ్రాసినదే. ప్రారంభమున ముద్దుమాత్రములనుండి కైదో లగునని హాస్యపూర్వకముగ ప్రార్థనజేయుటయే యిది. ప్రారంభమున నీటినిపెట్టుచున్నాడు. ప్రభుత్వవిభాగము నకు వయః తెలియక నిష్కారముగై లొంగియున్నాడో అనియే ప్రాసంగికముగా నున్నది. అయితే ప్రభుత్వవిభాగమును ఒకవంతుజూడో మా ప్రీతివంటి యుండును. నీటినిపెట్టుచున్నది తెలియజేయుట నేను ప్రభుత్వ విభాగ మంతయు మా ప్రీతివంటియున్నది. నేనాయనను విషయపూర్వకముగ ప్రతినిధి ప్రభుత్వవిభాగము తీరము విమర్శించుకొనుటకును, ప్రభుత్వ ప్రభుత్వము విరుద్ధకార్యములు న్యాయసృష్టియలెచో నొచ్చించుకొనుటకును ఆహ్వానించి యుంటిని. ఇదిగలలో నేను వారములో జరిగిన సంగతుల సారాంశమును 'భూమి' పుస్తకములో ఆను కీర్తిక్రమ ప్రాసంగికమును అయిదు పేజీలయందు. అందలి సాక్షిలంఘనము అబద్ధములు గావచ్చుచో అందలి సంగతులన్నియును నిజమైనవే. ఈవిషయములు యిట్లు జరిగియుండవలసివచ్చినా?

అధికార శిక్షణము మాటయేమి? దౌర్జన్యవిరహితముగ అధికారాన్ని పాటించుచున్నామని గాని ప్రతికారము, తదధికారమును దుర్వినియోగపరచుకొని ప్రాంతమును మోటుగను ప్రవర్తించుటయేనా?

రాజప్రతినిధి యీ బహుస్వల్ప ఫలితము గమనించలేకున్నచో భారతీయలారకుండవలసినదేనా? ఏమైనను, అత్యంత కష్టముగ సాత్విక శాసనోల్లంఘనము సాగుచుండవలసినదే. భారతీయలందఱును, అనుజ్ఞ లేనిదే, కాంత్యక్రమములగు బహిరంగపురై నను జరుగుచుండవలయును, అనుజ్ఞ లేనిదే కాంత్యక్రమములగు వాండోళ్ల సంఘముల నిర్బంధపరచుచుండవలయును, ఉత్తరపురై నదే వారాధ్యక్షులు ప్రమరింప వలసినదనియు, యనిలేని, అట్టి నిషేధము లంగీకరింపవలెను. గాలిపీల్చుటగాని, తినుటగాని, త్రాగుటగాని మానవునకు మరయుకరి కెల్ల గావలయునా? నేనెంతెప్పున మానుచున్నయనును (ప్రజాతీవమునకుగాని, ఆహా! ను, నీవవంటిని. (యంగుయిండియా.)

* * * * *

సందిగావన

మో. క. గాంధీ.

దెంగాలు ప్రభుత్వముయొక్క శీతలీనియ్యి ఆ ప్రభుత్వము యనకల యిండియా ప్రభుత్వము యొక్క శీతలీని సులతము వర్ణించుటకు సర్ హెన్రీవిల్లరుగారు ఒక సంచిప్రయోగమును వాడి యుండిరి. దెంగాలు శాసనసభలో, నిష్పంధ ప్రకటనముల రద్దుజేయుటకును, వానిక్రింద నిష్పంధించిన ఖయిలను విడుదల జేయుటకు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు గావించిన తీర్మానముపై చర్చన, ఆయన వట్టి యార్జనము, అని తలంచుచు న్నాడు. దెంగాలులో నేను జరుగుచున్నదో తెలియని ఆయనకు అది వట్టి యార్జనము గావచ్చును. అచటి విషయములున్న వున్నట్లు దెలిసిన యేబదియిందే శాసనసభ్యులును సర్ హెన్రీవిల్లరు వక్తవ్యయచే మోహింపరైరి. వారికి దెంగాలు ప్రభుత్వపుష్టికయే వట్టి యార్జనము నుండెను. సర్ హెన్రీవిల్లరుగారు వర్ణించిన భగ్యవిహిత దేశములో గాక ఆయన యూహ్యపదంబులతో నున్నదని యావలయును. దెంగాలు ప్రభుత్వమువారు గడంగివీరసాధనములు అనలు విషయముల కక్కుతేదని చార యుద్దేశమైయున్నది. దెంగాలులోని భగ్యవిహిత, కీర్తితమైయున్న, సాత్వికమైనదియు, దౌర్జన్యవిరహితమైనదియుఅధికావలయుచే ప్రక్రియాఫలితమనియు శాసనసభ్యులకు దెలియును. చిత్రరంజనదాసు మాతానా అల్బర్ట్ కలాం అజద్ క్యాయమునక చక్రవర్తి, రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులను వృద్ధులు సగు బాబు హరిదయాల్ నాగుగారు సంఘము దుర్భేదములతో బ్రవర్తించి తన తనకున్న కష్టమును సగు హెన్రీ విల్లరుగారు ప్రేక్షకులు నమ్మునట్లు జేయులేకపోయెను. ప్రజాహితినాయకు లగు వీరియొక్కయు చురకొందలు నిరపరాధకులగు ప్రజాకులయొక్కయు నిష్పంధముల మనసునందుచుకొనిన శాసనసభ్యులకు సర్ హెన్రీవిల్లరు గారి హాస్యపూర్వకము అసత్యముగ గానించెను. అందువలన తీర్మానమును ద్రోసివేయుటకు, నామెయును భూపదరైరి. శాసనసభ్యులు దౌర్జన్యముతో వాక్యాంతర్యమును నిలువజేట్టిందులకు అభివృద్ధిని పొలు. వీరిరుగారు చెప్పిన భగ్యవిహిత, వాక్యాంతర్యము సంఘాధ్యక్షులత్ర్యము నరకుటను తీరువుల నుల్లంఘించుట మూత్రమే యైయుండెను.

జలంతముగ బహిరంగపురై ను కాంత్యముగ జరుగువానిని చెప్పగొట్టుటయు, కాంగ్రెసు కిలాఫతు కాంత్యములను వెదకి చట్టము నుటయు ప్రజలపై తిరుగు బడుటయు నిజమైన సంఘాధ్యక్షులని శాసనసభ్యులకు దెలియుటచేతనే తీర్మానమును బలపరుచుక తప్పరాదు. సర్ హెన్రీవిల్లరుగారి సంగతి యేమియును నున్నది. నిధికారుల విచారణసంఘముకంటే నిజమింపబడి యాపియమై యొచ్చించుటకు నియోగింపబడుచు చెప్పిన యాశాభావమును శాసనసభ్యులు తీరనట్లు తీరనగించిరి. తమకు స్వయముగ దెలిసిన విషయములపై వివాదించుటకు మరయొకసంఘ నియమమునకు వారు నమ్మలేదు. దెంగాలు ప్రభుత్వమువారి పురుషు నిష్కృలో నుండియు ఉదవలయును. నిరపరాధులగు థై దీలను వదలి వాటియ మాల్మ ప్రకటనముల రద్దుగావించిరే కాంగ్రెసు కిలాఫతు నిర్మాణములు ద్వీగుడి కృత్ శక్తిగముతో పనిజేయును. అట్లుజేయక తీర్మానము వాచరణలో బెట్టిపోయిరే చాలవంది మిగివాదులయందే వదలు కొనవలయును. ఇన్ని సంఘాధ్యక్షుల నుండితే ఆయందే తుండవే జీవించుటయగును. అయితే భారతదేశములో నవయుగా రంభమైనది వారుదెలిసికొనవలయును. ప్రజలకు నిష్పంధములని న సేమాగ్రమును భయం లేదు. వారికి తన బలము దెలిసినప్పు అక్కడక్కడకు కష్టములని నవలన లేక చుచ్చుచున్నది. కష్టపాధుకమునకు సంకీర్ణతతోనుండి దౌర్జన్యముతోనున్న ప్రజలను ప్రపంచములో సేప్రభుత్వమైనను లొంగుటలు నిష్పంధించ వలదు.

దెంగాలులో జరిగినదే వీహులోగూడ జరిగిన వీహు శాసనసభ్యులు యితేభావములను కీర్తయము దెలిసి సంఘాధ్యక్ష రాష్ట్ర ప్రభుత్వశాసనసభ్యులు యేదో సమాధానమును గొక్కిరించిరి. అప్పటికిని ప్రభుత్వమువారు చెప్పిన జేమియునులేదు. యంగుయిండియా ప్రక్రియనుండిచినను భారతదేశములో వివిధ భాగములందు జరుగుచున్న నిష్పంధములను గుర్తించి వేదికల ప్రయత్నంబుటకు కష్టమగుచున్నది. ఇప్పుడు వట్టి కారాగృహముయే గాదు. నిష్పంధ శాసనములు దృఢీకరింపబడి దుర్వినియోగపరచుచున్నది. సర్ హెన్రీవిల్లరు గారు మరయొక ప్రయోగమును 'పదవచన దౌర్జన్యము' అను దానిని మన కొనగియుండిరి. 'రృంధము' అను పదముచే ఆయన కేమియు కార్యముజేయుట లేదు. ప్రతిశాసనమును కీర్తిమైనదనియు, ప్రజల మాటచే భయపడక నిజము వాలోచింపవలయు ననియు ఆయన చెప్పుచు న్నాడు. ఆ విషయమే మోజూచి 'న్యాయము. క్రమము' అను పదముల దౌర్జన్యమును మోజించెదము. మా శివ్యా సభలో సర్ హెన్రీవిల్లరు వాడియారారు, బోర్డును కాలములో ప్రాస్యలో న్యాయక్రమములపేర నెన్నియో దురంకములు గావించుటదేని పురణకు దెచ్చిరి ఈ రెండుమాటల మాయామోహమును మనము తప్పించుకొంటే మన, న్యాయక్రమ పరిపాలకుల చేష్టలకుల భారతీయుల జీవితములును సాత్తును, ఉద్రాదములకు పాల్పడును. ప్రజలు, శాసనసభ్యులు యితము పదవచన దౌర్జన్యముక్రింద నుండుటకు తిరస్కరించి ప్రభుత్వము యొక్క వట్టియార్జనముతో మోసపోవుకాలము గడచిరి. వీరి నన్నింటిని నిరాకరణోద్యమమే పరిమృదింపగలదు. ప్రభుత్వమువారును ప్రజలును నిజమైనసంఘాధ్యక్షులని యిదిగడగిద్దరును జిక్కుకొనిన మాయావ్యాపారమునుండి బైటబడుకాల మానన్న మొనడి.

దెంగాలులో జరిగినదే వీహులోగూడ జరిగిన వీహు శాసనసభ్యులు యితేభావములను కీర్తయము దెలిసి సంఘాధ్యక్ష రాష్ట్ర ప్రభుత్వశాసనసభ్యులు యేదో సమాధానమును గొక్కిరించిరి. అప్పటికిని ప్రభుత్వమువారు చెప్పిన జేమియునులేదు. యంగుయిండియా ప్రక్రియనుండిచినను భారతదేశములో వివిధ భాగములందు జరుగుచున్న నిష్పంధములను గుర్తించి వేదికల ప్రయత్నంబుటకు కష్టమగుచున్నది. ఇప్పుడు వట్టి కారాగృహముయే గాదు. నిష్పంధ శాసనములు దృఢీకరింపబడి దుర్వినియోగపరచుచున్నది.

సర్ హెన్రీవిల్లరు గారు మరయొక ప్రయోగమును 'పదవచన దౌర్జన్యము' అను దానిని మన కొనగియుండిరి. 'రృంధము' అను పదముచే ఆయన కేమియు కార్యముజేయుట లేదు. ప్రతిశాసనమును కీర్తిమైనదనియు, ప్రజల మాటచే భయపడక నిజము వాలోచింపవలయు ననియు ఆయన చెప్పుచు న్నాడు. ఆ విషయమే మోజూచి 'న్యాయము. క్రమము' అను పదముల దౌర్జన్యమును మోజించెదము. మా శివ్యా సభలో సర్ హెన్రీవిల్లరు వాడియారారు, బోర్డును కాలములో ప్రాస్యలో న్యాయక్రమములపేర నెన్నియో దురంకములు గావించుటదేని పురణకు దెచ్చిరి ఈ రెండుమాటల మాయామోహమును మనము తప్పించుకొంటే మన, న్యాయక్రమ పరిపాలకుల చేష్టలకుల భారతీయుల జీవితములును సాత్తును, ఉద్రాదములకు పాల్పడును. ప్రజలు, శాసనసభ్యులు యితము పదవచన దౌర్జన్యముక్రింద నుండుటకు తిరస్కరించి ప్రభుత్వము యొక్క వట్టియార్జనముతో మోసపోవుకాలము గడచిరి. వీరి నన్నింటిని నిరాకరణోద్యమమే పరిమృదింపగలదు. ప్రభుత్వమువారును ప్రజలును నిజమైనసంఘాధ్యక్షులని యిదిగడగిద్దరును జిక్కుకొనిన మాయావ్యాపారమునుండి బైటబడుకాల మానన్న మొనడి.

బొంబయిలో కార్మికుల అశాంతి. బొంబయి మునిసిపాలిటీ కుప్పవారు తమకష్టములను తెలియచెప్పుకొనుచు సమ్మెకట్ట ప్రయత్నించుచుండిరి. వీరి కష్టముల విచారించుటకు కార్పోరేషన్ సభ్యులు కొందరు ప్రానుకొనుటచే పనివారు సమ్మెకట్టలేదు. కన్పూరిచందు విక్టోరియా మిల్లులపనివారు సమ్మె విరమణ అంతమొందలేదు. [10 వతేది.] ఇండో చైనముల్లల పనివారు సమ్మె కట్టియుండిరి-యజమానులు కొత్తపనివారిని చేర్చుకొనుచున్నారు.

శ్రీనితారామాంజనేయనాటక సమాజమువలారు విశాఖపట్నము నాటకశాలలో ఈ దిగువ నాటకములను ప్రదర్శించెదరు. ఫిబ్రవరి నెల 15 వ తేది బుధవారము

ప్రహ్లాద నాటకమును 4-వల 18 తేది శనివారము శాకుంతలనాటకము రాత్రి 9-30 నిమిషములకు ప్రారంభము టిక్కెట్లు విహం:- రూ 2, 1, 1-8-0, 0-12-0, 0-6-0. స్త్రీలకు రూ 2-0-0, 1-0-0, 0-8-0. (8446) M. N. Rao, Yadavalli Suryanarayana Zamindar, Hon. President, Rao Manager

బెజవాడ మైలవరం హాలులో శ్రీకృష్ణ హిందూ థియేటరు ఫస్టు కంపెని, తెనాలి.

బుధవారము 15-2-22 తేదిన ప్రహ్లాద శనివారము 18-2-21 తేదిన శ్రీకృష్ణలీలలు బుధవారము 22-2-22 తేదిన రుక్మాంగద (ఏకాదశి వచోత్సవము) నాటకములను ప్రదర్శించురు.

రేట్లు: 2-0-0, 1-8-0, 1-0 0, 0-8-0, 0-4-0 స్త్రీలకు ప్రత్యేక స్థలం 1-0-0, 0-8-0, 0-4-0 ఎ. నారాయణరావు, ఎ. వి. శాస్త్రి, [8465] స్టేజి మేనేజరు. సెక్రటరీ.

FOR SALE 34 0 Rice Mill Complete. Going Cheap. Must be Removed. Perfect working order. Lancashire Boiler. 24' x 6 1/2'. Hundred and Forty lb Pressure. Marshalls Engine 20 H P Ice and Soda Machines. Flour Mill. Pumps. Belting. Shifting Hullers Shellers Koans. Trusses. Thirty Tons Teak. Thirt. Thousand Sft Zincs "HARDING'S" LTD., VIZAGAPATAM

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము ఇది చరక, శుక్రశ్రు, వాఘట మతానుసారముగను, అనుభవసిద్ధముగను, సులభసాధ్యము లగు 600 చికిత్సలను తెలుపు సద్గ్రంథరాజము. దీనియందు సమ ప్రవ్యాధులకు వైద్యుని సహాయ మనసరము లేదందా తమంతట తాము, తాత్కాలిక మందుచేసి ఉపయోగించుకొనదగిన లఘుచిరయోగములే గలవు. ప్రతిగ్రహమందును, ప్రతివైద్యునియొద్దను వుండవలసిది. పుస్తకము 1-కి రూ 1-4-0; పి. వి. 0-6-0 [2] పి. కె. పి. అంజు కో, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమువారి, (3351) పేరేజీ - న్యూఢిల్లీ

"కాంతామదహరణి" అను యువానీ వైద్యకాస్త్రప్రకాశము తయారయిన ఇండియపుష్టికి దివ్యమైన లేహ్యము - బలహీనని కాళ్లచేతులు లాగుట, రతిలో శీఘ్రులనను, పోగొట్టి, 100 గురు స్త్రీలతో రమింపగలిగిన వీర్యవృద్ధి గలుగజేయును. చరిత్రుచరితాడ మికలేలియును. వెల 1 డబ్బా 4-0-0

"నెగరోగనివారిణి" 3 విధములగు నెగవ్యాధులు, యెంతకాలము నుంచి తీర్చించియున్నను, దీనినిసేవించిన 3 రోజులలో నిశ్శయముగా నివారణయగును. అట్లుకావేని సామ్య వాపసుచేయబడును. 1 సీసా రూ 1-0-0 ది రెడ్డి అందు కంపెని, గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు (గోదావరి జిల్లా)

జూబులు

వందేమాతరం

కర్నూలునుండి జాతీయోపసంఘసభ్యులసభ ౧౯౨౨ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెల ౨౪ తేదీ శుక్రవారం రాత్రి ౮ గంటలకు సంద్యాల తాలూకా మహాసభి తేల్తముకాండ్ల సమావేశమవును. ఈసభలో కర్నూలు జాతీయ పాఠశాలను గురించి తదితర విషయములను గురించి యోచించిఉండును. గాన సంఘ సభ్యులు యావస్థుండి రా ప్రార్థితులు.

వెలూల లక్ష్మయ్య,
మండల సంఘ కార్యదర్శి.

పద్మాపురం తాలూకాసంఘము

పద్మాపురం తాలూకాసంఘమువారిలో జరుగు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములగాని విరాళములు మొదలగు యితర కార్యములను గాని తాలూకా కార్యములను సంఘకార్యదర్శియగు ఆంకరాజు శంకరరావుగారి పేర గాని లేక తాలూకాసంఘముచే నధికారము పొందిన కొల్లూరి రామకృష్ణగారి పేరగాని జరుప ప్రార్థించుచున్నాడు.

ఆంకరాజు శంకరరావు
తాలూకా సంఘకార్యదర్శి, పద్మాపురము.

నెల్లూరు.

ఫిబ్రవరి 10:— ఈనెల 9 తేదీ మిషన్ యందు, నెల్లూరు సారాయి రేలముల విషయమై ప్రకటితమై యుండు హెచ్చరికను జూచుకొని సర్కారువారు ఈ దినమున నెల్లూరు తాలూకా కచ్చేరివద్ద జనము చేరి యుండి భజన చేయుచుండగా, కొన్ని 144 నోటీసులను తెచ్చి యిచ్చివారు. నోటీసు నలుడు ప్రాయశః మూటలను బట్టి ఈ దినమునకు మాత్రమే యని ఏర్పడినది. నోటీసు లి బడివారు తప్ప ఇతరులు భజన జరుపుదు, తనకును నోటీసు లిచ్చి చూత మని యుండిరి. అందరిని నోటీసు లిచ్చుటకు కాపీలు లేక తంటాలు పడి, అందరిని వెళ్లి పొమ్మని బెదిరింప సాగిరి. కాని జనము కదలేదు. అంతట, తనాకీలువారుగాత శ్రీశ్రీపూరు నుబ్బరామయ్యగారు జయట వచ్చి జనముగడ్డకు చేరి ఇంతలో శ్రీ వెంకటేశ్వరేశ్వర రెడ్డిగారును, కార్యదర్శి పార్థసారథి అయ్యంగారును అచ్చటికి వెళ్లి, ఏమివిషయము అని తనాకీలు వారు వారిని అడిగిరి. అంతట వారు ఉత్తరప్రత్యుత్తర ఈ దినము 1౦ గురి కంటెను ఎక్కువజనము చేరకూడదు అనిరి. అంతట ఉత్తరప్రత్యుత్తర సభ ఇన్నెక్స్ కు శ్రీహరిరావుగారు చదివిరి. వినిన వెంటనే వెంకటేశ్వర రెడ్డిగారు [కాంగ్రెస్ సంఘాధ్యక్షులు] ఈ దినము రివండికినే చేరకూడదా? ఇదియేమియ నాకిచ్చిన ఉత్తరప్రత్యుత్తర ఇట్టి యక్రమ ఉత్తరప్రత్యుత్తర సమీపజాలను. తక్షణం అతిక్రమింప సిద్ధుడను. 5 గురు ఒక్కొక్క గుంపుగా అందరమును తిరస్కరింతుము ఏమందురు అని తనాకీలుగారు వారిని హెచ్చరించిరి. జనలండరు శ్రీ వెంకటేశ్వర రెడ్డిగారిని చూచి దీగ్గునబడి నిలవబడిరి. వారు సాధారణముగా మహా శాంతగుణులు. ఎట్టి అక్రమపు ఉత్తరప్రత్యుత్తర గాకున్న వారట్లు చెప్పనట్లు తటస్థించి యుండును అని జనాభిప్రాయము. పిమ్మట తనాకీలువారువారును ఇతరులును శాంతవచనములకు మరలి, టౌన్ హాలులో మీరు సభ జరుపుకొనుడు, 5 గురుకు వైన చేరకూడదనుట మాటసామెతయేగాని అయలులోనుండదు. మేము మాటయిచ్చెదము' అనిరి.

పొట్టెసాలెం (శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారి గ్రామం) నుండి ఒక సెద్ద భజనసంఘము వచ్చియుండెను. అందరును ఉల్లంఘించుటకు సంసిద్ధులై యుండిగాని, చేయనవసరము లేదని చేయలేదు.

నూగూరుపేట మాదరబాక వెంకటసుబ్బయ్య అను వారు, కాంగ్రెస్ సంఘకార్యదర్శి ఈవరకు జైలులోకి పోయి యుండినవారు ఈ దినము మధ్యాహ్నము విడుదలచేయబడిరి.

ఈ దినం ఉదయం మొలులలో, శ్రీయతులు వెంకట సుబ్బయ్య, రామరెడ్డిగారి నలుగురును తీసికొనిపోయిరి. అనేకులు వెంట గూడూరువరకుపోయి సాగనంపించిరి. గూడూరు వద్ద వారిని, జతజతగా సంకల్పచే బంధించునపుడు జనము తక తకలాడిపోయినది.

ఒక విలేఖరుడు

తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారి ప్లేటుమొంటు.

గాంధీ మహాత్మునిచే ప్రారంభింపబడి హైదరాబాద్ మహాసభవారిచే మూడు మాన్యంగీకరింపబడిన ఆహ్వానోద్యమ మునందు నాకు సుపూర్ణ చుగు శక్తుకముగలదు. నాశక్తికృత సారముగా నాయుద్యమ విధానము నవలంబించి ప్రజాభిమత మున్నను, శత్రువునైన ప్రేమచే కయింపగలవను నమ్మక మే యాయుద్యమముయొక్క మూలాధారము. ప్రభుత్వమువారి మీద ప్రజలెట్టి క్రోధమును బూసక వారివలన గలగు నశల కష్టములను సంతోషముతో భరించుచు తమ విధ్యుత్తదర్శము నాచరించుచో ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుత మంత ఆయిష్టముగ నున్న న్యాయమును సంపాదించ గల్గుదు నను దృఢవిశ్వాసము నాకుగలదు. మేము మార్కుటకో లేక సంత మొందించుటకో యత్నించుచుండు దుష్ట ప్రభుత్వ విధానమునకే యీ కోర్కె సంబంధించి యున్నది కాబట్టి ప్రభుత్వ విరోధక పరిణామమున నా యీ కోర్కె నికోర్కెనారు విచారింపరాదు. విచారించి న్యాయమునే చేయగల శక్తి యీ కోర్కెవారికున్నదని నాకు నమ్మకము లేదు. కాని నాజీవము లకు నామై మోపబడిన నేరములగుర్చి కొలదిగా కల్పించుట యవసర మని దలచుచున్నాను.

మావైమోపబడిన ప్రభుత్వము గ్రామోద్యోగిలను తమ నాకరులను వదలు కొనుచునుట. కాంగ్రెసువారిచేపంపబడిన ప్రకటనయందలి మరా మాచే చేర్చబడినదిగాదు. కాని యట్టి తిర్మాకము కాంగ్రెసువారిచే నిదివరకే చేయబడియున్నది. కాబట్టి యీ ప్రభుత్వము క్రిందనుండు ఉద్యోగులందఱును ముఖ్యముగా గ్రామముననుబ, కరణములు/తమ నాకరిలను తప్పక వదలవలయు నని చెప్పుచున్నాను.

రెండవ నెలము పన్నులవిషయమై తిర్మానించుటకై సభ చేర్పాటుజేయు బకటనుబుచ్చుట. ఈ ప్రకటనయందు చేర్చబడిన "పన్నులివ్వకుండుట" అనుకీర్తిక మాచేర్చబడినదిగాదు ప్రకటనకు రెండవ ప్రక్కన చేర్చబడిన విషయములు మాదిగావు. స్వదేశీయందును, మద్యపాన బహిష్కరణమందును, హిందూ మతమునకు కళంక ముదెచ్చి వెట్టిన అస్పృశ్యతను నివారించుట యందును, జాతీయ విద్యా వ్యాప్తమునందును, వివిధజాతులయందు వికమత్వమును నెలకొల్పుటయందును, గవ్వ మెంటు నాకెట్టి కష్టములు బెట్టినను ఏమాత్రము క్షేమము లేక, కనానుతో సకల బాధల నొర్పుట యందును తగిన యభివృద్ధి నొందిన ప్రజేశములు పన్నుల నిరాకరణమునకు బానగవు.

వైవిధ్యములందు ఈమండల మందలి ఏయేభాగములు దు ఎంతెంత యభివృద్ధి జరిగినదో కనుగొనుటకును మండల మండిలి యందలి యభిప్రాయములను తెలిసికొనుటకు నొకసభ చేయ తిర్మానించబడినది. ఆ ప్రకటనయందు మాకు సమ్మతిములు గాని కొన్ని విషయములు చేర్చబడియుండుటచేతనే కాన్యనిర్వాహకవర్గమువారు 80-వ తేదీ జరుగవలసినసభను ప్రస్తుత మాసవల యునె29-వ తేదీన నేకక్రమగాతిర్మానించిరి. అట్టిభాషములు గలుగకుండా, మామండలములోని అందర అభిప్రాయములను గ్రహించి ముందు కార్యక్రమమును నిశ్చయించుటకు తిరిగి సక్రమ మైన నోటీసులనుబడి సభ నాహ్వానించ వలసినభారము కాంగ్రెసు ద్యోగులపైనికనుగలదు. ఇంతకన్న నేనీ ప్రకటనను గురించి చెప్ప వలసినదేదియైతేదు.

నాజీవముల కిక యీ సంజేశమును ప్రకటించి విరమించుచున్నాను!

"సకలలోకములకు సృష్టికర్తయగు ఈశ్వరునియందు సంపూర్ణవిశ్వాసముంచుడు. మనకీశ్వరయోధ్యమనందు గల్గు కష్టములను ఈశ్వర ప్రసాదములుగా గణించి సంతోషించువు. మన మన స్వల నెంత పవిత్ర వంతములుగా జేయ గలమో అంతకీభుముగా మనము గవ్యధానమును జేరగలమని తెలిసికొనుడు. ఈయుద్యమము తప్పకజయించగలదు ఈశ్వరుడు ఈమహోద్యమము నతగుత్వామును జేయుకై క్షిమకల్పరూప గుగాక. ప్రభుత్వమువారికిని, ప్రజలకును ధ్యమనే అనుసరింప గల జ్ఞానమును, శక్తిని యిచ్చుగాక. నేనెట్టికష్టముల ననుభవించ వలసియైనను ఎవ్వరిమీద నెట్టి క్రోధమును లేక నాకష్టములను సంతోషముతో భరించుకైని పరమేశ్వరుడు నాకు ప్రసాదించును గాక. సత్యమేవజయతి నామృత, మనోమాతగం.

తిక్కవరపు రామరెడ్డి,

చెన్నపురి కార్యరేషను

నోటీసు (3448)

ఎఱువును, పెరటిదొడ్లనుండి మొదలు తీసుకొనిపోవుట టంకాయ చెల్లనుండి కల్లుతీయుట మొదలగువాటికి హక్కును పొందుటకై కంట్రాక్టు వరత్తులు,

(1) (ఏ) కొరకు పేట (బి) ఓటేరి (ఇందలో స్ట్రెంగ్సుకోడ్డు సహచేరును) ఈ స్థలములలోనున్న పెంటదొడ్లనుండి ఎఱువును తీసుకొనిపోవుట.

(2) 1922 సం॥రము ఏప్రిల్ నెలలో మొదటి తేదీనుండి ఒక సం॥రము వరకు ఆఱు పశువుల శాలలనుండి పేడను తీసుకొనిపోవుట.

(3) 1922 సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల మొదటి తేదీ నుండి 31 సంవత్సరముల వరకు మైలాపూరు వాశలోనున్న టంకాయ చెల్లనుండి కల్లుతీయుట మున్నగువాటి హక్కు 1922 వ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెల 17 వ తేదీ శుక్రవారము మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బహిరంగ పలము వేయబడును.

ఏలము సమయమున పాటపాడ దలచినవారు మొదటిదానికి ప్రతియొక్క పెంటదొడ్డికిని రు 500 లు వంతునను, రెండవదానికి ప్రతి పశువులశాలను రు 10 లు వంతునను, మూడవదానికి రు 100 లును ధరావత్తుకట్టి ఏలముసమయమున సవాలు చేయవలెను. జయ మొందిన టెండరుదారులు మొదటిదానికి రెండవదానికి రెండు మాసముల పైకమును, మూడవదానికి 2 క్వార్టర్ల పైకమును హామిగా ధరావత్తుక్రింద చెల్లించవలెను.

చెన్నపురి కార్యరేషను } ఎమ్. బజ్జెల్లు,
హెల్తు డిపార్టుమెంటు } కమిషనరు
7-2-1922.

Rolled Gold Bracelet Watch

రోల్డ్ గోల్డ్ బంగారు

బ్రేస్ లెట్ వాచ్

(ఇంగ్లీష్ మోస్తరు చేతిగడియారము)

ఆగడియారము మంచి దృఢమైన సామానలతోను,

బహు అందమైన చిత్ర పనులచేత తయారుచేయబడినది. చూచుటకు హెచ్చుధర గల గడియారమువలె కనబడును. సరియగు గంటను చూపు మంచి గడియారము. శ్రీ పురుషులు దీనిని చేతిలో ధరిచినయెడల చేతికి బంగారపు ఆభరణమువలె అందముగా వుండును. గడియారము మొదలు చేతిగొలును వరకు అన్నియు రోల్డ్ గోల్డ్ క్వాలిటీ బంగారుతో చేయబడినందువలన అగలు బంగారపు గడియారమువలె వుండును. బంగారు వన్నెకు 2 సంవత్సరముల పూచీ యివ్వగలము. ప్రైన్ చేతిగొలును అయినంగనల్ల పెద్దచేతులకును, చిన్న చేతులకును, ఈగడియారమును ధరించుకోవచ్చును. అందమైన పట్టుబాక్సులో ప్రతిగడియారము వుందియుండును.

రోల్డ్ గోల్డ్ గడియారము చేతిలో కట్టుకొను

బ్రేస్ లెట్ గొలునుతో ధర రూ 10.

[3262] 4 సంవత్సరములు గ్యారంటీ యివ్వబడును.

లండన్ స్విస్ వాచ్ కంపెని,

పోస్టా బాక్సు నెం. 328, మాంటూరోడ్ మద్రాస్.

కావలెను. | మహాత్మా గాంధీగారి | కావలెను.

ఛాయాపటము వేసిన తెలుగుపేదరు, కార్డు, కవరు, పటములు మొదలగునవి అమ్మడానికి యోగ్యతగల వ్యాపారులు కావలెను. నెలకు 50 మొదలు 75 రూపాయల వరకు కష్టము లేకయే సంపాదించవచ్చును. డిపాజిట్ రు 60 లు పంపినచాలును. వినగములకు కలెక్షన్ సాగును ముందు

మదరాసు శాసనసభ.

రివిన్యూ రికవరీ చట్టము

ప్రభుత్వము వారి వ్యాఖ్యలము

మంగళవారము ఫిబ్రవరి 14 తేది

ఫిబ్రవరి 14:—మదరాసు శాసనసభ యీ ఉదయము 11 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. గౌ. సర్ పి. రాజగోపాలాచార్యుల గారు అధ్యక్షత వహించిరి. కె. సీతారామరెడ్డి గారు, కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు టి. ఈ. మాయురగారు, ఎం. ఈ. సుచ్యోగారు, ఎల్. మాక్మిలెంగారు, ఎల్. ఈ. మార్టిన్ గారు నూతనసభ్యులగుటచే ప్రభుత్వ ప్రతిజ్ఞ ప్రకటించిరి. ఆ తరువాత ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

మదరాసు రివిన్యూ వసూలు చట్టసవరణ

గౌ. హబిబుల్లా సాహెబుగారు ఆ సవరణ చట్టమును ప్రవేశపెట్టెను ఇట్లు చెప్పిరి. ఆంధ్రదేశములోని కొన్ని భాగములలోని పరిస్థితుల ననుసరించి యీ సవరణచట్టమును పెట్టుట యవసరమైనది. ఆ తేదీనాడు 20 వ తేదీనాడు శాసనములను క్రొత్తగా పెట్టి రివిన్యూ వసూలు చేయుదుమని ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించిరి ఈ చట్టము గత 20 వ తేదీనాడు ప్రకటించితిమి. ఈ సవరణచట్టము స్థాపనానుబంధమున గలది. ఈ సవరణచట్టము ఆంధ్రదేశములో గాని విక్రయించుటగాని చాల కాలము పట్టక సులభ సాధ్యమగును. ఈ చట్టము అన్ని ప్రదేశములలో గాక కొన్ని నిర్దిష్ట భాగములలో మాత్రమే ప్రవేశపెట్టెదమను. రివిన్యూ సామాన్యముగ వసూలుగుచున్నపుడు సామాన్యచట్టము లుపయోగపడును. రివిన్యూను రైతులు సామాన్యముగ చెల్లించుటకు ముఖ్యముగ గుంటూరులో నిష్పష్టమగుటచే ఆయా ప్రదేశములలో సుపర్యాసకులను కొన్ని వార్తాపత్రికలను ఈ యుద్దమమును సోధించుచుండును. ఈ యుద్దమము జనుప్రదమైనచో స్వరాజ్యము రాకుండుటచే గాక ఆరాజకము వచ్చును. న్యాయమునై లక్ష్యము నిడివారికి యీపన్నులనిరాకరణోద్ద్యమముపై ద్రవము గలిగించును. ఈ చట్టము వలన, మొండిగనుండి రివిన్యూ చెల్లింపనివారికి ఆస్తి త్వరలో పోవును. ఈవిషయమును గుంతు లెంత కీపుముగ తెలిసికొనిన నంతమంచిది. ఈ చట్టము ప్రవేశపెట్టె దలచినపుడు, ఉపద్రవము మరింత యధికముగ గన్పించెను. గుంటూరు జిల్లాలోనింకను సుమారు 50 లక్షలు వసూలు కావనియున్నది. ఇప్పటికిని యుద్దమము తగ్గలేదు. పన్నులనిరాకరణ మితరప్రాంతముల కెక్కువకచ్చును. సుమర్పి కాసనోల్లంఘనమువలన ఆస్తి కాశ్యతముగ నిలువదు. మనమీవిషయమును ఇతరదేశములనుండి చూచితిమి. భూస్వాము తెప్పటికరి కట్టలను చెల్లించినవారిని క్రొత్తచట్టము బాధపెట్టెను. రివిన్యూ వసూలుచేయుటకు ప్రభుత్వమునకు తగినరీతి యున్నదని ప్రజలకు తెలుపవలయును. శాసనోల్లంఘనోద్ద్యమము దేశమునందుండి యెంతో ప్రముఖ సభ్యులైన నంతయుంచిది. ఒక గొప్పయుద్ధం లా ఆదరు లేకున్న యితర రాష్ట్రములలోగూడ నీ వ్యాధి ప్రబలము. కాబట్టి యీమాటలతో నీ చట్టము మీ చేతులలో నుంచుచున్నాను. మీకు బాధ్యత తెలియును. గట్టి కఠినమగు మార్గములను తీసికొనిన గాని యుపయోగములేదు. జన్మితుల పన్నుల నిరాకరణోద్ద్యమము దేశమున ఆరాజకమును ప్రవేశపెట్టుననియు 'లా' 'ఆర్డరు'కు భంగము కలిగించుననియు ప్రాసించి. ఈ యభిప్రాయము మీకుల సమంజసముగ నున్నది. గౌ. హబిబుల్లా సాహెబుగారు వై విధముగ నుపన్యసించిన తరువాత గౌ. కే. శ్రీనివాసయ్యగారు ఆమోదించిరి.

రా॥ బి॥ ఆమంచర్ల కృష్ణారావు గారు

ఈ చట్టము ఇంతత్వరగా నీ శాసనసభలో పెట్టి యామోదింపించుట యవసరమా యని నేను సందేహించుచున్నాను. 'లా' 'ఆర్డరు' ఉండవలెనని ఎల్లరును అంగీకరింతురు. ఆరాజకోద్ద్యమము నణచుటలో సహకరించువా రుండరు. కాని యిది ప్రస్తుత యుద్దమమునకు తగియున్నచో? అనవసరముగ కఠినముగ నుండలేదా యగు విషయమును, నిరపరాధులను ఈచట్టబాధపెట్టుట లేదా యగు విషయమును మనము ఆలోచింపవలయును. మునుపుండిన క్లిష్టమగు పరిస్థితులు నేడులేవు. నిన్నటి వార్తాపత్రికలవలన మనకు నిజము తెలిసినది. జిల్లా కార్యము విచారణ సంఘమువారు జిల్లాయంత పర్యటనము గావించి పన్నుల నిరాకరణోద్ద్యమమును ఇప్పుడు ప్రారంభింపగూడదని శిఫార్సు చేసిరి. చివరకు బడ్జెట్లోగూడ నీయుద్దమము నావలసినదనియు వెంటనే రయితులు పన్నులు చెల్లింపవలెననియు రిగ్గారు మైనటుల మనకు తెలిసినది.

ఈచట్టములన ప్రయోజనము గలుగునని రివిన్యూ మెంబరు చెప్పెను. పన్నుల నిరాకరణోద్ద్యమము నందు పాల్గొనువారు తమయాస్తి యేవిధమైనను లక్ష్యపెట్టగూడదని నిశ్చయించుకొనిరి. మధ్య జరిగిన జప్తులలో నిరాకరణావలంబులు తమయాస్తి పోవుచున్నను ఆందోళన పడనివిషయమును మనము పత్రికలలో చదివి యుంటిమి. ఈ చట్టములన ఆస్తిని అమ్ముటకు వ్యవధి కొలదిగ మాత్రమే నున్నది. అధికారుల కిది క్రొత్త యధికారమును స్వాతంత్ర్యమును నొసగుచున్నది. ఈచట్టము చాల కఠినముగ నున్నది. నిరపరాధులను ఇది చాలవఱకు బాధపెట్టును. కావున దీని కంగీకారము జూపుటకు వీలులేదు. నిరపరాధులకు ఈ చట్టములన యుద్దమము గలుగదని గౌ. రివిన్యూ మెంబరుగారు చెప్పకుండుటయే గాక అకాంతి పెరిగినకాలమున ఎట్టి చర్యలనైనను అవలంబింపవలెనని వారు మనకు చెప్పిరి. పరిస్థితులు మారినవి. ఈ చట్టము నిరాకరణావలంబులనే గాక అందరు రయితులను బాధపెట్టును. రివిన్యూ అధికారుల చర్యల నవకాశముగ దీసికొని యిష్టము వచ్చినట్లు ప్రవర్తించుదురు. కాబట్టి కొంత కాలము వేచియుండుట న్యాయమని రా॥ బి॥ ఆమంచర్ల కృష్ణారావు గారు పలికిరి.

నేను ఈచట్టముని మాత్రములను అంగీకరించుటకు లేదు చున్నాను [కొంతరు, వినుడు, వినుడు.] ఈచట్టము ఎల్లకాలమును నుండునట్టిదిగాదు. అన్ని ప్రదేశములలోను ప్రవేశపెట్టునదిగాదు. ప్రభుత్వమువారు అలాచించి ఎచ్చట ఎంతకాలము అవసరమని తలంతురో అచ్చట అంతకాలము మాత్రము నుండును. నిన్నటి వార్తాపత్రికలలో చదివిన విషయములట్టి యీచట్టము కనసరము లేదని యొకరు చెప్పిరి. ఈదినముండు తీర్మానములు లేపటికుండవు. తీర్మానము కొకేవిధముగ నెప్పటికిని యుండవు. ఇప్పటికన్న నింకను అపాయకరమగు యామము చాల్చవచ్చును. ప్రభుత్వముగాని ఎట్టి పరిస్థితులలో గాని ద్రవ్యము లేనిది పరిపాలింపజాలదు. ఈ పన్నుల నిరాకరణోద్ద్యమము వలన ద్రవ్యముండదు. ఉద్ద్యమమువలన ప్రభుత్వ విధానము సాగదు. కాబట్టి చిట్లు అవసరమని నేను తలంచుచున్నానని రా॥ బి॥ కృష్ణము నాయుగారు చెప్పిరి.

ఈచట్టములన రివిన్యూ అధికారులు ఇష్టమువచ్చినట్లు అధికారమును వినియోగించుటకు వీలుండును. వట్టి 'లా' 'ఆర్డరు'ను సంతకించుటయేగాక లేనిపోని యధికారము అధికారుల కిచ్చి దుర్వినియోగమున కవకాశమొసంగగూడదు. ప్రస్తుత మీ చట్టము కనసరమేలేదు. నిరాకరణావలంబులేగాక సహకారులకు గూడ యీచట్టములన యపాయము గలుగును. కాబట్టి నేను దీని సంగకరింపని రా॥ బి॥ టి. ఎం. నరసింహాచారిగారు చెప్పిరి.

ఈ చట్టము ప్రస్తుతము వాయిదాకును మాత్రమును కొన్ని నిర్దిష్ట ప్రదేశములకును మాత్రము అన్వయించుచున్నది. కావున చిట్టములన అపాయమేమియులేదు. మితవాదులు ప్రభుత్వమునకు సహాయము చేయుచున్నటుల గన్పట్టుచు మిన్నకయున్నారు. ఇందువలన నిరాకరణావలంబులు ఇట్లు విజృంభించుచున్నారామనము నిరాకరణోద్ద్యమమును అణగద్రొక్కవలెను. మన మే సవరణలను పెట్టక యే సంపూర్ణముగ నామోదింపవలెనని రా॥ సా॥ టి. బాలాకృష్ణారావు నాయకుగారు చెప్పిరి.

పన్నులనిరాకరణమును సంపూర్ణముగ నిలుపక ఆపుదలమాత్రమే చేసిరి. ఎప్పటికైనను ప్రవేశపెట్టవచ్చును. కాబట్టి ముందుగ ప్రభుత్వమువారికి మనము తగిన అధికారము నొసగవలెను చిట్టములో కొన్ని కఠినమగు మాత్రములు కలవు. కాని ప్రభుత్వము వారు ముఖ్యముగ 4 వ క్లాజును మార్చిన చాలును. ఈచట్టము సహాయము లేదు. అంగీకరింపవచ్చునని టి. అరుమైనాధంపిళ్ళెగారు చెప్పిరి.

వెదనందిపాడు ఫిర్కా, ఆ పరిసరము లందలి ప్రజలు ధీష్ణవంతులను అన్నిటిని గమనించి రని గాంధీగారితో గుంటూరు నాయకులు చెప్పిరి. ప్రజలకు ధీష్ణ నిబంధన లేవియో తెలియవు. తగినంత కద్దరు లేదు. అస్పృశ్యత లేదు ఆందోళనావసుల చేతులలో అనేకులు మోసపోయినారు. గ్రామాధికారులు కొందరు రాజీనామా నొసగినారు. రాజీనామా నొసగిన గ్రామాధికారులలో కొందరు రాజీనామాలు పంపకున్నను శిస్తులను వసూలు చేయుటలో

త్రోవచ్చుకొనలేదు. ఈయుద్దమము వలన దేశమునందరాజకము ప్రబలము. కాబట్టి చిట్లు మిక్కిలియవసరము. కాని 4వ క్లాజును మాత్రము కొంత సవరించిన చాలునని రా॥ బి॥ పి. సి. ఎతిరాజులునాయకుగారు చెప్పిరి. నాయకుగారు ఏదో తెలుగు గొట్టిన కాగితములను కొన్నిటిని చూచి చదివిరి.

భా॥ బి॥ మహమ్మదు ఉస్మానుసాహెబుగారు డాక్టరు సి. జువేరీ మొవల్యారుగా, ఆర్థికస్వామి ఉడయరుగారు, చిట్టన కంగీకారము జూపిరి.

టి. శివశంకరం పిళ్ళెగారు శ్రీమాన్ ఆర్. శ్రీనివాస ఆయ్యంగారును చిట్టను ఇంత తొందరలో ప్రవేశపెట్టవలసరము లేదనిరి. ఎన్. సోమసుందరం పిళ్ళెగారును, డి॥ బి॥ దూర్జటి శేషగిరిరావుగారును [గోదావరి] చిట్టనకు అనుకూలముగ మాటలాడిరి. ప్రభుత్వమువారు ఇప్పటికే ఆలస్యముచేసినదియు, ఇకను ఆలస్యముచేయుట యధర్మమనియు, కార్యము పన్నులను చెల్లింపుచున్నను, కలదన్నను కార్యమును గూర్చియే తలపెట్టగూడదనియు, ప్రభుత్వమువారు తప్పక కఠినచర్య తీర్చుకొనవలెననియు దూర్జటి శేషగిరిరావుగారు చెప్పిరి.

ప్రస్తుతపు రికవరీ చట్టము శిస్తువసూలుచేయుటకు కెండులకు పనికిరాదో క్రొత్తచట్టము పెట్టు పనికిరచ్చునో నిరూపింపవలసండున క్రొత్తచిట్ట సంగీకరించుటకు వీలులేదని సి. వి. ఎన్. నరసింహారాజుగారు (విశాఖజిల్లాము) పలికిరి. తగినకాలం తెట్టిగారు చిట్టన కనుకూలముగ నుపన్యసించిరి.

ప్రభాభిప్రాయమును ఈ శాసనసభవారు గమనించుట యుక్తము కాదని యొకరు చెప్పిరి. ప్రభాభిప్రాయమును గమనింపనందున నేదేశమునం దీయవల్యవచ్చినది. పన్నులను చెల్లింపవలెనా చెల్లింపగూడదా యని గుంటూరునందే గాక యెల్ల యెడల నాలోచించినారు. ప్రజలు తమ పొరబాటును కనుగొని పన్నులను చెల్లింపవలెనని యే నిశ్చయించుకొనినారు. మనము బయటి పరిస్థితులను గమనింపక తప్పదు. తెలుగు జిల్లాలలో నీ యుద్దమము విజృంభించు చిహ్నములు కన్పింపవు. డి॥ బి॥ శేషగిరి రావుగారు సయితము గోదావరిజిల్లాలో నీ యుద్దమమువలన నపాయము చేకూరినదని మనకు చెప్పలేదు. గుంటూరుజిల్లాలోని స్థానిక అధికారుల కఠినచర్యలవలన, శిస్తులు వసూలుగుచున్నవని ప్రచురణ సంఘమువారు ప్రకటించినారు. ఇట్లు అన్నియు ప్రభుత్వమున కనుకూలముగ నుండ, అనవసరముగ నీ చిట్టను ప్రవేశపెట్టుట యెలనో నాకు తెలియదు. ప్రస్తుతముండు చట్టములు శిస్తువసూలుచేయుటకు చాలవని నిరూపించిన క్రొత్తవాని నామోదింపవచ్చును. బడ్జెట్లో పన్నుల చెల్లించుటకు బొంబయి ప్రభుత్వమువారు మరల వాయిదా నిర్ణయించినారు. మదరాసు ప్రభుత్వమువారు చ్టము చేయక కఠినవిధానము నవలంబింపజానుట తగదు. చిట్టలోని 4 వ క్లాజు నిరపరాధులకు గూడ చాలబాధకరముగ నుండును. 4 వ క్లాజు తీసివేసిన గాని చిట్టను అంగీకరించుటకు వీలులేదని డి॥ బి॥ మోచర్ల రామచంద్రారావుగారు చెప్పిరి. టి. సోమసుందరం మొదల్యారుగారు చిట్ట నిరపరాధులకు పక్షద్రవముగ నుండు ననియు, నిరాకరణావలంబుల నేకులకు భూములులేవనియు, వారి యుపన్యాసముల విను మీద రయితులు ఈచట్టములన చెడిపోవుదుననియు, ముఖ్యముగ దక్షిణ హిందూస్థానము నందలి రయితులు తమ భూముల సెక్యురగ ప్రేమితునియు, ఎంతకాలము నుండియో నుండిన భూములను కోల్పోవుట కెవరును అంగీకరింపరనియు, చిట్టను ప్రవేశపెట్టిన యెడల ప్రజలయంద భక్తితో చెప్పుమెరుగుననియు సోమసుందరం పిళ్ళెగారు చెప్పిరి. డి॥ బి॥ ఎల్. పి. గోవిందరావువయ్యగారు చిట్టనకు ప్రతిహూలముగ మాటలాడిరి.

గౌ. సర్, డేవిడ్సను గారు ఒక రహస్యనివేదికములో నుండి యేమో చదువబోవుచుండగా సభకు నివేదించని వానిలో నుండి చదువుట యధర్మమని డి॥ బి॥ మోచర్ల రామచంద్రారావు గారు ఆక్షేపించిరి.

తాము చదువనున్న వానిని ప్రకటించుట కధ్యోరము ఏమైన గలదా యని సర్. డేవిడ్సనుగారిని అధ్యక్షు లడిగిరి.

తాము దానిని ప్రకటించుట కిష్టపడమనియు కాని చదువుట యవసరమనియు సర్. డేవిడ్సనుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

ప్రకటించుటకు వీలులేని వానిని పూర్తిగా గాని, వానిలోనుండి భాగములను గాని చదువుటకు వీలులేదని అధ్యక్షులు నిర్ణయించిరి.

సభ యింకను జరుగుచున్నది.

హనుమంతరాయ నిధి
రూ 1,00,000 లు.

శ్రీ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం పరిపాలక వ్యవహార
శ్రీ కోపలి హనుమంత రాయగారి జ్ఞాపకార్థము ఒకలక్ష రూ
పాయలనిధిని సమకూర్చుటకు నిశ్చయించిరి. ఈ మొత్తములో
పదివేల రూపాయలకు మించకుండ విద్యార్థుల భజనోపాసన
ముల నిమిత్తము భారతీయ నాటక వినోదముగ నొకవిన్న
భజనమండలమును నిర్మించుటకును, తక్కినసామ్యు కళాశాల
పోషకార్థము కాశ్యోతనిధిగ నందుటకును నిర్ణయింపబడినది.

ఇంతవఱకును ఈనిధికి బడిన వీరాశములలో

గొన్నిటిని బేర్కొనుచున్నాము

నాగపతి సుబ్బారావు పంతులుగారు రూ. 5,000, కల్లూరి
మూర్యనారాయణరావుగారు 1,116, భో. చట్టాభిసేతారామయ్య
గారు 1,000, కో.కా అహోబలరావునాయడుగారు 1,000,
శీలం జగన్నాథరావునాయడుగారు 1000, శేడిచి హనుమంత
రావు పంతులుగారు 500, ముట్నూరి కృష్ణారావుగారు 500,
వడ్డమన్నాటి నరసింహంగారు 500, పురాణం కృష్ణమూర్తి
గారు 500, నాటూరి సుబ్బారావుగారు 400, వేమూరి రామ
కృష్ణారావుగారు 350, వేమూరి రామచంద్రారావుగారు 300,
శ్రీమంతు కాజా రామలింగన్న బహద్రగారు 300, ఎడవల్లి
దక్షిణామూర్తిగారు 250, ఉదయశిరి గోపాలరత్నంగారు 200,
వావిలాల శివావధానులుగారు 200, మాజేటి నరసింహారావు
మహాకారు 200, నానా బహద్రు వి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు
200, వడ్డమన్నాటి కుశాలరామయ్యగారు 200, వడ్డమన్నాటి
వేంకటకృష్ణయ్యగారు 200, కృష్ణమూర్తి నాయడుగారు 200,
మానేపల్లి సుబ్రహ్మణ్యంగారు 200, తిక్కాని బాలాజీరావు
నాయడుగారు 200, కట్టమూడి చిదంబరరావుగారు 100,
వేమూరి చిన్నయ్యారావుగారు 100, విన్నంశెట్టి బాపయ్య
గారు 100, ఎన్. పేరయ్యనాయడుగారు 100, భాగవతుల
పిచ్చయ్యగారు 100, పేరు ఇమామసాహేబుగారు 100, కృత్తి
వెంటి గంగరాజుగారు 100, భట్టాజు వేంకట్రాయుడుగారు
100.

తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయులు.

ప్రముఖులు రాజప్రతినిధిని సందర్శించుట.

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 11:—బొంబాయి నగరములో
సామ్రాజ్య పౌరసత్వపు సంఘ సభయందు తూర్పు ఆఫ్రికా భార
తీయుల స్థితిని గురించి ఆలోచించ బడినది. ఈసంఘము తరఫున
నర్ బాంసెల జీజీభాయి, సర్, వి. థాకర్సే, లల్లాభా
శామరాజు, భుగ్తీ, షమ్షుదాసు ద్వారకజాను, ఆంధ్రాను,
మన్మోహన్దాసు రాంజీ, రావు బహదూరు సుబ్రహ్మణ్యం
గారలు చేరి రాజప్రతినిధిని సందర్శించ వలెనని తీర్మానించ
బడినది. వీరితో సహా భారత తునసభల సభ్యు లిద్దరు,
ఇప్పడు భారతజేతములో వివసించుచున్న దక్షిణాఫ్రికా భార
తీయు లాటుగురు వెల్లుదురు. ఈ సమస్యను గురించి కమిటీకి
తోడ్పడుటకు ఆంధ్రానుగారు మలతారు నుండి బయలుదేరి
వచ్చిరి. నర్ బాంసెలజీజీభాయిగారు నాయకత్వమును
వహించుదు.

జందరు తిలకుద్వారము

జందరులో తిలక్ పావనం దొక ద్వారమును కీర్తికేసు
లైన లోకనూన్య తిలక్ పేరిట నిర్మించు నిమిత్తము కొంత నిధి
సమకూర్చుటకు యిప్పటికి సంస్థానమైనది గదా ఇప్పటికను
త తాత్కాల్య నిర్వహణంబుకు బూనుకొనినటుల గన్పడును.
సర్వోదయము కొరకు సమకూర్చుబడిన నిధి లింతకాలము
వఱకు వినియోగ పఱుపనందువలన పురజనులలో గొంత కలవ
రము పొడమి భావిక ర్తవ్యముల కాటంకములు కలుగు సూచన
లగపడుచున్నందున నే తత్సంఘ కాన్యదర్శు లీ కలవరమును
దొలగించి తాత్కాల్యనిర్వహణంబున కిప్పుడైన బూనుకొని
భావి పురోభివృద్ధికి దోడ్పడుచు రని వేడుకొనెద. కొ. స.

జర్మన్ సమైక్యండు! మునిసిపలు పరివారు తిరిగి పని
జూందు చేర నిశ్చయించుకొనిరి.

రైలు ఇంజనులు మంచునందు నశలివేసి పనివారు సమైక్య
నట్టుటవలక 6 లక్షలమొత్తము నష్టము సంభవించెను.
దక్షిణాఫ్రికా సమైక్యతముగ సాగుచున్నది.

చిత్తూరు జిల్లా.

తిలకునిధికి, ఈ క్రింది చందాలు వసూలు కాబడినవి.
(1) శ్రీ మానేని మునిసామినాయుడుగారు, రూ 3000 వెలగల
భూమి, (2) శ్రీ రావుల చెంగమ నాయుడుగారు భూమి
రూ 300-0-0. వెల గలది, (3) రావుల చిన్న మునసామి
నాయుడుగారు రూ 250-0-0, (4) సుబ్రహ్మణ్య జ్ఞాపక గురు
కులు రూ 50-0-0, వై మొత్తములు, చవరంబాకం గ్రామ
ములో జాతీయ, గాంధీ విద్యాలయమునకు ప్రత్యేకింపబడి
యున్నవి.

క్రొత్తగా శ్రీశైలమునందు ఉత్సవము

భక్తాగ్రేసరులారా!

కోటప్పకొండయందువలెను ఇచ్చటను శ్రీ వీరభద్రఉత్స
వము యీ సంగం ప్రారంభించదలచినాను. గాన తా మెల్లరు
భక్తీయును అభిమానునుడంచి వారివారికి తోచిన భనసహాయ
మును చేయగోరనాను.

ఇదివరలో పెద్దచెరువులో అన్న సత్రం పెట్టి కీర్తికేసు
లయిన బ్ర. శ్రీ కరివేన సుబ్రహ్మణ్యసోమయాజులుగారు స్వర్గ
స్థలైనందున పెద్దచెరువు కాంలాలో నాగలాటి యందునుకూడ
అన్న సత్రము పెట్టదలచినాను గనుక విశేష భనసహాయము మా
మూలుకంటె కావలయున్నది.

ఇదివరలో ప్రభులకట్టుట, కూలములువేయుట వీరాం
గమువేయుట వీటియందును, దోలు, సానాను, వీరణం తానా
మొదలుగలవి వాఱుంచు భక్తాగ్రేయును వచ్చి సదరు ఉత్సవము
జరిగించ గోరినాను. అట్టివారికి శ్రీశైలంలో బసలు, భోజనా
దులు మేము ఏర్పాటు చేయుచుము. ఉత్సవములో ప్రారంభము
ఈ సవత్సరమే గాన ఇప్పడు వచ్చినకాకి ఉత్సవము నిమిత్త
ము మా శ్రేయముండు నంచు బహుమానము రైలు
భర్తలు కూడ ఇచ్చుటకు ప్రయత్నం చేసెదను. 19 వ తేదీ
ఆదివారం రాత్రికి శ్రీ వీరభద్రతేత్ర మను నాగలాటి
చేరకలెను. ప్రభుల కట్టుటకు వెదుళ్లు తెప్పించి యిచ్చెదము.
నూనె సప్లము చేశెదను. కూలములకు కండెలు తెచ్చుకొనిన
యెడల నూలు కండెల భీమ యిచ్చెదము గాన భక్తులు అభి
మాన ముంచి దండచేయ గోరిరి.

సంద్యాల మార్గము.

[ఇది అన్నిటికంటె సులభమయినది]

16 తేదీ గురు మాస 5 నాడు బయలుదేరి వచ్చి కో
జాన రాత్రి 10 గంటల బండిలో ఎక్కి వెళవదమిదుగా
వచ్చువాను 17 తేదీని ఉదయం 10-11 గంటలకు సంద్యాలలో
దిగి ఆ రాత్రికిగాని 18 తేదీ రాత్రికిగాని ఆత్మకూరు రావలెను.
కోనుకర్నూలుమిదుగాకూడ ఆత్మకూరు రావచ్చును. ఆక్కడ
19 తేదీ ఆదివారం గొప్ప సంత జరుగునుగాన భోజన పదార్థము
లు గాని మరి యితర పదార్థములుగాని విశేషముగా దొరకును.
అచ్చట లేపిలే దొరకుట కష్టమును ధర హెచ్చుగా నుండును.
20 తేదీ ఉదయం లైలుదేరి మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు నాగ
లాటి అను మకాము యిచ్చటి వరకు రెండెద్ద బండ్లు పోవును.
ఇచ్చటికి శ్రీశైలం 20 మైళ్ళుండును. ఇచ్చట దోలీలు కూలీల
ను మాట్లాడుకొనవలెను. గుట్టములుకూడ దొరకును. బండ్లుగాని,
దోలీలు గాని, మనుష్యులుగాని బరువులకు గాడిదలుగాని బస
లకు పండిళ్లు పాకలుగాని, మరి ఏ భోజన పదార్థ
ములుగాని సప్లముకోరు వారు 4 కోజులలో
ఏమేమి కావలసినది తేలికలుగా మాకు తెలియబడుచు
రెండు రూపాయలు మాత్రము అడ్వాన్సు యిచ్చుటకు మన్ని
యార్జున చేనయెడల వాటిని లెరువాత మినహాయించుకొన
వచ్చును. ఆసామ్యు తిగి మేము కూడ అడ్వాన్సులు ఇచ్చి ధడ్
పర్చుటకు వీలందును. 18-19 నాగలాటి యందును 20, 21
తేదీలు పెద్ద పుర్రుకందును 22-23-24-25 శ్రీశైలమునందును
అన్నసత్రమున్న 19 తేదీని నాగలాటి శ్రీ భద్రకాళీ వీర
భద్రస్వామివారి సన్నధిని 24 తేదీ శ్రీశైలంలో శ్రీ అంబావల్లే
శ్వరస్వామి సన్నిధిని ఉత్సవం జరుగబడును. ఇంకను ఏమై
నా సందేహములు నలహోలు కోరువారు సప్లములు కావల
సినవారు యీ క్రింది అడసుకు వ్రాయవలెను. రిప్లయిక్కార్డు
వ్రాసిన జవాబు యివ్వబడును.

అడసు:—

చాగంటి వీరమల్లికార్జున లింగం అయ్యవారు.
శ్రీశైలం, ఆత్మకూరు పోస్టు, నందికోట్కూరు తాలూకా
కర్నూలు జిల్లా

Advertisement for Engleberg Huller featuring a portable steam engine and a huller. The text describes the engine's power and the huller's efficiency in processing grain. It includes the company name 'Engleberg Huller' and mentions 'Genuine' and 'Portability'.

“వియ్యపు ప్యాక్
రీల సామాగ్రులను
నిలువ సామాను
లలోనుండికొను
వారికి బప్పగించ
బడును.”
మా స్టాకు లిస్టుకు
వ్రాయవలెను.

Send for our
Stock List:—
MARSHALL
SONS & Co.,
(INDIA) LTD.,
CALCUTTA,
BOMBAY,
MADRAS,
LAHORE,
BEZWADA
TANJORE.

భారతశాసనసభ.

శ్రీశ్రీ, ఫిబ్రవరి 11:—ఈ దినము భారతశాసనసభ ఉదయం 11 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. నాలుగుదినములనుండి సభ్యులను కొలదిమందిమాత్రము సభ కరుదెంచుచున్నారు. రాజబాట లో నై నికుల ఏర్పాటులు జరుగుచున్నందున, బాటసారులందఱు, శాసనసభాసభ్యులు సహా చాలచుట్టు తిరిగిపోవలెను.

ప్రశ్నోత్తరములు.

గత పెద్దలయిన మానములూ పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు ప్రాంతముల న్యాయపరిపాలనావిధానమును మార్పుటనుగురించి శివస్వామి అయ్యగారి తీర్మాన మంగీకరించబడెను. ప్రభుత్వమునా చేమిచర్య నై కొనుమండిగో తెలియజేయవలసిన దని శివస్వామి అయ్యగారు ప్రశ్నించగా, విదేశాంగకార్య దర్శి ఇట్లుప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. పశ్చిమోత్తరసరిహద్దు ప్రాంతముల న్యాయపరిపాలనావిధానమును మార్పుటను గురించి భారతప్రభుత్వమునారు పంజాబుప్రభుత్వముతోను, చీఫ్ కమిషనరుతోను యోచించెను. ఆ ప్రాంతముల కొక శాసనసభ నియోగ్యతలనని ఒకయోచన గలదు. వీనినిగురించి విచారించుట కధికారేతర సభ్యులకుమిట్టి యొకటి నియమించబడును.

ఉద్యోగముల నిన్నిటిని భారతీయుల కిచ్చుట.

జమ్మదాసు ద్వారకదాసుగారి యింటపాదించిరి. 1917 ఆగస్టు మాసములో పార్లమెంటులో ప్రకటించినట్లు యావద్భారత సర్వీసుల కన్నిటికి వీలై నంతవరకు భారతదేశమందలివారి నే నియమించవలె ననియు, సాంకేతిక విద్య అనవరతమైనప్పుడు దేశీయులను నియమించవచ్చు ననియు, ఈవిద్యను భారతదేశమింట్లోనే నేర్పుట కేర్పాట్లను చేయవలెననియు ఈసభవారు సభాయత్తులైన గవర్నరు జనరలుగారికి శిఫారసు చేయుచున్నారు. పబ్లిక్ సర్వీసులకుమిదక సభ్యుడు సర్ అబ్దుల్ రహీం గారవ్వడు ఇట్టిహితవీధి చేసిరి. అసహజములేని సందర్భములలో ఆంగ్లదేశీయులను సర్వీసులకు దిగుమతి చేయరాదని ఆతడు దేశీయచెన. ఉద్యోగములన్నిటిని భారతీయుల కిచ్చినయెడల దేశమందలి ఆంగ్లప్రతి చాలవరకు తగ్గును. భారతీయాధికారులు దేశీయుల కప్పుకొమ్మలను ములభముగ గ్రహింపగలుగుదురు. ప్రభుత్వకార్యభారము చాల తగ్గును. ఇప్పుడు పనిచేసిన ఆంగ్లేయులు తమస్వదేశమునకు వెళ్లిపోవుచుందురు. భారతీయుల కిఉద్యోగముల నిచ్చినయెడల, దేశమున కిట్టి స్వము చేకూరదు. భారతదేశము ఆంగ్ల దేశమునకు పంపబడదు అని శివసాహెబుడు వాదించెను.

స్థిరాలు, సామ్రాలు, హాకీలు ఇతరఅధికారులతోబాటు శక్తిసామర్థ్యములుగల వైపుల్యులని చెప్పి హాస్సేనాలీగారు తీర్మానమును బలపఱచిరి. మొట్టమొదట, వైస్రొనాకాదేశములలో భారతీయులను సంపూర్ణముగ చేర్చుట యొక్కముగానుండునని సంయుక్తరాష్ట్రములప్రతినిధి డబ్ల్యు. డి. జేగారు చెప్పిరి. చండీఘి వాడు ముస వాడై, వెండ్రుకలు నరసి, వీడిపడిపోవునప్పుడు తల్లి అతనితలను దువ్వనక్కరలేదు. (నవ్వు) ఇతర సర్వీసులలో భారతీయులనుచేర్చి, భేరతక్షణమున కాంగ్లవైస్రొముం దనలెనని కొందరి నిశ్చితాభిప్రాయము. (కాదు, కాదనుకేలు) ప్రాచ్యుత్సవస్సు, పాశ్చాత్యదేశము చేరియుండుట దుర్లభము. పాశ్చాత్యులకు పశుబలము, ప్రాచ్యదేశీయులకు ఆత్మబలము ప్రధానము అని ఆతడు పలికెను.

ప్రభుత్వపక్షమున సర్ విల్లియం వింసెంటుగారిట్లు ప్రత్యుత్తర మొంగిరి. ఈవిషయమునుగురించి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల అభిప్రాయమును కనుగొందును. వారి అభిప్రాయములను, భారతప్రభుత్వాభిప్రాయములను రాజ్యాంగ కార్యదర్శికి తెలియజేయవలెను. చర్చింపబడిన అంశములన్నియు ఆలోచించబడును. దేశభివృద్ధికి సంబంధించిన కాభలలో న్యాయస్థానముగ పనిచేయువారి వారిని పెట్టుటచేత వివాదకరమగు ఫలితములుండును. భారతప్రభుత్వము 18 (వి) సెక్షను ప్రకారము ఇంజీరింగు సర్వీసులకుమిదక రాజ్యాంగ కార్యదర్శి తగిన వారిని నియమించవలెను. ఈభారత శాసనసభకు గాని, భారత ప్రభుత్వమునకు గాని ఈసర్వీసులమీద ఏలాటి అధికారము లేదు. శాసనసభవారు భారతము చేయగలరు. భారతప్రభుత్వమువారు తమ అభిప్రాయముతో సహా ఈ శిఫారసును ఆంగ్ల ప్రభుత్వమునకు దెబ్బవచ్చును. రాజ్యాంగకార్యదర్శిగారి ఆజ్ఞలు లేకుండా భారతప్రభుత్వమువారు ఈవిషయమును గురించి తమ ఉద్దేశమును ప్రకటించవలెను. ఉన్నతోద్యోగములలో భారతీయుల సంఖ్యను పెంచించవలె నని మాంటాగు పెల్లెగ్గర్లు నివేదిక

గ్రంథకర్తల ప్రధానోద్దేశము. క్రొత్తవారిని గుంపులుగ చేర్చి సర్వీసులను నాశనముచేయరాదని వారి అభిప్రాయము ప్రభుత్వ సభలో నుపన్యసించుచు సిన్హాప్రభువుగారు కూడ ఇట్లే ముచ్చటించిరి. ప్రకృతనియమముల ప్రకారము ఆంగ్లప్రభుత్వము వారు, పార్లమెంటు సభ భారతీయుల నేసర్వీసులలో చేర్చుకొనదగునో తీర్మానించవలెను. భారత ప్రభుత్వమువారి కీవిషయముపై సానుభూతి లేదని కొందరు తలచెదరు. ఇండియన్ సివిలుసర్వీసులో 100 కి భారతీయుల సంఖ్య 88 నుండి 48 వరకు హెచ్చించబడినది. పోలీసు సర్వీసులో 88 అరణ్యము 52, విద్య 50. క్యూసాయిము 50, ఇంజనీరింగు 50, సివిలు వెజిటరీ 50, వైద్యము 40 వంతున భారతీయుల కుత్సోగము లియ్యబడుచున్నది. 1917 ఆగస్టు ప్రకటనను పిమ్మట ప్రతి సర్వీసునుగూడ భారతీయుల సంఖ్య ఎట్లు హెచ్చిపోవుచున్నదో ఈ ఆంకెలు స్పష్టముచేయుచున్నవి 1897 నుండి 1918 వరకు సివిలుసర్వీసులో 66 నుండి భారతీయులు, 960 నుండి ఇతరులు చేర్చుకొనబడిరి. 1917 నుండి 1921 వరకు 59 నుండి భారతీయులు, 126 నుండి ఇతరులుచేర్చుకొనబడిరి. 1921 లో 87 నుండి భారతీయులు, 88 నుండి ఇతరులుండెరి. రహ్మావి 100 కి 50 నుండి భారతీయులు ఉండినట్లు మాట. మెడికల్ సర్వీసులో 1910 నుండి 1915 వరకు 40 నుండి భారతీయులు చేర్చుకొనబడిరి. 112 నుండి ఇతరులు చేర్చుకొనబడిరి. 1919, 1920, 1921, ఈ మూడేండ్లలో 78 నుండి భారతీయులు 48 నుండి ఇతరులు చేర్చబడిరి. అనగా 100 నుండి భారతీయుల సంఖ్య 50 కంటె మించినది.

భారతీయులకు సర్వీసులలో ప్రవేశము లేదని చెప్పట న్యాయమా? భారతీయులకు గొప్ప ఉద్యోగము లియ్యబడవలెయు, భారతాభిప్రాయము ననుసరించి ప్రభుత్వపరిపాలనము జరుగవలెయు కొందరు చెప్పినారు. భారతకార్యనిర్వాహక సభయందలి ముగ్గురు సభ్యులు మనకు శక్యముగాని మేలు నొనర్చుచున్నారు. ప్రతి రాష్ట్రములోను ముగ్గురు భారతీయం (ట్రులు, ఇద్దరు కార్యనిర్వాహక సభాసభ్యులును గలరు. భారతీయులకు ప్రభుత్వపరిపాలనములో పలుకుబడి లేదనుట న్యాయముగానేరదు.

సర్వీసులగుణము మారినది. ప్రభుత్వపత్రిక కేలాటికళం కము గలుగకుండ ప్రయత్నించు విరోపియులకు ప్రతిపాత విశేషము [లేదు అను కేక] లేదని చెప్పట కెవరికి సాహసము గలదు. ప్రతిపాతలాధికారి నేను చెప్పరానికష్టములతో అసామాన్యపరిస్థితులందు తనభర్తయును నిర్వహించుచున్నాడు. ఇప్పటి అధికారులమీద అవరతము వార్తాపత్రికలలోను, ఉపన్యాసములందును ఆక్షేపణలు ఇట్టి కష్టస్థితియును మంత్రులు అధికారులకు తోడ్పడుట అభినందనీయము. భావికాలములో పెన్షనులు సులభముగా దక్కునా యని మండలాధికారులు బయటకుచున్నారు. నవ్వు కొందరు సభ్యులు నవ్వుచున్నారు. వారు భరించవలసిన స్త్రీలు, పిల్లలతో సహా వచ్చిన విరోపి యను అధికారులు భావిస్థితిని గురించి అలక్ష్యము చేయకొల్లరు సర్వీసులలక్షణములు చాలవరకు మారిపోయినవి గాన బట్టుంబము లున్నవారు ఇకమీదట భారతదేశమునకు బయలుదేరరారు. జీతములను హెచ్చించుటవలన సివిలు సర్వీసుల భాములను క్షయించుట నలవిగాదని కొందరి అభిప్రాయము. ఇచ్చటినుండి ఆంగ్ల దేశములో నేమి ధరలు విపరీతముగ హెచ్చిపోయినవి. ప్రయాణభర్తులు, విడ్డెల విద్యార్థులు హెచ్చినవి. ఆనిగుర్తించవలెను. తల్లిలికేముగ మన అధికారుల ఆర్థికస్థితి అన్యాయమైనది. భారత ప్రభుత్వ వ్యయభారము విపరీతముగ హెచ్చిపోవు ననుభవించిన, మనము వీరికి ఇంక నెక్కువ నియోజాల మున్నాము.

ఇకమీదట విరోపియులను సర్వీసులలో చేర్చుకొను సమస్య సులభముగ పరిష్కరింపబడును. సర్వీసు ముగియక పూర్వమే అధికారులు పించను తీసికొనివెళ్లుట కేర్పాట్లు చేయబడుచున్నవి. భారతీయుల కాంగ్లేయుల సర్వీసులు కావలెనా, అక్కడ అలాంటి ప్రతిమానపుడు తీర్మానించవలెను. రెండు సర్వీసులలో పించను తీసికొని వెళ్లదలసి 40 నుండి దరఖాస్తులను పంపిరి. పించను మీద వెళ్లదలసే ఉద్దేశముతో ననెటకులు సెలవులను తీసికొన్నారు. ఆంగ్లేయుల సర్వీసులు అక్కడ అలేదనేవారు తమనిచ్చితాభిప్రాయమును బహిరంగ పఱచి, ఫలితములకు సిద్ధపడవలెను. గతసెప్టెంబరు 86 నుండి 28 నుండి భారతీయులు, 16 భారతీయుల విజయము లైనవారు ముగ్గురు విరోపియులు, 13 నుండి భారతీయులు నియమింపబడిరి.

విరోపియులు సర్వీసులలో నుండుటవలన ఈదేశమునకు గలిగిన లాభములను అనేకులు గమనించినట్లుగపడెను. దేశభివృద్ధికి రస్తాలు, అయోమార్గములు, కాలువలు, వంతెనలు, మందిరములు, కారాగారములు తోడ్పడెనా యను సమస్య అంత ముఖ్యమైనది కాదు. శాసనముక్రమము, నిష్పత్తి పాతముగు న్యాయపరిపాలనము దేశభివృద్ధికి తోడ్పడెను. ఆంగ్లేయపరిపాలకలాభములను పొందకముందు భారతదేశ మెట్టిస్థితిలో నుండెను? ఈలాభములను కోల్పోవుటవలన ఆంగ్ల భారతదేశములకు గల సంబంధబాంధవ్యము తెగిపోవును. (వినండి వినండి)

సర్వీసు లన్నిటిలో భారతీయులను చేర్చుకొనవలెను. ఇదిరాకతప్పదు. అర్హులకు తొందరపడి గొప్పస్థానముల నిచ్చుట అనర్థదాయకము. నేను ప్రభుత్వాభిప్రాయమును స్పష్టీకరించితిని. ఈవిషయములో రాజ్యాంగకార్యదర్శి తీర్మానింపవలెను. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వాభిప్రాయములను కనుగొని, చర్చింపబడిన ప్రధానాంశములను బేర్కొనుచు మేము రాజ్యాంగకార్యదర్శికి వ్రాయ దలచితిమి. [హర్షము].

దేశీయపుత్రులకు దేశపరిపాలనములోపలుకుబడి యుండవలెనని శేషగిరి అయ్యగారు చెప్పిరి. తొందరపడకుండ దనుచు, కన్నులు గిడ్చి గారు తీర్మానమును భలపఱచిరి. ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠ కొంతతగ్గినను ప్రభాభిప్రాయము ప్రకారము సర్వీసులన్నిటిలో భారతీయులను చేర్చుకొనవలెనని డాక్టరు గవరగారు పలికిరి. పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను నియమింపబడవలె నని సామర్థ్య గారు పాపాదించిరి. సర్వీసులలో భారతీయులను చేర్చునప్పుడు, అన్ని సంఘములవారిని చేర్చవలసి యుండునని భానుబహదూరు అబ్దుల్ రహీంఖానుగారు తీర్మానమును సరించిరి.

జహీరుద్దీను అహమ్మదుగారు తమకు తీర్మానమునందు సానుభూతి గలదుగాని బలపఱచుటకు వీలుగాదనిరి. ఆంగ్లేయులు దేశమును వదలి వెళ్లినయెడల భారతీయులు, ఆఫ్ఘనులు వైన బడుదురని ఆతడు భయపెట్టెను. డక్కా చిట్టగాంగు మండలముల అనుభవమతనికి ఉండెను. డక్కా విరోపియులచేతను, చిట్టగాంగు భారతీయులచేతను పాలించబడుచుండెను. చిట్టగాంగు అన్యాయముగ చెడుచుండెను. అంతట మధ్యాహ్నము 1 గం 30 నిమిషములకు సభ్యులు ఫలాహారములకు లేచిరి.

ఫలాహారాంతరము సభసమావేశ మైనప్పుడు ప్రభుత్వోద్యోగములన్ని భారతీయుల కిచ్చివేసినయెడల, సాంఘికప్రాతినిధ్య ముండవలెనని బాడ్లిగారు పలికిరి.

సర్ విల్లియంవింసెంటు:— సాంఘికప్రాతినిధ్యముండవలెనని భాంశప్రభుత్వచట్టములో గలదు. కొన్ని సంఘములే గాదు, కొన్ని రాష్ట్రములుగూడ మిగిలినవానికంటె వేనుకబడి యున్నవి. ఇందుకు తగినట్లు నిబంధన లేర్పఱచబడును. యావద్భారతసర్వీసులలో భారతీయుల సెక్కునగా జేర్చుటనుగురించి సానికప్రభుత్వములు విచారణ చేయవలెనని సర్ విల్లియం వింసెంటుగారు సవరణ నుపపాదించిరి.

సాంఘికప్రాతినిధ్యమును గురించిన రెండుసవరణలు ఓడిపోయెను. యావద్భారతసర్వీసుల కాంగ్లదేశములో సెక్కున చేర్చరాదని సర్ ప్రాంతమెక్కా ర్రిగారు (బర్మా) ఒక సవరణ నుపపాదించుటకు ప్రయత్నించిరిగాని వీలుగాకపోయెను.

జమ్మదాసు ద్వారకదాసుగారు స్వదేశాంగసభ్యుని సవరణ నంగీకరించిరి. ఈసవరణ సభాసభ్యులచే నంగీకరించబడెను.

ప్రతిసంవత్సరము ఈవిషయ మెంతమాత్ర మభివృద్ధి చెందుచున్నదో కనుగొనుట కొక విచారణసంఘమును నియమించుచుండవలసినదని జ్యోషీగారు పాపాదించిరి. ఈ సవరణ ఓడిపోయెను. సర్ విల్లియం వింసెంటుగారు సమర్పించినట్లు తీర్మాన మంగీకరించబడెను. సభ అంతట ముగిసెను. తిరిగి సోమవారముఉదయము 11 గంటలకు సమావేశమగును.

యోమనివారణ సంఘము:— ఈ సెల 18 వ తేదీ శనివారమురోజున సాయంత్రము 5 గంటలకు మదరాసు ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయమునందు యోమనివారణసంఘ సభ్యుల సమావేశము జరుగును. అందు చాల అవసరమైన విషయములు తీర్మానించి రాష్ట్రీయ సంఘపు తనిఖీదారుని తనిఖీ నివేదికను ఆమోదింపవలసి యున్నది. గాన సభ్యులు తప్పక ఆనాటికి దయచేసి ప్రాధీకులు.

విదేశవార్తలు

భారతదేశము - స్వపరిపాలనము

మాంటాగూ ఉపన్యాసము

భారతదేశమున బోలివిజము లేదు

ఫిబ్రవరి 9:—మాంటాగూగారు "1920 సం॥ క్లబ్బు"నందు పర్యవేక్షించు భారతదేశమును గురించి ఇట్లునుడివరి.

"భారతదేశపరిస్థితులు విషమముగ నున్నవి. పరిస్థితు లాంతోళమును గలిగించుచున్నవి. తురుష్క-గ్రీకులయద్ధ మింకను సాగుచుండుట ఈ ఆంధ్రవాకారణములలో నగ్రగణ్యమైనది. భారతదేశమున జనించిన అల్లరులలో చాలభాగ మిందులననే గలిగెను. దేశములోని ఆతిథికి చిక్కులును విద్రండు, జర్మనీ, రష్యా ఈజిప్టులలో సభించుచు విషములును గూడ ఈయాంతోళమునకు వోడ్చివేసిరి. భారతదేశమున ఆంతోళన గలిగించుటకు బోలివిజము తనకే క్రీకొంది ప్రయత్నించెను. బ్రిటనుదేశమునలేనే భారతదేశముగూడ, ఇట్టి బోలివిజము పెరుగుట కనునగు ప్రదేశముగాదు. అందుచే భారతదేశమున బోలివిజమువాగ్వింశలేదు.

ప్రజాస్వామ్య సూత్రముల

వర్తింపజేయుట తక్కుమా?

భారతదేశమున ప్రజాస్వామ్య సూత్రముల వర్తింపజేయుట అత్యవసరముననే నంగీకరింపను. 150 వర్సలములనుండి బ్రిటను క్లిష్టభారతదేశమున, ఆశపెట్టుచున్న దాని ఇప్పుడు బ్రిటను నిరాకరింపరాదు. సంయుక్తభారతదేశమున సామ్రాజ్యమున భాగస్వామిగ జేయుటకుగాను సల్పబడుచున్న ప్రయత్నముల వ్యర్థమైయెడల ప్రపంచమున కంతయేని కొరత గలుగును. అప్రయత్నములు జరుగదము లైయెడల యందువలన ప్రపంచాభివృద్ధికి క్రిటికులవారు చాల ద్రోషపడిన వారగుదురు. 1917 సం॥ న బెలుజులడిన విధానమునే ప్రభుత్వమువారు భారతదేశమున నవలంబించురు. అనగా ఎన్ని ప్రయత్నములు సంభవించినా భారతదేశమున కనుక్రమముగా అభివృద్ధికి దెచ్చి ఏదోయొక విధముగ స్వపరిపాలన క్లిష్టమని, అంగ్ల సామ్రాజ్యమున భాగస్వామిగ నొనర్చుటకు ప్రయత్నింతురు.

సంస్కరణలను పరిక్షింపవలెను.

క్రిటికులవారు తమవిధానమును నిష్కళంకత్వములతో నవలంబించుచుండకమును. భారతదేశ రాజకీయాభివృద్ధియందు ఆలస్యము జరిగినయెడల నది, క్రిటికులవారు తమవిధానమును మాత్రమే జూచుచుండుటచేగాకవియు మాత్రమే భవిష్యత్తునగలంబుడంబుల తొలగించుకొనుచుండుటచే నాలస్యము సంభవించె ననియు మనము భారతీయులకు తెల్లము జేయుకమును. భారతీయులకు కులగ క్రిటికులవారు తమకార్యమును పట్టుటలతో నిర్వహింపకమును, భారతప్రభుత్వచట్టము (సంస్కరణములు) స్వపరిపాలనకు ప్రభుత్వసోపానము. మరల సంస్కరణలు ప్రసారించుటకుముందు పరిశీలించవలెను. సివిలు సర్వీసు కాపును భారతీయులకే వెలుగుటకుగూడ నితరవిధాన మవలంబింపవలెను. భారతీయుల కికార్యమును జయప్రథముగ నిర్వహించగలిగినయెడల నాకాపును భారతీయుల కిచ్చువలెనుటకు పోర్ల మెంటువారు తెనుగింపవలెను నానభ్యుక్తులు నెంటునే యట్లు జేయవలెనని కోరు ఇదియెను పట్టిక యంత్రాంగము కిచ్చుచుండు గర్హియట నిందించుట మున్నగు కార్యములచేతాత్ర భవిష్యత్తుకొనిన ప్రాసము త్వరలో సమీపింపవలెను. సివిలు సర్వీసు యంత్రాంగము చాల ప్రశంసాపాత్రముగ కార్యముల నిర్వహించుచుండిరి. కార్యములందు చాకిరీ నేను సహాయ మొనర్చెను.

నిర్బంధ విధానముగాదు

భారతదేశాభివృద్ధి క్రమ పరిణామములన జరుగకమును గాని విప్లవములన జరుగవలెను. కానము లతిప్రయత్నము నమలలో పెట్టుట తప్ప భారతాంతోళనా కారులకు చేరువందు లేదు. భారతప్రభుత్వములనే మీరు గూడ కృతస్మర్యములై ఆరాచకము నణచుటకు సహాయ మొనర్చినయెడల నది నిర్బంధ విధాన మనిపించుకొనవలెను. దేశమును పరిపాలించు ప్రభుత్వమున కది విధ్యుత్ కధర్మము. ప్రస్తుతము మితవాదులు నిరసించుచున్న ల.ల.ప్రయోగము, స్వతంత్ర ప్రభుత్వమునకుగాని, విదేశ ప్రభుత్వమునకు గాని మూలసాధన మని మితవాదులను పొచ్చుపించుచున్నను, ఒకతైపున స్వపరిపాలన గాకలయినని కోరుచు చుట్టకతైపున రాజకీయోత్సాహులకు జాతీయ సంరక్షణ యంత్రము

ప్రభుత్వమునకు సహాయముజేయక పోవుటలన లాభము లేదు అందుచే ప్రభుత్వమునకు సహాయ పాత్ర లంబదము సహాయ మొనర్చవలయును."

బట్టలవ్యాపారముపై పన్నును గురించిన ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, భారతదేశము తనంతటతానే ఇంజనీయులు ప్రిఫరెన్సు విధానము నవలంబించునని తలంచుచున్నానని మాంటాగూగారు జెలిపిరి.

గాంధీ నెందుల కరెస్టు జేయలేదు?

గాంధీగారి నింకను ఎందులకరెస్టు జేయలేదని యొక రడిగిరి. భారతదేశమునందున్న అధికారి తగు చర్య దీక్షాకొన గలదని మాంటాగూగారు నడిపిరి. భారతీయులకు రాజుపై కక్ష మెండు. దీనికి యునరాజ పర్యటనమే తార్కాణ మని వారు నడిపిరి.

బెన్సుగారు

కామన్సుభయందు, సార్వభౌమని యుపన్యాసమునకు బెన్సుగారు సవరణ నుపపాదించెదరు. భారతదేశమున సమాధానము కుదుర్చుటకు రాండుటెలులు సమావేశము జరుగకపోవుట, కోచియ మనియు అట్టి సమావేశమువలన విరివూ సమస్య పరిష్కరింపబడెననియు వారు సవరణయందు జెలిపెదరు.

రాబోవు పార్లమెంటు చర్య.

సార్వభౌమని యుపన్యాసముపై భారతదేశముపై దీనుకొని రాబడిన సవరణయందు ప్రభుత్వము తరపున లాయరు బార్డిగారు గాని, చాంబర్లెను గాని యుపన్యసించురు. భారతదేశ పరిస్థితులను గురించి, మంత్రులగువారు సమావేశమై చర్చించిరి.

టైముస్ పత్రిక ప్రోత్సాహము.

లండను టైముస్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—గాంధీ సమస్యను ప్రభుత్వము వా యెక్కిన వలన సమయము వచ్చెను. ప్రభుత్వమువారు తప్పని సరిగ నిర్బంధ విధానము నవలంబింప వలసి వచ్చుటకు జేయుట కావలసి యెత్నింతు మంచెనని ఇదివరకే జెలిపెను. భారతదేశమును తిరుగుబాటు లోనికి దింపుట కి యుత్సాహము ప్రారంభింపబడెను. గాంధీగారి యుద్దేశములు నిష్కాపట్యములని ప్రభుత్వమువారు వలసి ఇంత తరహా తా నిచ్చిరి.

ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశములననే యుద్దేశ మింత వరకు వచ్చెనని యనుటకు వీలుకాదు భారతీయులమితవాదులను, కానన సభాంతరము నందలి సభ్యులును గూడ ఈ తిరుగుబాటు యుత్సాహమునకు సుముఖులగు నూ చనలు గాన్పించుచున్నవి. ఇది చాల విషమ సూచనలు. మాంటాగూగారు యుపన్యాసమున, చట్టముల తీవ్రముగ నమలులొపెట్టి వాదనము గావించి నందులకు ప్రశంసనియును. చట్ట శిష్టముగ ప్రకర్తించిన వారి నందరికై జతపు చర్యకే గాంధీగారికై గూడ జరుపవలెండుటకు కారణములు గన్పించుటలేదు. రీడింగుప్రభుత్వ తన నూతనవిధానమునకు భారత కాశ్యాలయము వారియొక్కయు, భారత కాననసభ వారియొక్కయు సమ్మతిని పుచ్చుకొనెను. ఇకపై కాంతి, చట్టముల తిరిగి స్థాపించుభారము తీరిగి ప్రభుత్వమై గలడు.

సిన్ ఫీను దాడులు

తాత్కాలిక ప్రభుత్వ సమాధానము

ఫిబ్రవరి 10:—కామన్సుభయందు, అగ్రస్తులపై సిన్ ఫీను దాడులను గురించి చట్టముగా కట్టు నుడిపిరి.

అల్లస్టరు నిర్బంధితులను తిరిగి వకటి పెట్టుటకును ఇట్టి విషయము తికపె సంభవించునంత జేయుటకును తాత్కాలిక ప్రభుత్వము వారు క్లిష్టా ల ని ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈతర ప్రభుత్వము వారు తీసికొనిన చర్యలు సక్రమము తనవనియు తీవ్రత విద్రండునందు ప్రతిమని పీయొక్కయు తత్వభాధ మనవనమగు నన్నిపటము లలప్తమనకు పంపబడుననియు లాయరు బార్డిగారు కొట్టివ్యాగారికి తంతి నంపెను. తాత్కాలిక ప్రభుత్వమునకు తగినంత న్యాయసమృత అధికారము లేదు. అందుచే వారిపని చాలకష్టములతో గూడుకొని యున్నది. తాత్కాలిక ప్రభుత్వమునందు క్రిటికుప్రభుత్వమువారికి సంపూర్ణసమృత్తము గలదు. నిర్బంధితులగు సిన్ ఫీను ఖలుతీలగుగిరించి తక్షణ ప్రభుత్వమువారికి సరియగు న్యాయమును గలుగజేయవలెను. భూరహిత్యల నేతములకు జతముగా తీసి పశించవలసియందుమని తక్షణ ప్రభుత్వమువారికి జెలిపిరి.

రెలుపేసమ్య

దక్షిణోత్తరప్రభుత్వములకుల సంయుక్తప్రయత్నముల కలన దక్షిణోత్తరరైలుపై గమ్యసవగ్య పరిష్కరింపబడినది. సమ్మెకట్టు ముగిసెను.

క్రైముగుగారు

దక్షిణప్రభుత్వమువారు, సిన్ ఫీనులకే కొనిపోబడిన ఖయీలరక్షణకు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు పూచీ నిచ్చిరనియు వారు వెంటనే వదలిపెట్టబడుదునియు క్రైముగుగారు జెలిపిరి.

క్రిటికులవారు తమకు కావలసిన నైతికసహాయ మొనర్చునట్లు యేర్పాటునరించుటనియు ప్రజలు కాంతముగ నుండవలెననియు అల్లస్టరు నిర్బంధితులు త్వరలోనే వదలిపెట్టబడుదు రనియు క్రైముగుగారు జెలిపిరి.

ఈజిప్టుసమస్య

అల్లస్టరుప్రభువు

ఫిబ్రవరి 10:—అల్లస్టరుప్రభువుగారును వారిసహచరులును లండనునగరమునకు జేరిరి. వారు వెంటనే విదేశకార్యాలయమునకు జరిరి.

వారి యుద్దేశములు.

అల్లస్టరుప్రభువుగారు, ఈజిప్టుపాతీయపత్తిమువారి ఆశయముల కనుకూలముగ నభిప్రాయమును జెలుపునని యెంచుచున్నారు అల్లస్టరుప్రభువుగారు జెలిపిన విధానమునకు మౌతి వర్గము సమ్మతించినచో ప్రభువుగారు తమ పదవికి రాజీనామా నిచ్చెదరని యెంచుచున్నారు. చాలవార్తా పత్రికలు అల్లస్టరుప్రభువుతము వహించుచుండెను, ఈజిప్టు సమస్యయందు మౌతి వర్గము వారు భిన్నాభిప్రాయముల యుండిరి.

అల్లస్టరుప్రభువుగారు కర్జున ప్రభుత్వను దర్శించి సుప్రతింపెను.

యాత్రు దివుల గురించి ఆమెరికా జపాను ప్రభుత్వములు యొకరినొకరి గావించుకొనెను.

హోంకాంగు సమ్మె తీవ్రముగ సాగుచునే యున్నది.

గడ్డిను నివేదిక

భారత సైన్యము

గడ్డిను నివేదికయందు భారతదేశమును గురించి ఈ క్రింది సూచనలు గావించబడెను— యుద్ధ కార్యాలయము వతెగాక భారతదేశ మిదివరకు ఆధునిక పద్ధతిపై, తమపటాలములందు యోధులసంఖ్య నెక్కువ జేసిరి. చాల యుపాయములు గాన్పించుచున్నను కొంతవరకు బ్రిటిషు భారతీయ పటాలములను తొలగించెను. సమీపప్రభుత్వమునందు బ్రిటిషువారు త్వరలో తమవిధానమును మాత్రమేనవలెను. కాన్పూజీనోపిలునుండి రెండు జటాలియనులను తొలగించుటకు సదుపాయము లొనర్పకమును. పాలస్తీనునందు విమానదళమును నిలప ముత్తించుచుం డిమిగాన అచ్చటిపదాతినిగాని అత్యవసరముగాని తగ్గింపవలెను.

కన్యాసమస్య

కన్యాభారతకాంగ్రెసు సంఘమువారు గావించిన తీర్మానమునందు, ప్రభుత్వమునందును కానన సభయందును జపగ బడిన ప్రాతీనిత్వమును వకలొనకత నను భాగమునకు, కన్యాయందు కొంతకు భారత పక్ష మనుభ్యులు సమ్మతించుటలేదు. అందుచే త్వరలోనే కన్యా భారత కాంగ్రెసు సామాన్య సమావేశము జరుగును.

జెనోవా సమావేశము.

సతాగుపాదీ యభిప్రాయము.

ఫిబ్రవరి 10:—పరాయి ప్రభుత్వమువారు తమ రాయబాదల ద్వారా అన్ని ప్రభుత్వముల వారిని, రాబోవుజెనోవా సమావేశమును గురించి యొకజాబును పంపిరి. జెనోవా సమావేశమునకు పూర్వమిప్రయందలివారు సమావేశమై తెనావా సమావేశమున చట్టపరిపాటిపు విషయములపై సంప్రతింపవలెననియు అందులకుగాను సమావేశమును మూడుమాసములకకాపు చేయవలసినదనియు పరాయివాగా జాబునందు జెలిపిరి. బ్రిటిషువారిందులకు సమ్మతించుటలేదు మార్చి మాసముననే జరుగవలెనని వీరనుచున్నారు. పార్లమెంటు వారివిషయమున పాయింకరు గాబోలే నేకీభవించుచున్నారు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం. ఫిబ్రవరినెల 14-వ తేది

మంగళవారము

హిందూదేశవ్యవహారము:

మాంటాగూగారి ప్రసంగము

సంస్కరణశాసనమును కావించిన పిమ్మట, మాంటాగూగారి లింగతాలమునకు తమ యభిప్రాయమును బయల్పరచిరి. వెనుకటి వలె మాంటాగూగారి గంభీరపద్యములు వినిపించుటలేదు. ఇంకలకు కారణ మంతగ తెలియకున్నను, రీడింగు ప్రభువు గారికిని మాంటాగూగారికిని తీవ్రాభిప్రాయభేద ముదయించెనని వదంతి యొకటి వ్యాపించెను. ఈవదంతి కెంతవర కాధారముగలదో తెలియదు గాని, మాంటాగూగారి ప్రసంగభోరణిబట్టి, చిన్న మొదలు పెద్ద యధికారి వరకును హైందవాశయముల పట్ల సంకుచితభావమును కనుబటచుచున్నారని స్పష్టమగుచున్నది. మాంటాగూగారు వెనుకటివలెనే ఆచరణకు రాని సిద్ధాంతములను ప్రతిపాదించిరి. కాని, సగటున రీడింగు ప్రభువుగారి పద్ధతుల నంగీకరించిరి. హిందూదేశమున చెలరేగుచున్న ఆశాంతి కారణములను తెలుపుటలో తుర్కీ గ్రీసుదేశములనుధ్యనింకను జరుగుచున్న యుద్ధ మొక ముఖ్యకారణముగ పేర్కొనిరి. ఇంతియగాక, ఆర్థికపరిస్థితులును, ప్రపంచస్థితియు, ఆశాంతిని వృద్ధిజేయుచున్నటుల తెలిపిరి. ఆ తియగాని, ప్రజల ప్రధానాశయస్వభావమును వీరు వివరించియుండలేదు. ఇల్లివిసము హిందూదేశమున బ్రవేశింపలేదని మాత్రము, మాంటాగూగారు ఖండితముగ బలికిరి. ఇందుకు కారణము గాంధీమహాత్ముని యుద్దయమను సంగతిని వీరు సూచించియుండలేదు. ఆయినను ఇందలి సత్యమును గుర్తెంగుట యవసరము. పరిషీదనకు గాక ఆత్మపారిశుధ్యమునకు గాంధీమహాత్ముని యుద్దయము పాటుబడుటచే, బాల్లివిసమునకు ఈదేశమున చోటులేకబోయెను. ఈ యుద్దయము ధనవంతులపై దాడి నెడలుటలేదని, జమీందారుల పట్ల రమ్ములు తెలుల ప్రవర్తింపవలయునో, ఆవిషయమై నర్సింగుగమిటీవారు దెలిపిన హితము జూచిన, తేటపడును.

హిందూదేశమునందు ప్రజాపరిపాలనా ప్రతిష్ఠాపనలను ప్రవేశపెట్టుట, అసంభవ మని వాదించెడివారి యభిప్రాయమును మాంటాగూగారు విమర్శించిరి. ఇట్టి విమర్శనము మాంటాగూగారిది పరకనేకమారులు గావించినదేగాని వేరుగాదు. కేవలము సిద్ధాంతమును ప్రతిపాదించుటచే లాభము లేదు. ప్రస్తుతసంస్కరణముల స్థానమున స్వపరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టుటకు మాంటాగూగారు పూనెదరా? ఇదియే ముఖ్యప్రశ్న. మాంటాగూగారిందుకు సమ్మతింపరని, వారి యుపన్యాసము తేటపరుచుచున్నది. హిందూదేశమును ఒక అడుగు నుండి ఇంకొక అడుగునకును, ఒక అంతరమునుండి మరియొక యంతరమునకును కొనిపోవలయు నని మాంటాగూగారి యుద్దేశము. హిందూదేశభ్యుదయమునకు, అంగ్లదేశము బ్రష్టిగను వృద్ధులు, సంస్కరణశాసనము, ప్రభుమాతర మగుటచే, దానిని హిందూదేశ మెట్లు కొనసాగింపగలదో పక్షిజేసి, ఆపిమ్మట మరియొక యంతరమునకు బోవలయునని మాంటాగూగారు తెలిపిరి. ముందెప్పుడో సంస్కరణములను పరీక్షింపవలసినదని.

ఇప్పుడే వానిపని దెలిసివచ్చినది. రాష్ట్రములలో డబ్బు పూజ్య మగుచున్నది. క్వంద్యప్రభుత్వపద్ధతి అపజయము గాంచెననియు, స్వపరిపాలనమున కది దానిజూప దనియు మితవాదులే ఎలుగెత్తి, చాటుచున్నారు. సత్వరస్వరాజ్యస్థితి యవసర మని వారు సముతము ప్రతిపాదించుచున్నారు. ఏమిచేయుట కును తోచక, మంత్రులు నివ్వెరపడుచున్నారు. త్వరలో నీ సంస్కరణములను మార్పవలె నని, సామ్రాజ్యశాసనసభ్యులు సముతము కోరియుండిరి. శాసనసభల ప్రయోజనము సున్న యనియు, ఈ సభలకు చేకూరిన యధికారము ఎండమావుల వంటిదనియు, తేలివది. ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యములకు భంగము కలుగుచుండ, దానిని నివారించుట కయినను శాసనసభలకు శక్తి లేకున్నది.

సంస్కరణములలోపము, వాని స్వభావము నందే గతము. ఎట్టివారు వానిని కొనసాగించినను, కొంచెము హెచ్చుతక్కువ గ ఫలిత మొక్కటిగ నుండును. సంస్కరణముల ప్రయోజనము ప్రపంచమునకు నెల్లడియయినపిమ్మట, వానిని ముందెప్పుడో పరీక్షించి ఆపిమ్మట రెండవ యంతరమును ప్రసాదించెద మని, మాంటాగూగారింకను బలుకుట జూడ, సంస్కరణముల నిమిత్తము వారు హిందూదేశభివృద్ధిని అడ్డగించెద రని కనుపించును. హిందూదేశము వీరి హితమును పాటించజాలదు. ఏవిధమున జూచినను, హిందూదేశమునకు సత్వర స్వరాజ్యప్రాప్తి యవసర మని నిర్ధారణయగుచున్నది. భారతవర్షపు టునికికిని గౌరవవిధిమునకును, స్వరాజ్యమువెంటనే చేకూరవలయును. సివిలు సర్విసుయ్యుద్యోగుల సేవను మాంటాగూగారు కొనియాడుటలో వారు వెనుకటి మామూలునే ఆనుకొనిరి. లా, ఆర్డరును కఠినముగ విధింపవలయు నని మాంటాగూగారు తెలుపుటబట్టి, రీడింగు ప్రభువుగారి మంత్రమును వీరుగూడ జపించుచున్నటుల గ్రహింపవచ్చును. నిర్బంధవిధానమునకు, మాంటాగూగారి వాక్యములు మరింత ప్రోత్సాహము కలిగింపగలవు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి వలంబించెడి పద్ధతి నిర్బంధముగాదని మాంటాగూగారు తెలుపుటచే, రీడింగు ప్రభువుగారికిని వీరికిని భేద మున్నటుల గనుపింపదు. ఇట్టి నిర్బంధమును మాంటాగూగారు సమర్థించుటయే గాక, మితవాదులు దీనికి చేయూత నొసగవలయు నని వీరు హిత మొసగుచున్నారు. మితవాదుల ఉపేక్షాభావము మాంటాగూగారికి రుచించినటుల దోచును. వారు ప్రభుత్వపక్షము నింకను నెక్కుడు పట్టుదలతో బూనవలయు నని, మాంటాగూగారి యుద్దేశమై యుండునోవు.

మాంటాగూగారి హితము ననుసరించి మితవాదులు ప్రవర్తించెద రేని, మితవాదపక్షము అధికారపక్షముతో పూర్తిగ మిలితమగును. ప్రత్యేక మితవాదపక్ష ముండుట కవసరము దొలగిపోవును. తాము ప్రజలలో నొకభాగమని తలచునంతవరకు, మితవాదులు ప్రజాశయములకు పూర్తిగ భిన్నముగ నడుచుట ద్రోహమగును. మాంటాగూగారి ప్రసంగము లండను టైముస్పత్రికకు సంతసము గలిగించెను. మాంటాగూగారి దృఢభావమును టైముస్పత్రిక మెచ్చుకొనుచున్నది. నిర్బంధములను సమర్థించినందులకు, మాంటాగూగారిని టైముస్పత్రిక పొగడుచున్నది. అన్నిటికన్నను సంస్కరణములను విస్తరించుటకు మాంటాగూగారు నిరాకరించుట, టైముస్పత్రిక కాక్షోదము గలిగించెను. అధికారవర్గమును, వారి యభిమానులును హైందవాశయముల నెదుర్చుటలో వేకాభిప్రాయముగ నున్నారు. ఇట్టి సందర్భములలో కామన్సుసభ యందు హిందూదేశస్థితిగూర్చి నేడు చర్చజరుగుచున్నది. సార్వభౌముని ప్రసంగమునకు ఫర్. జా. సన

హిక్కుగా రొక సవరణను, బెన్జిమెన్ స్పూరుగా రింకొక సవరణను ప్రతిపాదించెదరు. మొదటివారు ప్రతిపాదించెడి సవరణలో, ప్రస్తుత హిందూదేశమున లికి మాంటాగూగారి పరిపాలనము కారణమనియు, ప్రభుత్వమువారు లా, ఆర్డరును పునరుద్ధరించుటకు, తక్షణ ప్రతిక్రియల నవలంబింప వలయుననియు, హెచ్చరింపబడెను. ఈసవరణను ప్రతిపాదించెడి ఫర్. జా. సన గాకు సిడ్కోహామువర్గము నకు జేరినవారని వేరుగ తెలుప నవసరము లేదు. రెండవవారి గు బెన్ స్పూరుగారు లేబరుపక్ష నాయకులు. వీరు ప్రతిపాదించెడి సవరణలో, ప్రజలను సమాధానపరచెడి ప్రయత్నము గనుపింపదనియు, ఏర్పెండువిషయమున ఫలప్రదమయిన సమావేశమును హిందూదేశమున జరిపియుండలేదనియు, సూచింపబడినది.

ఈరెండుసవరణలపై నేడు చర్చ జరుగును. ప్రభుత్వముపక్షమున, లాయడు జార్జి గారు గాని, ఛేంబర్లెనుగారుగాని జవాబిచ్చెద రని విదేశ తంతి వార్తలు తెలుపుచున్నవి ఈ ప్రత్యుత్తరము చాల ముఖ్యముగ నుండునని తంతివార్తలోగలదు. హిందూదేశస్థితిని గూర్చి యోచించుటకు బ్రిటీషు మంత్రులందరును గూడిరట. మాంటాగూగారి ప్రసంగ భోరణిబట్టియు, మంత్రులలో నొకరగు కర్జను ప్రభువు ప్రభువుల సభలో కావించిన యుపన్యాసముబట్టియు, నేడు కామన్సుసభలో ప్రభుత్వ సమాధాన మెట్లుండునో యూహింపవచ్చును. ఇట్టి పరిస్థితులలో, సామ్రాజ్య శాసనసభవారు తొందరపడి, ఫర్. జా. సన హిక్కుగారి సభిక్షేపించు నిమిత్తము మాంటాగూగారి పరిపాలనము నందు తమకుగల సంపూర్ణ విశ్వాసమును కనుబటచు ఇట్టి సందేశము నొకదానిని ప్రభుత్వము వారిద్వారా పంపించుట దూరదృష్టి నేమాత్రము కనుబటచుటలేదు. మాంటాగూగారి పద్ధతియందు శాసనసభ్యులకు సంపూర్ణ విశ్వాసము మనఃస్ఫూర్తిగ గలదని, నిర్బంధవిధానమునందు గూడ వీరికి విశ్వాస ముంకవలయును. సత్వర స్వపరిపాలనా సిద్ధిని నిరాకరించెడి మాంటాగూగారి మందగమన పద్ధతులందుగూడ, వీరికి నమ్మక ముండవలెను. ప్రభుత్వమువారి వలంబించెడి ప్రజాశయనిరోధపద్ధతులను ప్రజలు నిరసించుచుండ మాంటాగూగారు వానిని సమర్థించుచున్నారు. ఇట్టి సందిగ్ధస్థితిలో, సామ్రాజ్యశాసనసభ్యులు లేనిపోని పెత్తనమును వహించి మాంటాగూగారియందు సంపూర్ణ విశ్వాసమును సూచించుట జూడ, వీరు ఏయెండ కాగొడుగు పట్టెదరని స్పష్టమగును. ప్రజలను సమాధానపరుచుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనలేదని బెన్ స్పూరుగారు ప్రతిపాదించెడి సవరణను వీరేల బలపరచువరయిరో తెలియదు. సామ్రాజ్యశాసన సభ్యు లింతకన్నను విశాలభావము జూపుదురని తలంప వీలులేదు. ప్రజలొకతీరున తలచుచుండ, శాసనసభ్యు లింకొకతీరున అభిప్రాయమిచ్చుట బట్టి, శాసనసభలు ప్రజాభిప్రాయమును ప్రతిఫలింప జేయజాల వనియు, స్వరాజ్యస్థాపనము వలనగాని ప్రజాభిప్రాయము కొనసాగదనియు, కరతలామలక మగును.

నడింపల్లి సరసింహారావుపంతులుగారు

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి యగు నడింపల్లి సరసింహారావుపంతులుగారిని ఇండియాను పినలుకోడ్డు 505 శైక్ నుక్రింద అరెస్టు జేసి రనియు, శీపటిదినము ఈ కేసును విచారించెద రనియు, గుంటూరునుండి దేశభక్త వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు తంతివార్తను పంపుచున్నారు. సరసింహారావుపంతులుగారు, ధనికులు. విద్యావంతులు. ల్యాంగ్లేలురు. వీరు తమ ధర్మమును

శాంతముతోడను చాకచక్యముతోను నిర్వహించుచున్నాడు. ఇటీవలే వీరు బగ్గోలికి వెళ్లి మహాత్ముని యభీష్టమును గ్రహించి వచ్చిరి. మహాత్ముడును, గుంటూరు మండలనాయకులును ప్రస్తుత సమయమునం దెట్టి నిగ్రహమును కనుబడినను, అధికారులుమాత్రము నిర్బంధపద్ధతిని మానలేదు. ఇందుకు గినుక వహింప నవసరములేదు. బాధానుభవమువలన ఆత్మపారిశుధ్యము గలుగు నని మహాత్ముడు పలుమరు చెలుపుచుండును. నాయకుల నిర్బంధములు, వారి గుణాధిక్యమును కల్గించి, స్వరాజ్యోద్యమవ్యాపకమునకు తోడ్పడును. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శుల తొకరివెంట వేరొకరు నిర్బంధింపబడుచున్నారు. ఇందువలన, కాంగ్రెసు సంఘ సౌభ్రాతృత్వమునకు లోపము గలుగదు. క్రొత్తవారలు వీరి స్థానము నాక్రమించి, పనులను యథావిధిగ నిర్వహించెదరని భావించెదము.

చీరాల దురదస్థ

పులివీడ తూట్రయనునటుల, చీరాల ప్రజలు పలుకష్టములకొచ్చి గ్రామమువెలుపల నివసించుచుండ, డెబ్బదిమంది మునుటి శుక్రవారము నాడు పరశురామస్థితి యయ్యెనని, ఆ ప్రదేశమునకు వెళ్లిన టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారి ద్వారా తెలిసికొనుట కెంతయు చింతించెదము. ప్రకాశంపంతులుగారు పంపిన తంతివార్తను వేరొకనో ప్రచురించితిమి. ఈ కుటీరములలో నివసించెడివారు కడు బీదలు. వీరు తమధర్మమును నిర్వహించుటకు స్వార్థరహితముగ కృషి సలుపుచున్నారు. వీరలకు గలిగిన యాపదను నివారించుటకు ప్రకాశంపంతులుగారు ధనసహాయముకూర్చి బ్రయత్నించుచున్నారు. ఇందుకు కనీసము 1500 రూపాయలకు తక్కువ లేకుండు గ్రామీయును. ఇంత వరకు 500 రూపాయలు చంకాలు పడినవి. మిగిలిన మొత్తమును, ఆంధ్రమహాజనులు సమకూర్చి ధీరులగు చీరాల ప్రజల కష్టమును నివారింప బ్రార్థితులు. ఇంకా సహాయము జేసెడివారు బ్రాహ్మణ్యులందరి స్వరాజ్యపత్రికా కార్యస్థానమునకు సామ్యు పంపవచ్చు నని, ప్రకాశంపంతులుగారు విన్నవించుచున్నారు. వీరి విన్నపమును ఆంధ్రులు సఫలపరచెదరుగాక!

సంస్కరణములు : ఉన్నతోద్యోగములు

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు స్వపరిపాతము నొసగకపోక, ఉన్నతోద్యోగముల నయినను భారతీయుల కిచ్చు నను నాశను గలిగించియుండలేదు. ఉన్నతోద్యోగములలో భారతీయుల కొనగెడి స్థానములు మూడవవంతుమాత్రమే గ అ ప్ర. అవియైనను, నెమ్మది నెమ్మదిగా చేరవలయును. బ్రిటీషు ఉద్యోగుల స్థానమును భారతీయు లాక్రమింపజాలరను భావము, మాంటుఫర్డు రిపోర్టునందే గాక, మాంటాగూగా రిటీనల నొసగిన యవస్థా సమునంతుగూడకనుపించును యూరప్షియను సివిలు సర్వీసులందుద్యోగులనునతనికొనియాడుటకు మాంటాగూగారెంత యేని ఆత్మరముగనుక అచుచుండును. సామ్రాజ్య శాసనసభలో, హిందూదేశమునందే సాధ్యమగునంతవరకు అఖిలభారతోద్యోగములకు నియామకము గావింపవలెనని జ మ్నా దా ను ద్వారకదాసుగారు ఉపపాదించిన తీర్మానము నెదుర్చుచు, సర్. విలియం విక్టోరియాగారు యూరప్షియను సివిలు సర్వీసు యుద్యోగుల శ్రేష్టతను వర్ణింపబోడంగిరి. ప్రస్తుత సమయమున సర్వీసులలో బ్రవేశించుటకు యూరప్షియనులు వెనుదీయుచున్నారు. ఏలనో? పెన్షనులును, వేతనములు

గూడ మునుపటికన్న వృద్ధియగునవి. విక్టోరియాగారి ప్రతిపాదనము సరిగాదని ఎవరో చెప్పగ, వీరి కాగ్రహముకలిగెను. హిందూదేశ ప్రజలకు ఇంగ్లీషు యుద్యోగుల సేవ యవసరమగునా కాదా యనుసంగతి ముందుగ తెలియవలయునట. తమ కక్కర లేనిచో, ప్రజలీసంగతిని స్పష్టముగ తెలిపి, ఫలితము ననుభవింపవలసిన దని విక్టోరియాగారు భయపెట్టుచున్నారు. యూరప్షియను ఉద్యోగులు ఇంత వరకు చేసిన సహాయమును తెలిసికొనుట వీరు హెచ్చరించుచున్నారు. కేవలము రోడ్లు, రైల్వేలు, కాలువలు, వంతెనలు, ప్యాక్టీరీలు, భవనములను నిర్మించుటమాత్రమేగాదట. లా, ఆర్డరును, న్యాయపరిపాలనమును వారు నెలకొల్పిరట. బ్రిటీషు పరిపాలనాలాభము బడయక పూర్వము, హిందూదేశ మెటులుండెనని, విక్టోరియాగారు గుఱుచున్నారు. ఇట్టిమామూలుపాటకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుట కష్టముగాదు. కాని, శాసనసభ్యులు తగిన ప్రత్యుత్తరము నొసగరయిరి. ప్రస్తుత శాసనసభ్యులు ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యము వహించుటలేదు. ప్రజలనే సర్. విలియం విక్టోరియాగారి కక్షల నడుగుచో, వారు తగిన ప్రత్యుత్తరము నొసగ గలుగుదురు. యూరప్షియను ఉద్యోగుల కీడేశమున పనిజేయుటకు కష్టముగనున్నచో, వారు లేకుండునే దేశము తన పనులను జరుపుకొనగలదు. పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషనువారియెదుట పలువురి తీర్మాని సాక్ష్యమిచ్చియుండిరి. సర్. అబ్దుల్ రహీముగారు భారతీయుల సౌభ్రాతృత్వమును ప్రతిపాదించుచు భిన్నాభిప్రాయ ప్రకటనమును ఆరిపోరునందు గావించియుండిరి. ప్రజలెప్పుడు స్వరాజ్య సుపాదనాప్రయత్నములతో నిమగ్నులై యుండుటచే, ఉన్నతోద్యోగముల సంగతిని వారు పాటించుటలేదు. స్వరాజ్య ప్రాప్తివలన, అన్ని కష్టములును తొలగునని వారు భావించుచున్నారు. తెల్ల యుద్యోగులను తీసివైచి నల్లవారి నాస్థానమున నుంచుటకు వాటివుడు ప్రయత్నించుటలేదు. అందుచే వారి కక్షనుగూర్చి శ్రద్ధపహింపకున్నను, సర్. విలియం విక్టోరియాగారిని బోలు అధికారులు ప్రాతపాసనలను విడనాడలేదని వారి ప్రసంగము తేటపరుచుచున్నది.

మద్రాసు శాసనసభ తీర్మానోదయోగము

గ్రామములకు ఒకవైలులోపల నున్న ఫార్మెట్లను తీసివేయవలసిన దని, కడచిన ఆగ్స్టులో మద్రాసు శాసనసభవారు గా విం చిన తీర్మానమును, ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపలేదు. ఇటులనే, చిత్తూరు జిల్లాలో 5 తరగతి ఫార్మెట్లను తీసివేయవలయు నని మద్రాసు శాసనసభవారు గా విం చిన తీర్మానమునుగూడ ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరి. శాసనసభ తీర్మానముల ప్రయోజనమును గ్రహింనుట కనిదర్శనము లక్కరకువచ్చును.

మ్యునిసిపలు సంఘములు

అహమ్మదాబాదు, సూరతు మ్యునిసిపలు సంఘములను, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు రద్దు జేసియుండిరి. ఈసంఘములు రెండును సహాయ నిరాకరణోద్యమము నభిమానించుటయే, ఇందులకు కారణము. రాజమండ్రి మ్యునిసిపలు సంఘమును గూడ రద్దుజేయవచ్చు నని డెనులి ఎక్కువెన్ను పత్రిక ఇటీవల ప్రకటించియుండెను. మ్యునిసిపలు సంఘములు అధికారుల ముక్కుద్రాళ్ల నుండి వెలువడినగాని, స్థానిక స్వ పరిపాలనము ప్రజలకు లాభము గలిగింపదని, ఇందుమూలమున గ్రహింపవచ్చును.

మద్రాసు శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

ఫిబ్రవరి 14 వ తేదీన సమావేశమైన శాసనసభా సభ్యుల సీక్రెడి ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను:—

శ్రీమూర్తి విశ్వనాథదాస్ మహాశయోగారు

ప్రశ్న (ఎ) గుంటూరు జిల్లాలో, అటగడయేట్టుల గ్రామములలో, గంబం కలెక్టరు ఆర్డరులవైని ఆరుమాసముల క్రితమే డబ్బును డెపాజిటుచేసినను వాక్కుల రికార్డును, శిస్తులనిర్ణయమును యేల ఆలస్యముజేయుటెడనె?

ఉ॥ ఈ ఆలస్యము ఏయే గ్రామములలో జరిగెనో తెలుపకపోవుటచే ప్రభుత్వమువారి ప్రశ్నకు తీరు వీయబాలరు.

మున్సి మహమ్మదు అబ్దుల్ రహీముగారు సాహెబుగారు

ప్రశ్న (ఎ) గుంటూరు జిల్లాలో ఫుల్లి 6 అణాలనుండి 12 అణాలు జేయుటకు కారణ మేమి?

(బి) ఈ పరిస్థితుకీజు నెమ్మనజేయట డబ్బు నెమ్మనగ వసూలు జేయటకా?

(సి) ఫుల్లి ప్రదేశములు మాసివేసివుడు, అవి చుట్ట గాకుండ ప్రక్క గ మండునటుల జూడవలసి నిజమేనా?

ఉ॥ (ఎ) ఫుల్లిలను రిజర్వులుగా జేసి, అడవులలో నెమ్మనగ మేయుటగలన నాశముగాకుండ జేయుటకై, కీజు యెక్కువ జేయబడినది.

(బి) లేదు.

(సి) ప్రభుత్వమువారికి తెలియదు.

ఫార్మెట్ల చీపు కన్న రైల్వేలకు గారు యా గుంటూరు జిల్లాలోని అడవులను గూర్చి విచారించుచున్నారు. నివేదిక త్వరలో బయల్పడును.

ప్రశ్న (ఎ) గుంటూరు జిల్లాలో నాగు కరుప్రవాహము పల్నాడు, సులైపల్లి రేంజీలను నేరు జేయు మాట నిజమేనా?

(బి) ఆ ప్రవాహమునకు ఒక వైపున నున్న గ్రామములకు అవలవైపున పడువులు మేత మేయుట అవసర ముండునా?

(సి) అట్టి కేసులలో యిప్పుడే ఫుల్లి వసూలు జేయబడుచున్నదా?

ఉ॥ (ఎ) అవును.

(బి) అవును.

(సి) రేంజీ సరిహద్దుల ప్రక్కనున్న ప్రదేశము లొకటిగా జేయబడినవి. ఒక్క ఫుల్లి కీజు వసూలుచేయబడుచున్నది, జి. వందనంగారు

ప్రశ్న (ఎ) గుంటూరు పాత్తూరు వారిలోటలో నివసించుచున్న క్రైస్తవులను, అచటి మహమ్మదీయులు, ఆలోట ప్రక్కన హైకోర్టువయిని పంపునుండి నీళ్లు తీసికొనిపోనిచ్చుట లేదని ప్రభుత్వమువారికి తెలియునా?

(బి) మ్యునిసిపలు అధికారులు నీళ్లు తీసికొని పోనిచ్చుటకు సహాయము జేయ ప్రయత్నించినను లాభము లేకపోయినది తెలియునా?

(సి) మహమ్మదీయులలోని భయ మేమియు లేకుండ క్రైస్తవులు నీళ్లు తీసికొని పోవునటులు ప్రభుత్వమువారు చేయలేరా?

ఉ॥ (బి) ప్రభుత్వమువారి కావలయును తెలియదు.

(సి) తెలియదు.

(సి) ప్రభుత్వమువారు విచారించెదరు.

పండిత మాళవ్యా:—మాళవ్యాపండితుడు కాం

గ్రామపక్షమునే యవలంబించు చున్నాడనియును, యిప్పుడొక ప్రత్యేక నూతనపక్షమును నిర్మించుట కిష్టపడుట లేదనియు స్వరాజ్యపత్రిక స్వీకరించుటకు దెలుపుచున్నాడు.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—ఫిబ్రవరి 11 వ తేదీతో

అంత్యయ్యోగముగా నేయింటికి 48. 5 మంది చనిపోయిరి. గతవారము 46.5 మంది చనిపోయిరి. 73 మందికి స్పృహకముపోయగా 32 మంది చనిపోయిరి. ఇతరజ్వరములవలన 48 మంది చనిపోయిరి. గతవత్సరమిదేవారములో 58. 5 మంది చనిపోయిరి.

క్రమితి సర్వోజనిదేవి:—క్రమితి సర్వోజనిదేవిగారు

నేడు మంగుళూరు మెయిలులో మద్రాసుకు వచ్చి రేపు బుధవారం సాయంత్రం తిరువళ్ళిక్కణి బీచియేషను సుఖస్థునిచెదరు.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాంభణము

మహాత్ముడు పంచరాత్రోపవాస ప్రాయశ్చిత్తవ్రతమును బూనుట

బాహ్యోల్లి కాంగ్రెసుసంఘ తీర్మానములు - వివరములు -

పత్రికాభిప్రాయములు - ఘోరకరువు సీతి.

లాలాబజపతిరాయిగారి విచారణ.

కలకత్తాలో విచారణలు శిక్షలు - 57 మందికి శిక్షవేయుట

రోనాల్డు మేప్రభువు బాప్టిస్టాగారి ప్రత్యుత్తరము.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

ఆంధ్రరాష్ట్రీయకాంగ్రెసు కార్యదర్శి బాప్టిస్టు నరసింహారావుగారిని గుంటూరులో పట్టుకొనుట.

ఒక స్త్రీ మానభంగవార్త సత్యముగాదు. విచారణఫలితమును దేశభక్తుని తంజివార్త.

చీరాల బీదలయిండ్లు తగులబడుట - సహాయనిధి - ప్రకాశంగారి తంజివార్త.

కచ్చిమ గోదావరీ మండల కాంగ్రెసు సభ - 19. వ తేదీని తాదేపల్లి గూడెములో జరుగును.

శత్రువురమున నోటీసులు

బొంబాయి రాష్ట్రము.

చారీచారా దురంతములు.

మహాత్ముని మనోవ్యాకులత కార్యసంఘ తీర్మానములను గూర్చిన వ్యాఖ్యానములు.

ఘోరకరువు దురంతములలో వలటీరుత అపరాధులని వారిపై నిండ మోపబడుటవలన బొంబాయి చెన్నపురి మున్నగు స్థలములలో జరిగిన అల్లరులను మించిపోయిన అల్లరులు డెరిలితో జరుగుటవలన గాంధీ మహాత్ముడు మిక్కిలముగు మనోవ్యాకులత కలిగినది. ఇండియా కాంగ్రెసు సాయి సంఘమువారు ఢిల్లీలో చేసిన కట్టుబాటులు అల్లరులను జన సమాచారము దురంతములను జరుగకుండ చేయుటకు చాలి యుండలేదని మహాత్ముడు గ్రహించెను. తక్కినవారితో నాలోచించక పూర్వమే బాహ్యోల్లి ఆజ్ఞోల్లంఘనమును నిలిపివేయక తప్పదని మహాత్ముడు నిశ్చయించుకొనెను.

ఆంధ్ర కాంగ్రెసుసంఘ ప్రతినిధి మహాత్ముని కడకు వచ్చుట.

గుంటూరు మండలమున ఆజ్ఞోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటకు ముఖ్యముగా జరుగవలసిన ఏర్పాటు లన్నియును పూర్తియైనవి. ఢిల్లీ నిబంధనలన్నియు నెరవేర్చబడెనని మహాత్ముడు తెలుపుటకు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు రోక ప్రతినిధిని పంపిరి. అతడు బాహ్యోల్లికచ్చి ఆ సంఘ మహాత్ముడు తెలుపగా అన్ని నిబంధనలను నెరవేర్చబడినదని గూడ ప్రస్తుతము గుంటూరుకుండలమునందు వైతము ఆజ్ఞోల్లంఘనమును ప్రారంభించ గూడదని మహాత్ముడు చాక్షుప్రతినిధితో తెలిపెను.

బొంబాయిలో నాయకులతో నాలోచించుట.

బాహ్యోల్లినుండి మహాత్ముడు బొంబాయికి బయలుదేరుటకు పూర్వమే తమ నాయకుని చిత్తవృత్తియందు కలిగిన మాత్తు మహాత్ముని అంతరంగికమిత్రుల కంఠకవని తెలిసియుండెను. శివ తేజీ గురువారమునాడు మహాత్ముడు బొంబాయి నగరమున చేరి అచట పండిత మదన మోహనమాలవ్యా జయకరు, నటరాజు, జిన్నాగార్లు మున్నగు స్వతంత్ర నాయకులతో ఆసగా బొంబాయిలో ప్రతినిధిసభను జరిగించిన వారును రాజప్రతినిధి వ్యారా దేయనాయకుల సమావేశమును జరిగించుటకు ప్రయత్నించుచున్నవారు యిహగోష్ఠిని చచ్చించెను. వారు కొన్ని కలహాలను తెలుపగా వానిని గూడ నాలోచించెను. బాహ్యోల్లికి వచ్చి కార్యసంఘ సభవారికి తమ ఆభిప్రాయములను తెలుపదగునని మహాత్ముడు నాయకుల నాహ్వానించెను.

నాయకులు బాహ్యోల్లికి వెళ్లుట.

అందుల క రి క రిం చి పండిత మాలవ్యా జయకర్, నటరాజ్ గార్లును గాంధీసతి అసమాయాతాము గారును, కల్కత్తాకు పోవుటలో తొలి కలకత్తా లు గారును మరెవ్వరూ పంపియు 11 వ తేదీ యుదయమునకు బాహ్యోల్లి చేరిరి. రైలుస్టేషను వద్ద వారికి గోఖేలు (మహారాటా పత్రికా సంపాదకుడు), పటేలు అహదుభానుగార్లు స్వాగత

మొసంగిరి. వేలకొడి ప్రజలు ఖడ్గ బట్టలను ధరించి స్టేషను ప్లాటుఫార్ము మీది క్రిక్కిరిసి యుండిరి. తాను రాజాలనని తేతభక్త కొండా వేంకటప్పయ్యగారు మహాత్మునకు తంజివార్త పంపెను. ఈనాయకులు 11 వ తేదీని కార్యసంఘ సభ్యులకు తమ ఆభిప్రాయములను తెలియజేసిరి. మహాత్ముడదివరకే వ్రాసియుంచిన చిత్తు తీర్మానములను స్వతంత్ర నాయకులు గూడ నామోదించుటచే వాని సత్యము కార్యసంఘ సభలో నుంచెను. పిమ్మట చచ్చ జరిగినదిగా విపండిత మాలవ్యాక ప్రభృతుల హితోపదేశము సభ్యుల భావములను మార్చును కలిగింపకపోలేదు. అత్యల్పముగ పదములను సవరించి సంఘమువారి తీర్మానముల నామోదించిరి. (తీర్మానములు నిన్నటి సంచికలో ప్రకటింపబడెను.)

బొంబాయి ప్రజల, పత్రికల ఆభిప్రాయము

కాంగ్రెసు సభ్యులలోను యితరులలోను నివాసమును స్థిరచిత్తమును గలవారిందరు నీ తీర్మానముల నామోదించెదరు. కాంతి యంతముగ సమష్టి ఆజ్ఞోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటకు తగిన పరిస్థితు లేర్పడినవని తలంచువా రందరును ఘోరకరువును మున్నగు చోట్ల జరిగిన దురాగతములను బట్టి నిశ్చయించి తల ని యుంచు రని బొంబాయి జాతీయవాద పత్రిక తిదికకత్తా నా జల నుండి వ్రాయుచున్నది. గాంధీగారి అనుచరులలో యువజనులకు మాత్రమే తీర్మానములు చాలితాత్పర్యము కలిగించెను. వారికధికముగు విచారముకలిగినది. గాంధీగారు మంచి ఆలోచనచేసిరి. కలకత్తాలో కూడిన ప్రస్తుతస్థితిలో నిహాత్తుకలన మంచిలాభము కలుగగలదు. గౌరవమునకు భంగముతేకుండ ప్రభుత్వమువారిని ప్రభావాయకులకును సమాధానము కుదురుటకు అవకాశము తాగుగా నేర్పడినదని ఎల్లవారును తలంచు చున్నారు. ఈ తీర్మానములకు చేయబడుటల అసహాయోత్సాహము కలిగిన పత్రికలు అంజుప్రకాశముగ నిలుక గలిగినది. ఇకముందు బొంబాయి మహాత్ముని యాపదేశము ప్రకారము కార్యసంఘమునా రిట్టి యాచితకార్యము నొనరించుటకే యంత్యమునందు సమాజముగానున్న పనిత్రాసము తాగుగా ప్రసవజనకని అసహాయ వాదులలో ప్రముఖులను ధీయంత్రులను నుడివిరి

ఘోరకరువు పరిస్థితులు

10 వ తేదీనిగూడ ఘోరకరువుకు పరిస్థితులు కలకత్తాను గానేయుండెను. చారీచారావారికి పట్టిన గతియే మిగులు పట్టగలవని కొన్ని స్టేషనుల పోలీసుయూజ్మెన్లు కాకాళ కానన్న పుల్లెములు వ్రాయుచుండెను. వెక్కు స్టేషనులవారు అల్లరులు జరుగునని కంకించి సహాయమును కోరిరి. జోరియా నాస్కారు స్టేషనులకు పైనుటలను మన్ను మగంజికి సాయుధులగు పోలీసులను పంపిరి. ఖతీలబాదులో చాలమందిని పట్టుకొనిరి. యూజ్మెన్లు కనిపెట్టి సన్నాహముతో సన్నాహుగాన మరల దురాగతములను జరుగనియ్యరని ఘోరకరువునుండి యొక చిత్రభి వార్తాసంఘమువారికి తెలిపెను.

పత్రికాభిప్రాయములు

బొంబాయి | కానికలు

చారీచారా దురాగతములను బట్టి కార్యసంఘసమావేశము సవరముగా జరుపుటయును ఆసభకుపండితీ మున్నగు స్వతంత్ర నాయకుల నాహ్వానింబుటయును గాంధీమహాత్ముడు నిండుకుదని నిరంతరమును నిందించువా రిక నెన్నటికి నట్టినిందను మోపకుండ నట్టివారికి వాక్సంఘమును కలిగింపగలవు. రాజప్రతినిధికి లేఖ వ్రాయుటలోను మరల నిపు డిట్టి నిర్ధారణ చేయుటలోనుగూడ మహాత్ముడు స్వభర్యమును పూర్తిగా సత్యముగా నెరవేర్చనకు నిశ్చయము. అత డెంతటి మహనీయుడో ఎంతటి వ్యవహారదక్షుడో ఆవిషయ మిపుడు ఆజ్ఞోల్లంఘనము నిట్లు నిలుపుచేయుటచే లోకమునకు బాగుగా విదితమైది. మహాత్ముడు మతయోధ్యమును సాగించుచున్నాడు. బ్రిటను దేశపు నూలుతోడను బ్రిటిషువారు భారతీయులకు భౌతికరైలు మాంటాగూగారు చేసిన అవమానకర మగు సిద్ధాంతముతోడను మహాత్ముడు యీమతయోధ్యమును నిర్మలినఖడ్గముతోను నిర్మలభావముతోను దృఢచిత్తముతోను సాగించుచున్నాడు. అతని యుద్యమ మెవ్వరినిగూడ తనకుశత్రువని అంగీకరింపదు.

ట్రీబ్యూనుపత్రిక.

లాహారులో వెక్కుదివపత్రికలు బాహ్యోల్లి తీర్మానములను ప్రకటించెను. ట్రీబ్యూనుపత్రిక యొక్కటి మాత్రమే వానినిగూర్చి వ్యాఖ్యానముచేసెను. ఇట్టి తీర్మానములుచేయబడిన బాగుండునని చాలమంది కోరుచుండిరి గాని కార్యసంఘమువారిట్టి తీర్మానములను చేసెదరనిమాత్ర మెవ్వరును తలంచియుండలేదు. ప్రకృతిచేసిన హెచ్చరిక అని అన్వర్తముగ నుడువదగిన చారీచారా దురంతములవలన కార్యసంఘమునకు లాభకరమగు భావపరివర్తనము కలిగినది. ఇక దొరతనమువారి మే చేసెదరని రాజప్రతినిధి వంగరాష్ట్రాధిపతి తేజీ అసభ్యుడు మున్నగువాచం. తరును కోరిన మరతు లన్నియును పూర్తిగా నెరవేర్చబడెను. దైవసంకల్పమువలన కలిగిన యీ అవకాశమునుబట్టి తమవిధిని దొరతనమువారు పూర్తిగా గుర్తించి కలకత్తాలో రాజప్రతినిధి యొసంగిన వాగ్దానమును చెల్లింపవలదా? నిర్బంధకానములను రద్దుచేయుకుండుటకును వానికింత యెరపాట కంపబడిన వారి నందరిని తదలకుండుటకును చక్కని ప్రాతినిధ్యముతో గూడిన తేజీయనాయకుల సమావేశమును జరుగవలయుటకును ప్రభుత్వమువారికి నేమి సమాధానమును చెప్పగలగుదురు?

బాప్టిస్టాగారు రోనాల్డు మే ప్రభువు

వాదమును ఖండించుట.

బాప్టిస్టాగారు జరిగిన ప్రేక్షకు యూనియను కాంగ్రెసు సభ కార్యక్షేత్ర వహించిన బోనెత్త బాప్టిస్టాగారు రోనాల్డు మే ప్రభువు వాక్యములను ఖండించుచు ట్రెయ్యు అఫ్ యండియా పత్రికకు వ్రాసెను. పనివారిడ్ర మజతానుగూర్చి ప్రేక్షకు యూనియను కాంగ్రెసువారు తెలిసిన విషయములు బొంబాయి దొరతనమువారు జనప్రతినిధిలో ప్రకటించిన తేబు గాజెటులో ఏడు వేదీలు పట్టినది. ఆ యభిప్రాయము లతితరత తొరతనమునకు తెలుపబడినందున సభ జరుగక పూర్వ మానిషయమునం జేయియును తెలుపబడలేదు. ఇంగ్లాండుతోము నందువలె యండియాలోగూడ కాక్కులను ప్రభుత్వమునకు ప్రక్కలో బట్టెముగా కనబడుచున్నాడు. కాక్కులను కాజీయములకు మకడగా గియకొనకత నను ప్రత్యేక సరికల్ప మివ్వలేని తేబు బాప్టిస్టాగారు వ్రాసిరి.

వంగ రాష్ట్రము

పాశ్చాత్యసంఘ వార్షికసభ

14-వ తేదీన కలకత్తాలో జరుగు పాశ్చాత్య సంఘ వార్షిక సభయందు కె. తా. కోతులూరి పాతిపిక విశేషములను గూర్చియు కాజీయసీతిని గూర్చియు తీర్మానము అవసారికప బడును.

కర్రకత్తులను త్రేజారులను అమ్మి భాగించుదురకు శిక్ష

కలకత్తాలో అబ్దులు అలీఖా అన నరసియెట్ల చాళు కర్రకత్తులను త్రేజారులను వోరికెను. వానిని ఖరీదుకు పంపకత నని అతని కసహాయవాదులు వ్రాసిన తేఖలును గూడ పోలీసు. వారు పట్టుకొనిరి. అతనికి 18-వ తేదీని తన సువత్సరము కలిగి యుండును 300 రూపాయలు భార్యనాయకును పంపబడెను.

సిల్లాలో-ఖిలాఫతు వలంటీరులకు శిక్ష

సారాధికారిములకత్త తోఖించినందులకు రి గురు ఖిలాఫతు వలంటీరులకు నీల్లా పేజిస్ట్రీలు చెడి ఖాళికతోను కలిగెను చేసెను.

ప్రాకృత గానము. కావున సంకల్ప వేదముని గాని, ఒంటరిగాను బడవేసిన మని గాని, లేకున్న కాల్పవేదముని గాని యేమి బెదిరించినను, నిరాకరణవాదులగు కయిటిలు శిక్షణముపేర జెయిలకు యెదుట క్రిందికి నిట్లుకొను మన్నవో అటుల జేయ తరస్కరింపవలయును. అసౌఖ్యముగ నున్నదని మలివస్త్రముల ధరింప ధిక్కరింపవలయును. అశుభ్రమైనట్టియు, అరుగైనట్టియు ఆహారమును తినునాడను. గౌరవము జేయుట కొరకై జెయిలు అధికారి అటువెల్లుచుండ 'సర్కార్ యేక్ హౌ' 'సర్కార్ సలాం' అని వంగి వంగి సతాము చేయుటకు తిరస్కరింపవలయును. జెయిల్లో ప్రభుత్వ శిక్ష మనలను ముప్పుతిప్పల దెబ్బలించినను మనము ఏమాత్రము నీచమునకును బాల్పడక, బాధలన్నింటిని సహించుటకు బలము నీయవలసి నదిగా భగవంతుని ప్రార్థింపవలయును. ప్రాధానోదరులను వారిమిత్రులను కరాచీ జెయిలును పూతంతుముజేయుదురు గాక! సింధిప్రాంతసరుక్పచాలని కాశీజెయిలును పవిత్రము జేయుగాక! కాశీజెయిలులో నిరాకరణవాదులను బెట్టు తిప్పలను నీచమును ప్రాధేసరు కృపాలినిగాను వారి శిష్యులను బాదలేకున్నారని తెలియుచున్నది. సంయుక్తరాష్ట్రములో కాజీయ నిర్బంధితులకు సత్కారము అదర్శప్రాయముగ నున్నదనియు, ఆగ్రా, లక్నోలలో గూడ నట్లే యుండ, కాశీలోను ఇతర చోట్లను తదవ్యతిరేకముగ నుండుట యే లాజో దెలియకున్నది. స్థానికోద్యోగులు, నై యధికారుల మాటల వివకుండ తమ ఇష్టప్రకారము చేయుచుండిరా? దీనిబట్టి భారత కారాగారములలో నేరస్తు లెట్టి కష్టస్థులై జెప్ప లవిగానంతటి వానిని బాండుచున్నారో ప్రజలూహి ప్రయగాక! ఇట్టి సత్కారము జెయిల్లో ఒక్కరాజకీయనిర్బంధితులకేయని నేనునమ్మను. నిజముగ నేరముజేసినవారలను యంతకంటే పీనముగ జూచి వారిని వశపరచుకొని, దయాదాక్షిణ్యములు లేక జెయిలులను వార్డులను నిరంకుశముగ ప్రవర్తించెదనని నేను నమ్మెదను. మేము స్వల్పసంఖ్యాకులముగ ఇదివరలో తెలియక నేమి స్వప్రియత్వము కలన నేమి, ప్రభుత్వవిధానమున కందనిచ్చి లక్షలకొలది ప్రజలను ఆ ప్రభుత్వమునకు దాసుల జేసితిమి. క్షాయము క్రమముపే, 'మానవాళికి యీస్వల్పసంఖ్యాకుల మూలమున గావించి ఘోర తరాన్యాయములకు ఆ భగవంతుని యెదుట మేము ప్రత్యుత్తర నియవలసి యుండును. ఈ ఘోరములన్నియును నిరాకరణ వాదులను బాధించుటవలన నే బయల్పడినవి.

ఈనీచకార్యములయెదుట, కరాచీ అధికారులు హాలవా మహమ్మదాళి, జబ్బుకు కిగిటుల డాక్టరు చెప్పిన ఆహారము నీయవంతుట స్వల్పవిషయముగ గాన్పించుచున్నది. హాలవాకు వెన్నయు, వలయునన్ని పేరుకేవల కాయలనున్న ఇయ్యలేదనినమాట నిజము కాగూడదని నేను తలంచుచుంటిని.

జెయిలులో నెట్టి సత్కారము గావించినను, ఈకుల నున్న వారు చేయవలసినవి తెలిసియున్నది. కోపము వచ్చి తొందరపడి యేపనియు జేయగూడదు. మన మిత్రుడు, యంగ్లీషువారి నేమి భగవంతుల నేమి కరుణమాలి నీచముగ నున్న పనికిమాలిన విధానముతో సంబంధించి యున్నాము. మనము నిజముగ నొక పెద్దకోగమునే చిత్కిల్ జేయుచున్నాము. ఇంగ్లీషువారుగాని, భారతీయులుగాని వైకాకచివు అలోచన గల చారని నేననుకొనను. వారు చేయునదేమియో తెలియక నే అటుల జేచుచున్నారని నా నమ్మకము. వారు తిప్పు జేయుచున్నామని యోచించుకొనను. హింసావిధానము ఈస్థితిలో మానవో చితమైనదని యోచించునవారు చాలమంది గలరు. మనము గూడ చాలమందిని సహానుభుత యేకో తొందరపడితేసి, అప్పటి యవసర మది యని సుమర్శించుకొందుము.

పైన వ్రాయునప్పటికి సోదరులు సోదా చూడవలెను. కంగిరింపలేదనియు, సోదా బలవంతముగ జేయుట ననియు, వారిని ప్రత్యేకముగ గడులలో ఒక మాసము ఉండునటుల శిక్ష వేసినదియు అనట నున్నవారలు చాల స్థిరముగ ప్రవర్తించుచున్నారనియు దెలిసినది. ఇదియంతయు నిజమైనందులకు నాకు చాల విచారముగ నున్నది. నెర సాల లలో, ఇట్టి సుప్రసిద్ధపూరుషులయములలో కొంచెము సత్వరార్థముండుననియు, హింసలకు పాల్గొన రనియు విశ్వసించుటకు అవకాశముండదు. ఆలోచనయులు యిటుల బాధించినమాట వాస్తవమే యైనచో, యాయాంకోశము ప్రబలమాయ నేని అందులకు ప్రత్యక్షమువారే బాధ్యులగుదురు.

నిరాకరణవాదు లింకను పరిశుద్ధులొనగావలయు నని భగవదేవుడై యున్నదని విశదమగుచున్నది. ఈ అన్ని పరిశుద్ధులు

సోదరులు నిలిచి నిష్కళంకముగ బైటబడెద రని నాకు దెలియును. కరాచీ నిర్బంధితులందఱును మెరికలవంటి వారు. జాగ్రత్తగ నుండుట యెట్లో దెలిసిన వారు. సోదరులకును, డాక్టరుకియూ, పీక గులాం ముజాహిద్ గారలకును వారి మిత్రులకును గావించిన బాధకములకు అందఱును వగది తీరెదరు. ఇట్లు అవివేకముగ నెంతటి అగ్రహకారణముల గల్పించినను, మనము ఆత్మనిగ్రహము గల్గి యుండువలయును. మనము మన ప్రతినకు బద్ధులమై యుండుటలోనే మోక్షము గలదు. మనకు యేదైన విషయము హృదయవిచ్చేదకముగ నున్నచో మరింత యహింసావ్రతానస్తాతలము గావలయుగాని తగ్గిపోగూడదు. సాత్విక శాసనోల్లంఘనమువై దృష్టివంచించుచుండుట వలయు పరిస్థితుల నేపించుటకు తొందరపడవలయును. హిందువులను మహమ్మదీయులను, యితరులను సన్నిహితులు గావలయును. ఇంకను మన వద్దనున్న విదేశవస్త్రముల విడనాడవలయును. చేతితో వడకిన నూలుతో కద్దరును తయారుచేయుటకు బాగుగ బూనుకొనవలయును. మనము వేసికొనిన కార్యక్రమమును కాలమున పూర్తిజేయవలయుగాని, అగ్రహము గల్గి యహింసకారము దెచ్చుకొని కాలయాపన జేయుట వలన లాభ మేమియును లేదు. జెయిలులోని వారలను బాధించుటతో మనము బాధపడుట యేల? ప్రభుత్వమువారు అక్కడ సత్కారమును గూర్చి యే విధమైన యెడంబడిక ప్రభుత్వము వారితో జరిగియుండలేదు మనము యెట్టి పరతులు లేకుండ నే మనతనవులను ముక్కలు ముక్కలు జేయుట నైనను ఒప్పుకొని వారి కప్పగించితిమి. అందులకు భగవంతుడు బలము ననుగ్రహించు గాక! ఏకాంశముచేత నైనను సత మనము కాలమును విడనాడెను.

అపత్కారోపణలు:

నిష్పంధవిధానమును సమర్థించుకొనవలెనను యాతురముతో తద్విధానసమర్థవాధికారులు, కొన్ని యాధారములేని విషయముల ననుసరించుటకు వెనుదిరుగైరి. హాలవా అబ్దుల్ బాకీ సాహెబు, తాను నిరాకరణోద్యమ సందర్భమున అహింసాబద్ధుడనై యుండునని ప్రతినవ్రోసి నది మొదలు మనోవాక్యాయకర్తలందు దౌర్జన్యము మాట తలపోయి లేదనియు, అందుల కితరుల ప్రేరేపింపవైన లేదనియు వ్రాయుచున్నాడు. ఆయన అహింసను బోధజేసి తదను సారముగ ప్రవర్తించితి నని చెప్పుచున్నాడు. రిజిస్టరు కాని యిండి పెండెంటు ప్రతీక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—

“హాలవా అబ్దుల్ బాకీ 'హిందం' దినపత్రికలో, సర్ విల్లియం విన్సెంటుగారు మంజులింపు చర్చలో హాలవాదౌర్జన్య ప్రేరకుడని చెప్పిన సంకతిని ఖండించిరి. నాలుగు మాసముల నుండి యేమియు నుపన్యసించియుండ లేదని ఆయన యనుచున్నాడు. ఈ మధ్య నొక మహమ్మదీయ సభలో జరిగిన యుపన్యాసములో గూడ, కిలాఫతు సమన్వయసాగ్రమునకు భారత మహమ్మదీయులకు దౌర్జన్యవిరహిత నిరాకరణోద్యమ మొక్కటే తిరస్కోపాయ మని చెప్పి యుండిరి. కాంగ్రెసు కిలాఫతు కార్యక్రమము దౌర్జన్య విరహితముగ నుండి, తుట్టుతుదకు బ్రిటిషువారిని, కిలాఫతు పంజాబు వివాదముల చక్కబరుచునటులను, యిండియాను బ్రిటిషు స్వపరిపాలన దేశములలో భాగస్వామిగ నుండునటులను జేయు నని ఆయనకు గట్టి నమ్మకము గలదు.

పండిత జననాథులు నెహ్రూ తనవై మోపబడిన నేరమును గూర్చి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

“సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆర్థికవ్యవస్థకు సర్ లూడవిల్ హోదావగాతు, కాసనగల్లో జనవరి 21-వ తేదీని తమ యుపన్యాసములో యొకరిది ముక్కలను జెప్పినటుల బయల్పడుచుండెడి:—

“నేను జననాథులు నెహ్రూగారిమాట జెప్పుచున్నాను. ఆయన తుట్టుతుదకు రాష్ట్రపత్నిమభాగములలో కొలహోక నుపన్యసించుచు రాజ్యోహపు నెక్వనును ఒకమాటయైన పోకుండ పదివి, తన జీవితోద్దేశము రాజ్యోహమునున్న వైరధ్యము నున్న యెక్కువ జేయుటయేయని యాయన చెప్పెను”

“ఇదియూహ్యము. నేనుయొక్కవను యేయపన్యాసములలోను పీనలకోడ్లలోని రాజ్యోహపు నెక్వనుగాని మరియే నెక్వనుగాని, మాటమాటగాని మది యేవిధమునగాని జెప్పి యుండలేదు. నాతో నెల్లిన చోటుకెల్ల యిండియను పీనల కోడ్లను దీసికొని పోను. పోని ఆ నెక్వనలను కంతకే వచ్చు

నట్లైన జేసికొనుటవలన లాభముండునని యెన్నను నాకుచోచలేదు. నే నెన్నియోసానులు ప్రస్తుతప్రభుత్వవిధానముతో వైరధ్య భావముతో నుండవలసినదే యని మాత్రము బోధించితిని. అది నావిధి. ప్రతిభారతీయుని విధియుగూడ నైయున్నది. అందుచే నేను యిండియను పీనల కోడ్లు 124 ఎ నెక్వనుకు విరుద్ధముగ నేరము జేసినవాడ నైతిని. అయితే నే నెప్పుడును సార్వభౌమపాలకులలో వివిధభాతుల వారిలో ద్వేషము గలుగజేయుట కేమియును జెప్పియుండలేదు. సమయము వచ్చినపుడెల్ల అట్టిద్వేష మేమాత్రముండ గూడదనియే నేను జెప్పుచుంటిని. నేనటుల గాక విరుద్ధముగ ప్రవర్తించితి నేని సత్యము ప్రేమ పీనియొక్క మాహాత్మ్యమును ప్రపంచమునకు చాట సమకట్టిన మహానాయకుని యనుచరుడ ననిపించుకొనదగ్గును.”

ఈ పెద్దమనుష్యులవై యసత్కారోపణల గావించిన ప్రభుత్వోద్యోగులకు వారు దౌర్జన్యమును బోధించినను, అందుకు సమర్థించినను, నిరాశ్చర్యమేని సాక్ష్యముతో వారు అది యసత్కారముని బుజువుజేసికొనవలెనని తోచలేదు. సర్ విల్లియం విన్సెంటుగారు హాలవా బాకీని, సర్ లూడవిల్ హోదా గారు పండిత జననాథులకును తుమాపణ నిచ్చెదరా?

రామచంద్రపురము తాలూకానై తులనభ

ఈసభ యానెల ౧౦ వ తేదీని రామచంద్రపురమున నిష్ఠావలయావరణలో గూడవర్తి వెంకట్రావుగారి యధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను. తాలూకాలో వివిధ గ్రామముల నుండి ను మారు పదివేలమంది రైతులు దయచేసిరి. ఈ సభలో న్యాయవాదులెవరును కలుగజేసికొనలేదు. సభ జరిగినవారు అందరును రైతులును కొందరు మాత్రము ప్రచారకులును, సభాధ్యక్షులు రాష్ట్రపతిశ్రమను గురించియు శ్రీకృష్ణజన్మస్థాన మలంకరించిన తాలూకా నాయకుల గురించియు, క్రిత్తికేషులైన హనుమంత రావుమతులుగారిని గురించియు ముచ్చటించిరి. పిమ్మట యా క్రిందితీర్మానము చేయబడినది

౧ క్రిత్తికేషులగు కోపల్లె నానుమంతపు పంతులుగారికి యాత్యంతాంతిని గోరుచు వారి కుటుంబమునకు సభివారి సానుభూతిని దెలుపుట.

పంతులుగారి దేశభక్తినిగురించియు వారి అఖండత్యాగము పట్టుదల ఉత్సాహము, కౌశాలాభివృద్ధికి యనుక్షణము వారు పడిన శ్రమను గురించియు దుర్భాగ లక్ష్మీనారాయణగారు వివృతముగ జెప్పిరి.

౨. శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమున కిరిగిన తాలూకా నాయకుల సీసభవారభినందించుచున్నారు.

౩. ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనుటకు తమపదవులకు రాజీనామాలు నిచ్చిన వారిని యీసభవారభినందించుచు మిగిలిన వారిని వెంటనే రాజీనామాలు నిచ్చి వాస్య విమోచకులు నందని కోరుచున్నారు.

రాయప్రోలు లక్ష్మీనారాయణ ధర్మ బుచ్చిరాయుడు, మల్లెపూడి బుచ్చి వెంకట్రావుగారు గుర్తవ్వసించిరి. వైట్ల నారన్నగారు మద్యపాననిషేధమునకై వారు చేయుచున్న కృషిని గురించి బోధించిరి.

౪. సమష్టి శాసనోల్లంఘనమునకు సిద్ధమగుటకు డిల్లీ పరతులను పూర్తిచేయుటకు కోరుచున్నారు.

కురంగళాపురాపుగారు సమష్టి శాసనోల్లంఘనమునకు వర్కింగుకమిటీవారి తీర్మానానుసారము పరతులలో జాత్రైక కర్మి కాంతము, తమ, స్వదేశ వస్త్రోత్పత్తి, తదవ్యాపకము, అన్వయశక్తి, మొదలగువాని గురించి మహాత్ముని యుపదేశానుసారము చక్కగ నుపన్యసించిరి. ప్రజలు లేకు పరస్థితిగలను పోగొట్టుకొనుటకు మాత్రమే గాక తుదకు ప్రాణములు గూడ సమర్పించుటకు సిద్ధముగా నుండవలెనని హెచ్చరించిరి.

౫. కాంగ్రెసువారి తీర్మానానుసారమును, మహాత్ముని యజ్ఞానుసారమును రైతులందరును ప్రియవర్తి కిత్తిలకు పన్నులు చెల్లించవలెను.

సాక్షిసీతారామయ్య, చెరవారి వరనాటిశ్శివరసింహం, డాక్టరు పట్టాభిరామయ్యగారు గుర్తవ్వసించిరి.

పిమ్మట డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యముగారి తల్లిగారు విదేశీయ ట్టల వలన గలుగుచున్న హానినిగురించి రాష్ట్ర పరిశ్రమనుంచియు, దేశీయచారములను గుర్తించియు లక్ష్మీపదమును నాలోగ్యప్రదమును నగు నాముదపువీప ముపయోగమునుగురించియు నుపన్యసించిరి. ఖద్దరునిర్మాణమును గురించియు, నితర విషయములను గురించియు నొక పెద్దాపురం వాస్తవ్యుడు ఒకరైతు ఒకవైస్యడు, మాట్లాడిరి. అధ్యక్షుని యంత్యోపన్యాసముతో సభ ముగింపబడినది.

గుంటూరు - ఎతిరాజులు నాయుడుగారు

అయ్య

అంధ్రప్రదేశ్ ప్రతిక 12 వ, తేదీగల సంచికలో జిల్లా బోర్డు అవస్థలు మున్నగు విషయములను గూర్చి జి. కె. దేవర గారు వ్రాసిన యంశములు కేవలము ఈర్ష్యాపూరితమైనవిగ నున్నందున వాని సత్యావస్థలను తెలిసికొనుట ప్రజలధర్మమని యెంచి దానికి ప్రత్యుత్తరము వ్రాయడమైనది. దయయించి ప్రకటింపజేయుట.

(1) దేవరగారు కాపట్లనుండి మాన్యువీటి వచ్చినది మొదలు జిల్లాబోర్డు ప్రసిద్ధింతుగా రగులి ఎతిరాజులు నాయుడుగారితో నెంతో యోగముగలిగి వారి యింటనే అనుదినమును విందులు ఫలహారములు గుడుచుచు వారి మోటారుమీద దిరుగుచు కులాసాగా కాలము గడుపుచుండెరి. కొద్దిదినములకే జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. తరువాత గుంటూరు బస్టీలో వీరికి యుక్తవీధులైనను తెలియకున్నను యెట్టి అస్థిపాస్తులు లేకున్నను ప్రజలు అయ్యముచువుచున్నను ఏదోవిధముగ మాముగిని పాలిటికి నియామకసభ్యులుగా వచ్చిరి. దరిమిలాను గుంటూరు తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగాకూడ నియమింపబడిరి. దేవరగారు యీహాదాలతో తృప్తికొందక జిల్లాబోర్డు వైసుప్రసిద్ధింతుగ రావలెనని విశ్వప్రయత్నములుచేసి ప్రసిద్ధింతుగారుచుట్టు తిరుగుచు వారికి సకలవిధములతోడ్పడుచునుండి యినియామక మున్నంతవరకు తమకొరకలకు దీర్చుకొనిరి. కాని వైసుప్రసిద్ధింతుపదవి ఎన్నిక మూలమున జరుగగలసినప్పుడు దేవరగారి కొరకలు నెరవేరకపోయెను. జిల్లాబోర్డు ప్రసిద్ధింతుగారు తనకు సహాయము చేయుటలేదని దురభిప్రాయపడి ఆయన యందు ద్వేషభావము వెలిబుచ్చుసాగును. వైసుప్రసిద్ధింతులన్నికలు జరుగవలెనని రెండుమూడుసార్లు జిల్లాబోర్డును చర్చకు వెట్టిరిగాని కొన్ని తాలూకాబోర్డులనుండి ప్రతినిధులు జిల్లాబోర్డుకు రావలెనని వైసుప్రసిద్ధింతు పదవి నిలుపబడినది. ఈ నిలుపుదలకు కారకులు ప్రసిద్ధింతుగారి యని అపోహతో దేవరగారు జిల్లాబోర్డు ప్రసిద్ధింతుగారిపయి కొన్ని నిందలను మోపి ప్రతికలలో ప్రకటించిరి.

దేవరగారు తమకు వైసుప్రసిద్ధింతుపదవి వచ్చిన పూర్కుండుటయు లేకున్న ప్రతికలకు లేవపోవగిన్నియు వ్రాసి కని తీర్చుకొనుటయా? ఇదిదేవరగారి కిందిదాఖమును నూచింపదా? ఇక దేవరగారు ఎతిరాజులు నాయుడుగారిపయి ఆరోపించిన నిందలు ఎంతవఱకు సత్యములో యోచించుదము.

టోలుగేటులు

ప్రతిజిల్లాలో జిల్లాబోర్డులకు టోలుగేటు పన్నులున్నవిగాని ప్రధనుముచుండి మాగుంటూరుజిల్లాకు అట్టిపన్ను లన్నియోట్టనులేవు. కాని పూర్వముకన్న జిల్లాబోర్డుకు వ్యయ మధికమైనది. పూర్వము ఒక్క-బాట్ల హైస్కూలు మాత్రమే జిల్లాబోర్డుకింద నుండెను. ఇప్పుడు 4 హైస్కూలున్ను అనేకమైన మిడిల్స్కూలును జిల్లాబోర్డుకిందికి వచ్చినవి. కాటకముకల్ల జిల్లాబోర్డు నాకర్లతీర్థములు అధికము లయినవి. జిల్లాబోర్డు సభ్యుల సంఖ్య అధిక సగుట చే వారి ప్రయాణభర్తులకు ఎక్కువ ధనము కావలసి వచ్చినది. దానికితోడు రైలుచార్జీలు అధికమైనవి. రోడ్లలమీద కంకరకు పూర్వము రైలువారు కొంతచార్జీ తగ్గించెవారు. ఇప్పుడా సదుపాయము తీసివేయబడినది. ఈవిధముగా జిల్లాబోర్డుకు వ్యయముధికమైనది. అందువల్ల క్రొత్తగాబడి యేర్పాటులు చేసికొన్నగాని జిల్లాబోర్డు సదుపాలనను, అందువల్ల కొన్ని పన్నులు చేయుట అవసరము కాక తప్పదు.

జిల్లాబోర్డు మైనసు బ్యాలెన్సు

ఈవిషయమై ఆర్థికశాస్త్రజ్ఞుల మున్నగాని తెలిసికొనుటకు వీలులేదు జిల్లాబోర్డుకు వచ్చు రాబడి అంతయు ఒక్కసెలలో రాదు. రివిన్యూకేసులకు సంబంధించినది మార్చి ఆక్రాంతములలోను ప్రావింషియల్ గ్రాంటులు మార్చిమాసములోను యీవిధముగ జిల్లాబోర్డుకు రాబడి అప్పుడప్పుడు వచ్చును. అందువల్ల తేల్చలలో ఒకప్పుడు మైనసుబ్యాలెన్సు కనబడుటయు దానిని తీర్చి సర్దుకొనుటయు, ఒక అయిటమునుండి సర్దుకొన యిటుమునకు మార్పుకొనుటయు అచారముకద్దు. అట్టిస్థితిలో దేవరగారు ఆర్థికశాస్త్రజ్ఞులతోమీద తొందరపడి జిల్లాబోర్డు నివారణాతీసికదని వ్రాసియుండిరి.

గుంటూరుమున్యూనిసిపాలిటీ.

ఈమున్యూనిసిపాలిటికి నాయుడుగారు చేర్చుటగా నుండి శివులపాలు చేసినది కూడ నొకనిందను మోపితి. నాయుడుగారు 6 చేర్చుటగానున్న రెండుగురుముల కాలములో మున్యూనిసిపాలిటీ

అభివృద్ధిలోనేయున్నది. పన్నులు బాగుగ వసూలైనవి. ఆవిషయమై గవర్నరు మెంటువారికిపోయి తార్కాణము. క్రొత్తగా వచ్చిన కాంసిలువారుగూడ నాయుడుగారిని మెచ్చుకొనుచు నొకతీర్మానముచేసి రికార్డుచేసిరి. మరియు మూడువేలభర్తులు వెట్టి ఒక సెకండరీమాక్రెట్టును గట్టించిరి. దానిమీద మానము నకు నుమారు రు 150 రు ఆదాయము వచ్చుచున్నట్లులు చేయబడినవి. 3 వేల పెట్టుబడిమీద సెలకు రు 150 లు ఆదాయము తీయుట నష్టమో లాభమో యోచింపుడు.

గజము 8 పానూయలకు వైగా విక్రయముగు బస్టీ నడి బాద్దానున్న రాజాగారిస్థలమును 1 రూపాయకుతీసిరి ఆస్థలమును మున్యూనిసిపాలిటీపాన్సులవనై రాలకు వుండుకొగాకేసిందినస్థలమునుగృహములనుకట్టుకొనుటకుఅమ్మినవోదాదాపులక్షరూపాయలుమిగులును.ఇది మున్యూనిసిపాలిటీసహాయనిరాకరణనాదులకళమైయున్నను 7 బాగారిస్థలము విషయమై చర్చవచ్చిపప్పుడుఆది ఆదాయముతో కూడుకొన్నదశలెంబిగవన్న మెంటులో అప్పు తీసికొని రాజాగారికద్దరుండి తీసికొనుటకు నిర్ధారణచేసికొన్నారుగాని నష్టమని వదలుకోలేదు. నాయుడుగారు వర్తకసూచి బాగుగ తెలిసినవారగుటచేత మున్యూనిసిపాలిటికి వరుంబడి కచ్చు ఏర్పాటులను చేసియుండెరి. ఇవియన్నియు కప్పిపుచ్చి వివిధముగానైనను నాయుడుగారిమీద నిందలుమోపి కని తీసికొనవలెనని వ్రాసివ్రావిలుగా నున్నట్లు లేటపడక మానదు.

ఎవరెన్ని వ్రాసినను ఎతిరాజులు నాయుడు గారియందు నుగణములుచాలగలవు.

మేము అనేకమంది ఆధికారులను చూచితిమివారికికొద్దిపదవిరాగానే ఎంతోవిక్రమిగుచు వీధసాధిలనుభూవమేలేక తుదకు నోరువిప్పి మాట్లాడిన తమభూతకంతో లోపపని యెంచెడివారు. కాని నాయుడుగారిపట్ల అట్టిభావము కానరాదు. వారు నిగర్తులు. తమ తాబేదారులొని చిన్నవృద్ధిగి వచ్చినను సగారముగ వారితో ప్రసంగించి వారి యిక్కట్లను సావధానముగ వినిపి స్వభావముగలవారు. వీరసాధలయందు అభిమానము మెండు. ఆయన బ్రాహ్మణేతరుడైనను బ్రాహ్మణులకు గూడ నాకరీలనుయచ్చి అదరించుచున్నారు. తెలివితేటలు, సమర్థతలను ముందుచూచి తరువాత క్షమలనుమారుచుండును. వైఆధికారులకు ఆదానంకడు గాని ప్రజలకు భయపడును. తన ఆధికార కాలములో తనకుకలతైన మేలు జిల్లాప్రజలకు చేసి కీర్తిడించ వలెనెడి అభిలాషగలవారు. ఇందు అసత్యములేవు. కావున ఈర్ష్యతో వ్రాసిన వ్రాశలకు చెవియొగ్గరని తలంచుచున్నాము. [గుంటూరు పురవాసి]

* * * * *
రాయుబహద్దరు యతిరాజులు నాయుడుగారు
(జి. కె. వి. దేవర. బి. ఎ. బి. ఎల్. గారికద్దరుండి)

ఈసెల మొదటితేదీ దర్బారుప్రతికలో “గుంటూరు వాసి” యని ఒకరు వ్రాసిన వ్యాసమును జూచితిని (1) నేను బాపట్లనుండి వచ్చినతరువాత నాయుడుగారిలో వికమత్యముగా నుండినసంగతి ఎల్లగును విశదమే. తమకుతెగులకులను, వర్తకపుమాటలకును, మోసపోయి ఆదానతోన్నహము చేసితిని. వారితో కలసిమెలసి యుండినకొలదిని వారియొక్కస్వభావము క్రమక్రమముగా గోచర మగుచుండెను. నాయుడుగారు నాతోన్నహముగా నున్నపుడు వారికి కలిగిన మేలులేవియున.

(1) నాలుగైదు సంవత్సరములనుండి గుంటూరు తాలూకాబోర్డు ప్రసిద్ధింతుగ నుండి మేటిస్వాయవాది యైన కొంపల్లి కోటికొంగంగారికి డిల్లాబోర్డు ప్రసిద్ధింతు పదవి యయ్యక నాయుడిగారికి యిచ్చుట,

(2) పట్టపరీక్షలలో జయము గాని నాయుడుగారిని, ప్రజల అపహదమునకైనను జంకక, దొరతనమువారు విద్యావిధానమును పునఃనిర్మాణము చేయుటకు ఏర్పరచిన ఎస్కైకేవనన్ కాన్సిలుకు ప్రసిద్ధింతుగా నియమించుట.

(3) వీరి పదవులనుజట్టి భ్రమసి సాబోటికొందరు గ్రామ గ్రామములు తిరిగి వీరిని చెప్పిపట్టణపు శాసననిర్మాణ సభ్యునిగా చేయటం, మొదలయినవి. ఆగుంటూరు పురవాసి నాయుడుగారు నాకు యేడియో లాభము చేసినట్లుగా భ్రమించుచున్నాడు. నాయుడిగారి ప్రయత్నములో నుండినట్లుయిన పాములపాటి వెకటకృష్ణయ్య చౌదరీ గారును నేనును జిల్లాబోర్డుకు దూరముగా నుండవలసినవారమే.

నాయుడుగారి దాతృత్వములను నేను మునిసిపాలిటి సభ్యునిగా కాలేదు. వారు గవర్నరు మెంటువారికిని, కలెక్టరు గారికిని, యిచ్చిన పేదలలో నా పేరులేదు.

“దేవరగారు యీ హాదాలతో తృప్తికొందవలెనని” దేవరగారికంటెను, తక్కువ సామర్థ్యత కలిగి తక్కువపరీక్ష

లలో జయము పొందిన పర ప్రదేశ పు మను జుడు, జిల్లా బోర్డు ప్రసిద్ధింతు, ఎడ్వకేవనన్ కాన్సిలు ప్రసిద్ధింతు, శాసన నిర్మాణ సభ్యుడై, కేక్కి మించిన పదవులయం దుండగా, నేను వైసుప్రసిద్ధింతుగా నుండుటకు వాంఛించుట అక్రమమా, పరిహాసమా? మోసమా? వైఫరీత్యమా? అవును, నేను జిల్లాబోర్డు వైసుప్రసిద్ధింతు పదవిని అభిలషించితిని. ఎందుచేత? కార్యానుకూలమై వర్తించుచున్న నాయుడుగారి మాటలు నమ్ముటచేత. నాయుడుగారి దగ్గర వైసుప్రసిద్ధింతుగా నుండి వారిని తెలివియైన మార్గమునకు త్రొక్కి వారిపాలన జయప్రదముగా నడువ కలుగుదు నను కుతూహలముచేత. వారి తేగవారు వైసుప్రసిద్ధింతు పదవికి నిలువ వెట్టి బడుట తోడనే నాయుడుగారికి క్రమమైన సలహానిచ్చుటకు నాకు సాధ్యములేదని, వారు తమపరిపాలనాఫలితదోషములను నివర్తించుకొనుటకుగాను కొన్ని సంగతులను మాత్రమే పులికాముఖంబున వెల్లడించితిని. నాయుడిగారి క్రేయస్సను కళంకరహితముగా జేయదలచుకొన్న గుంటూరు పురవాసి నేను పుత్రికలో లేనిపోని వన్నియు వ్రాసియున్నానని వాక్రచ్చుచు నేను వ్రాసిన కొన్నిటికి మాత్రమే, అసందర్భపు జవాబు లిచ్చి మిగిలినవానిని గురించి మిన్నకున్నాడు.

టోలుగేటులు.

నేను ఆంధ్రప్రతికలో జిల్లాబోర్డు ఆలోచన సభ్యులుగేటులు ప్రతిష్టేషను యొద్దను పెట్టుటకు నిర్ధారణ చేసికొనిరి. పన్నులు విషయమయి చీరాల యిచ్చుండులు చాలపు కాబోలు! ఆని వ్రాసియున్నాను. ఈసంగతి ఈర్ష్యాపూరితమైనదా? లేనిపోనిదా? దీనిలోని ఆస్పతమేమి? ఈవిషయమై, గుంటూరు పురవాసి జిల్లాబోర్డులభర్తులు అనవసరముగా 40 వేలకు కొనబడిన మోటారు రోల్ల సంకతికప్ప - కొన్నిటిని లభింపించియున్నాడు. ఆదాయములసంగతి బాగైత్రతో వ్రాయమరచి నాడు. ఇదిఅన్నియు ప్రస్తుతప్రశంస నేనువ్రాసిన టోలుగేటుల సంగతి అడదమా?

జిల్లాబోర్డు మైనసుబ్యాలెన్సు

ఈవిషయమై నాయుడుగారికిని వారి అనుచరులకును నున్న ఆర్థికజ్ఞానము పట్టపరీక్షయందు, ఆర్థికశాస్త్రములో గెలుపొందిన నాకు, లేకపోవచ్చును. నేను జిల్లాబోర్డుకు రెండు లక్షలువైగా అప్పుయొన్నదనియును, చాదరీగారు బోర్డు దివాలా ఎత్తివదిలి చెప్పివానియును, వ్రాసితిని. దీనిలో ఆస్పతమేమి? నేనువ్రాసినటుల బోర్డుకు అప్పులేదా? అటుల చాదరీగారు చెప్పలేదా?

గుంటూరు మునిసిపాలిటి

నాయుడుగారు గుంటూరులో చేసిన మేలులు లెక్కపెట్టుటకు విలేఖరి వకాలతునామా పుచ్చుకొనినటుల గోచరించుచున్నది. శ్రీనాయుడుగారు చెరువును పదవిపదలినప్పుడు అప్పుయొన్నదనుట తోడనే, యేమి యీవాదము! వాదము చేసినగాని మేలులు ప్రజలకు గోచరము కావనియా? నాయుడుగారి తరువాత వచ్చిన చెరువును గారు, వారు అప్పుకట్టి పెట్టుటచేత ఏడు అగచాట్టే నాయుడుగారి మేళ్లను చేసోళ్ల చాటుచుండలేదా? వైఆధికారులకు ఆదానంకడుగాని, ప్రజలకు భయపడును, అని విలేఖరి వ్రాసియున్నాడు. చీరాలమునిసిపాలిటి ఉండవలయునని ప్రజలకు భయపడియేనా శాసననిర్మాణ సభలో వ్రాసికొనివచ్చి చదివినది?

గెడ్డిసుని వేదిక

గెడ్డిసుని వేదికన ప్రకటించుటయందు ప్రభుత్వమువారు గావించిన యాలస్యమునుగురించి ఆంధ్రప్రతికలో తీవ్రముగ విమర్శించుచున్నది. నివేదికలోని కొన్ని ముఖ్యవిషయములను తొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారుత్తొంచుచున్నారనియు ప్రభుత్వ వ్యయమునందు 200 లక్షల పానులను తగ్గించుటకు కమిటీవాగు గావించినసలహాలను ప్రభుత్వమువారు ద్రోసివేసిరినియు ప్రతికల వ్రాయుచున్నది. ఈ నివేదికము రేపు ప్రకటింపబడును. వైనిక, విద్యాశాఖలందు 480 లక్షలను 180 లక్షలను వ్యయము తగ్గింపవలెనని సంఘమువారు నూచించిరట. వైనిక శాఖావ్యయమును తగ్గించుటవై మంత్రకర్తమునందు భేదాభిప్రాయములు జనించెనట.

శాస్త్రాభ్యాసమాన సమావేశమున మేజరు స్కాట్టింగారు త్వరలో ఆంగ్ల, ఈజిప్టు భాషల దేశములకు వాయు విమానముల ద్వారా తిహాలను ప్రయాణికులను దీసికొనిపోవు నేర్పాటులు చేయవలెననియు భారతదేశమును 4, 5 రోజులలో చేరవచ్చుననియు నుడివెరి.

బంగారు వెండి వగయిరా ఏలం నోటీసు [3445]

తిరుమల తిరుపతి వగైరా దేవస్థానములలో 1921 నవంబరు, డిసెంబరు లిండ్ 1922 జనవరి నెలలలో రాబడిన బంగారు వగైరా వస్తువులు యూదిగువ కనుపరచినవాటిని, 1922 ఫిబ్రవరి నెల 20 తేదీ సోమవారం పగలు 12 ఘంటలు మొదలు కొని తిరుపతిలో దేవస్థానం ఖజానా ఆఫీసువద్ద ఆదినమున్ను తరువాత యేలం పూర్తి అయ్యే వరకు ప్రతిదినము అదేవేళకు ప్రారంభించి యేలం వేయబడును. ఏలములో సవాలుచేయ కోరు వారు దేశమున కచ్చేరిలో ఏలమునకు ముందుగా నగలు 1 లక్ష (100) మారురూపాయల ధరా వతుకట్టి యేలములో సవాలుచేయుటకు అర్హతను పొందవలసినది. ఏలం ఖాసుపరచిన విషయ మునుగురించి శ్రీ విచారణకర్తల వారి మంజూరు వుత్తర్వు సాదరయిన తేదీ లగాయతు 30 దిన ములలోపల యేలం మొత్తం చెల్లించి లాట్లరు పుచ్చుకొనవలెను. అట్లు వాయిదాకాలములో వైకంచెల్లించి లాట్లరు తీసికొనిపోయెడల వాయిదా మీరిన తేదీ లగాయతు మరల ఒక నెలవరకు లాట్లరు అమానత్తులో వుంచడమవును. అట్టి రోజు లకు దినం 1 కి లాటు 1 కి రూ 2-0-0 రెండు రూపాయలువంతున జరిమానా చెల్లించి లాట్లరు తీసికొనవలయును. ఇందుకున్న తప్పినయెడల నడరు లాట్లరు మరుయేలంవేయించి అందుచే దేవస్థానము నకు కలిగే నష్టములను పార్టీ వద్దనుండి క్రమ ప్రకారము వసూలు చేయబడును.

మార్ వివరము	ముద్రా మొత్తం రులూలు
1. బంగారు దఫా 1 కి రు 80 కంటకు	927
2. బంగారు నాణ్యములు లాటుగా రకములు	21
3. వెండిదఫా 1000 రులములుకంటకు	6884
4. వెండినాణ్యములు లాటుగా రకములు	5
5. హరికళా రూపాయలు	5048
6. తేగడరూపాయలు	2600
7. తేగడవైసాలు ఒక లాటుగా రూపాయలు	370
8. తాంబ్రము ఒక లాటుగా శేరు	965
9. రాగివగైరా సాత్రలు	187
10. కన్నునం వగైరా చిల్లర జినిక సామానులు	
11. వత్తములు	

తిరుమల తిరుపతివగైరా } సి. దొరస్వామయ్య
దేవస్థానం ఆఫీసు. }
తిరుపతి 8-2-22 } దివాన్ పేషాన్

ప్రదరాంతకము

శ్రీలపాలిటి సంజీవి

గుణము లేదని నిరూపించిన వారికి
రు 116 లు బహుమాన మొసంగబడును.

ఈకాలము నందంతటను వ్యాపించియుండు ప్రమాదమునకు ప్రభువునకు) మా యాచుధమునకు దశేయలకు పరిపూర్ణాలోగ్యము నొసంగిన నీ యాచుధమును కొద్దివాని కొప్పవారు నుపయోగించుటకై నానగు గురు ధర్మ విక్రియించుమాన్యును. ఇది శేష్, రక్త, హరిధ (పసుపు) నీలసావలము తిరుప్రద కములను నిశ్చయముగా తుడుర్చును.

కల బుడ్డి 1 కి రు 30-0-0 లు. తపాలఖర్చులు ప్రత్యేకము.
Sole Proprietor
Arsha Ayurvedic Pharmaceutical Stores,
COCANADA

జనకగారి రింగువరం లోషక

వై రింగువరం లోషక వ్రకయోగించిన నకల
విధములైన తామర, గజ్జి, మొదలగు చర్మవ్యా
ధులు నీవ ద్రియగును.
వెల బుడ్డి 1 కి రు 0-10-0. వి. పి. ప్రత్యేకం.
సోల్ యేజన్స్, కవిరప్ప యేజన్స్.
(8855) పాల్వంచుక, మదరాసు.

కోర్టులో వేదాంతము.

అద్భుత నాట్యము.

కోర్టులో వేదాంత విలేఖకును.

అండను నగరమునందు ఒక వారసత్వకామునా కోర్టు లోనికి విచారణకువచ్చెను. ఈ కేసును వినుటకు నెల్సను ప్రభువు, ఎలిజబెతుగారి, ఒక వాల్టరుకేలె, ఓమారు ఖయముగాల్ల వచ్చిరి. విల్సనుజి, ప్రాన్సిసు డేవిసుగాల్ల వాడి ప్రతివా దులుండేటగుగాని కొనివచ్చిన డాయిలుప్రము, బలవంతి ముగా, మిసిగి కరిగగు స్థితియందులేని సుయమున లిఖింప బడె ననుకారణముతో ట్రస్టీలు ఆవుయిలు నగలులో పెట్ట నిరాకరించిరి. తానును విల్సనును కలిసి కోర్టునందు సభ్యు లుగ నుండినవియు, సాతు ఎండునందు విల్సనును తానును చని పోయినవారి యాస్తికలలో సంభాషించెడివార మియు గొప్ప గొప్ప బంగారు కవచధాతులగు చనిపోయిన పిల్లలతోను దేవత తోను సంభాషించెడి వార మనియు చేచి ను గారు నడిచిరి. ఒక దేశతవచ్చి కోర్టు విషయములు విభించుకొను చుండ తానునాచితిమి నూడ నాడు నుడివెను.

ప్రీటు:— ఆదేశత ఏవారాపత్రి: తరఫున వ్రాయు చుండెను.

డేవిసు:— స్వర్గమునందు కొంతమంది గొప్పదేవతలకు నివేదించుట గారు ఆదేశత వ్రాయుచుండెను. దేవతలకొన్నివిష యములను దెలియపు. అందుచే వారొకపలేఖకుని పంపిరి.

ప్రీటు:— అనివేదికము ఇచ్చుటకునుచుంటుంటు కాదా? డేవిసు:— అనివేదికయొక్క ప్రతి నొకచాని ఇచ్చు ట ప్రచురింపుటకు గాను, స్వర్గమునుండి నాకు పంపలేదు.

తాను చని నండ్లము గాన్తను (పెల్లెన్సు సంప్రదా యము వారు) యొక్క సిద్ధాంతమును ప్రపంచమునకు బోధిం చుచుంటినియను, తాను కొట్టె నీళ్లతో జీవించుచుంటినియను, కిచ్చెనను, కేకల ముచ్చగువారలతో సంభాషించితి ననియు బలవంతముచే ఆవుయిలును వ్రాయించుకొనలేదని డేవిసుగారు నుడిచిరి.

మద్దలపానము

నూతన ప్రచురణము. మనము - ప్రతాపరెడ్డిగారు చాల పరిశోధనలపై వ్రాసిరి. ప్రస్తుతపయమున నిది యింత యు అసహాయోద్యమ ప్రచారమునకు సహకారిగా నుండును. ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకులు దీనిని చక్కగ గొనియాడిరి. ఇట్టి విలువగల జాతీయగ్రంథము ప్రోత్సహించుట ఆంధ్రుల ధర్మము. వెల 10 అణాలు మాత్రము.

అసహాయోద్యమము జేయము

వెల 0-1-6.

హంకేరినూడేశము సహాయనిరాకరణ వ్యక్తియును సాహసిని యుట్టు స్వేచ్ఛనుడనెకో వివరించును.

చిత్రరంజనుని జీవితము

చిన్నిపాత్రము వెల 0-4-0.

ఇండియా ఏజెంసీ పీరో,

8297 తిరువల్లిక్కేటి, మదరాసు.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అత్యుత్కృష్టములో బృహదీ గారడి, గౌరవ్యుని హస్తలాసము, ఇంగ్లీ షు ఇండ్రజాలము మండ్రాస్త్రము, భూతవైద్యము, యాత్రములు, అమెరికాలో చీట్లపేక గుమా సాలు విచ్చిరి కనోదయ్యగులవు. ఇంగ్లీ షు గా క నువచ్చుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, కేరీములేని తలకాయుచేత మాటలాడించుట భూమిపైనున్న నమయేత్తున గాలిలో ననుభవించి నిరాధాముగా నింపుట మొదలగు విచ్చిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ మును చదివిన అత్యుత్కృష్టియుగా మేజర్ చేయబడిన గ్యాంగంటి యయ్యయిన్నాము. చిని వెల రూ 4-0-0 లు. 2113-688) పి. ఆర్. బహద్దరనాయును, బంగళా, గుంటూరు జిల్లా.

నిష్ఠముగ రాయుచుంటిని కాత్రిడ్ డోనుసములు.
ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫార్మసీలో దొరకును.
కొంగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీ షుభాషయందు గాని క్యాబులాగు ఉపయోగముగా నుండును.
మేనేజర్, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫార్మసీ,
19, హార్బర్ రోడ్, మాంటుకోడ్ - మదరాసు.

నగము వెలలు

అపరూపగ్రంథములు

(1) వ్యవహారచంద్రిక రు 1-8-0

కర్త:— డి. నుల్లూరావుకంటూగారు. 8 అధ్యాయములు. 72 ప్రకరణములు. ఇందు, సమస్త వ్యవహారములున్నవి.

(2) గృహవైద్యము రు 0-8-0

కర్త:— డి. ఎమ్మీకలిగారు. ఇందుకంట బేషధ ముల కంటె వర్ణనముగ గుణమిచ్చు మూలకావైద్యము.

(3) బొబ్బలియుద్ధము

మూడు పుస్తకములు రు 2-8-0

కొన్ని పుస్తకముల నిలవలేక నొంచెము నలిగియున్నవి. ముందు వ్రాసిన 50 మందికి మాత్రగ్రంథములు రు 1-0-0 మాత్రము. పోస్టుఖర్చులతో రు. 1-6-0 ల కియ్యబడును.

ఆంధ్రప్రదేశ్ చందాదారులకు మాత్రము

యీ లిస్టు వెలలు

వాయవారు:— మేనేజర్:

కమలకుటీరము, తిరువల్లిక్కేటి - మదరాసు.

తెలకుప్పలకు పూదీయెర

బేషధము

నగమువైక యందు తెలకుప్పలు వైభూత వలన 8 దినులలో మాయమై పోవును. ఈయొగము ఒక మహాత్మునిచే శ్రేష్ఠ మైన మార్కెట్లచే తయారు చేయబడినది. మచ్చలు మాసిపోని ఎడల యిచ్చిన భరకంటె రెండేండ్లం వైకము వాపనీయ్యబడును. బుడ్డి 1-కి ధర పి. పి.తో సహా రూ 8 లు.

ఉత్తరము ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను
(3430) The Aryan Nursery, P O Ramtaul
Darbhanga.

త్వరపడు! జ్ఞాతకరత్నము ప్రతులు కమ్మ!!

జన్మనక్షత్రము, పుట్టితేదీ కళ ముచ్చగునని ఈయొ గంకర్తక ఫలితములను క్యాకర్తకు రీడింగుతో సహా యెన్ని సంకర్తములైనను జ్యోతిషుని సహాయము అక్కరలేకయే తమంతట తాము వ్రాసికొనగలరు. భవము, సంకానము మున్నగు క్యావకభాషములలో మీమీ జాతకములకు మీరే వ్రాసికొన గలరు. ఇది యింతజ్యోతిషుడు. దీనివెల రు 2 మాత్రము.

గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలముము,

(8891) ఖరంకోట, విశాఖపట్నంజిల్లా

(8081) "క త్రి క ట్ట లు"

వైద్యక త్రి కట్ట గజము పొడుగు 1000. సాగవైదు.
1-కి రూ 4-0-0.
నెలలు కొనుగాటికి 1కి ఉపయోగ పోస్తేజీఖరులవేరే.
ముందువారు అట్లనితో ఒకరూపాయి
అదాన్సు పంపవలెను. చి. వెనో ట్రేస్టర్స్ అండ్ కో
కట్టయ్య అండ్ బాగ్ మేకర్స్ etc.
వైద్యక త్రి (గోపాలరెడ్డిగారి)
కెక్రెగ్రాఫ్ ఆడ్రెసు: "ఇంద్రప్రస్థ" గొల్లపూడి

అభిరమములు	బేషధములు
(2957) తెనుగు	రు. ప. ప.
స్తాంపుముద్ర	... 4 0 0
గ్రామోన్యోధుల మామూల్	... 2 8 0
ఇన్ కమ్ ట్యాక్సు మామూల్	... 3 0 0
సివిల్ ప్రాక్టీడర్ కోడ్	... 3 0 0
క్రిమినల్ ప్రాక్టీడర్ కోడ్	... 6 0 0
ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్ట్	... 3 0 0
లిమిటేషన్ ఆక్ట్	... 2 0 0
ఇండియన్ పీస్ కోడ్	... 2 0 0
హిందూలా (1921) ఆక్టు	... 6 0 0
బాట్లనలేలి ముద్రపెట్టె	... 1 4 0
విక్రొరియా డిపో	
మైలాపూరు = మదరాసు	

మంచితరుణము!

త్వరపడుడు!!

ఆంధ్ర పత్రిక

ఉగాది సంచికలు

1910-1920, (1913 మినహా) పది సంచికలు నెట్టుగా కూర్చబడినవి.

అసలుధర 20 రూ.

అమ్ముడుధర 5 రూ.

కొలది నెట్టు మాత్రమున్నవి.

తిరిగి అమ్మవడనేరవు.

గాంధీ మహాత్ముని

సంహృద్ధి జీవిత చరిత్రము

(3108)

‘లోకమాన్య’ తిలకు జీవితము ఉపన్యాసములు. ‘సంజాబు దురంతములు’ లోనగు ఉద్బంధముల రచించిన శ్రీయుత మానెకోండ సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడినది. మహాత్ముని క్రధాన శిష్యులలో నొకరగు శ్రీయుత దినుమర్తి హనుమంతరావు గారి ఉపోద్ఘాతమును మహాత్ముని ఛాయాచిత్రములు రెండును గలవు. ఇటీవల చొక్కాయీ టోపీ లేకుండ తీసిన చిత్రమునుకలదు. 300 పేజీలు-వెల ౧-౮-౦.

మహాత్ముని ఆరోగ్యమార్గ బోధిని.

పెద్దఅచ్చు. సంపూర్ణముగా ఆంధ్రీకరణము - ఆంధ్ర పండితు లగు భమిడిపాటి సూర్య నారాయణగారిచే వ్రాయబడినది. మహాత్ముని పటముగలదు. వెల ౦-౮-౧. వలయువా రిట్లు వ్రాయవలెను - ఆంధ్ర పత్రిక, బెజవాడ.

వనోపదేశరత్నా

రక్తహీనతను రక్తమయొక్క కలిశుభ్రతను బోగొట్టు యందు శక్తిగల గాంధీనది. ధర 1-10-0. ఇండియా సిలీగ్రామంబు ఎచ్చటికైనను ఇవలభ్యమగు చరణముగా పంపబడును. (2555)

విజ్ఞానము సి. డి. పాండిట్

నెం 144 ఫనసవాడి, బాంబాయి.

ముఖ్య గవనింపు.

1920 వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి

తేది నుండి ఆమ్మిధరలు మార్చబడినవి.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,
Elphinstone Road, BOMBAY.

ఇచ్చటికాము నదివెరించి విక్రీయమునకు కమగాను, తక్కువ గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూ ఔషధములందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తువస్తువులను బన్నిటిలో జంగారు కలికములు అవలంబించిగా నిర్మించునారు.

ప్రతి వివిధ వ్యాధిలక్షణములను హిందూ ఔషధములతో పంపబడును.

హిందూ పరస్పరీకర

వెల 10

ఆయుర్వేద ఔషధముల తయారుచే (388) బాంబాయి నెం 13. ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ప్రెసింగు కంపెనీ, సోల్ ఏజెంట్లు, కాకినాడ.

మొట్టగవనింపు.

యోగ్యతాపత్రములు

(2) మొదట సభయోగియైనట్టివారందరికిని తెలియజేసి నుండు, దుర్గా మహిళాచోళాని ఫాస్ఫోరైట్ కౌన్సిలు ఒక పరము కంటికి. కా మొదట సంబంధమైనట్టి వ్యాధులన్నియు పూర్తిగా నయమైనవ.

రంగూన } బాబులాల్,
80-6-1 } హైదరాబాద్

వ్యవసాపాశ్య లేహ్యము

చింత సంహార - రసాయన ప్రకరణము

చ్యవన ప్రాశ్య లేహ్యము బలము నిచ్చును. కాశ, వ్యాధిరోగములలో మహావధము. స్వరోగమును బోగొట్టును. వ్యాధిరోగములలో ఉండే రోగములను బోగొట్టివాటికి బలము గలిగించును. వ్యాధిరోగమును బోగొట్టి బలముగలిగించును. వాతరక్తము (అనగా మోహాల్) మిదను, మోచేతులమీదను పుట్టినవచ్చులు, పొక్కులు బోగొట్టును. (మంగళ)

చ్యవన ప్రాశ్య లేహ్యము మూత్రములనుండే వ్యాధులను బోగొట్టి, మాత్రమును కుభ్రపరచును.

చ్యవన ప్రాశ్య లేహ్యము కుక్రములనుండే వ్యాధులను బోగొట్టి ధాతువృద్ధిని గలిగించును.

చ్యవన ప్రాశ్య లేహ్యము తీసివేసినవారలకు పుష్టినిచ్చును. గాయముచేత క్షయించినవారలకు బలము గలిగించును. పృథులయొక్క ముసలితనమును బోగొట్టి నవయౌవనము నిచ్చును. బొబ్బరకు కఠినము పుష్టిని గలిగించును.

చ్యవన ప్రాశ్య లేహ్యము - రసాయనము.

వెద్యులకు ప్రత్యేకమైన ధరలు.
10 తులముల వెల రూ 1.
40 తులముల వెల రూ 3.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. యం.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్

19 హిందూరోడ్డు మాంటురోడ్డు మదరాసు. (3166) కాట్టలూగు ఉచితముగా పంపబడును.

మెలయించుదనము.

గనెరియా ఆంధ్ర మంగళవారము మంగళవారము.

తక్కువలేదు. సినిమాతో కలిసి. ఎటువైపు, ఎటువైపు, అను మూడు విధముల సెగరోగమును మూడు ప్రాంతములలో నూన్సును. శ్రీల ముగిసిన వ్యాధులకు కూడ ఇది రాక్షాధము. (1251) డబ్బీ 1-3 వెల 2-4

1. చంద్రనీ (చురుచుండవలసిన కనుపానము) కొమ్మ 8-0-0

శ్రీపాద వారి వంచాంగము

గుండుల్లి సంవత్సర వంచాంగము అమ్మలొ నున్నది. మా వంచాంగముయొక్క ఘటన అందఱు సరిగినదే. డబ్బీ 1-3 0-2-6; నాలుగు ప్రతులకు లెక్కవ ఏ.సి. చెయ్యవలెను. ఒకటి కావలయునాడు 0-4-0 పోస్టుచీట్లు కంపెనీలను. పోషకులకు ఒక ప్రతి ఉచితము. కర్పరపథంగా వారకపు. (1251) గంభీర ఫార్మసీ, రామవరంగ, హైదరాబాద్.

ఇది చూచితేరా

నిజము, నమ్మము, అనుభవమునకు వచ్చును.

మీయొక్క జననకాల ఘడియలు లేదీ వారము సంవత్సరము బంపుడు. సాముదాయక ఫలములు అయ్యున్నాయను కల్గితే సంతాన ఋణములు దరిద్రత భాగ్యము వైదు ఉద్యోగము వగైరాలు వ్రాయుటకు గాంధీమహాత్ముని మహిమ ఉచితము 8-0-0 యిందులో సంవత్సరఫలము కూడనందును. క్యోటియోకోడిని 0 8 0. కాలకఫల మణిచంబరి యింగ్లీషు 1 2 0. మహాత్ముని మహిమ విద్యగంధము 0 5 0. ఏదైనను ఒక భాగము వ్రాయుటకు 2 8 0. పోస్టేజీ యందులో కంపెనీయొప్పుది.

(3123) వి.వి.ఆర్. కర్క, నూర్యారావు పేట, కాకినాడ.

ఆంధ్ర మంగళవారము

ధరలేఖించున అనేక స్వర్ణ పతకములును, మొదటితరగతి యోగ్యతాపత్రములును బొంబిన

వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యగారి

చర్మరోగములకు అమృతము వంటిది. మొటిమలు, కురుళ్లు, మేహపాదము, గండములు, సవామేదము, రసవల్లు, మేహవారి బొప్పీలను బోగొట్టును. చెడుకర్మముల యాత్ర మాపును. రక్తమును కుభ్రపరచి కఠినమును ఆరోగ్యమును పొచ్చించును. వెల బుడ్డి 1-3 రూ 2.

కఫరోగులకు వలసినది. చిరకాలపు వ్యధను, ఉబ్బవపు వ్యధను, తుయ దగ్గులను, పోగొట్టుటకు ప్రత్యేకమైనది. గుండె కాయకు ఉపరిపిట్టులకు యెక్కువ బలమును గలిగించును. కఫము జలుముచే కాధపనుగారికి అమృతము వంటిది. - వెల డబ్బీ 1-3 రూ 2.

వజ్రదంత చూరము

ప్రతీనిర్మితం దీనితో దంతభావనము చేసిన దంతములకు నుంచి పలుకొన్ను నిచ్చును. వెల డబ్బీ 0-4-0 అణాలు. ఆయుర్వేదాశ్రమం, 41, ఆచార్యస్వామిగారి, జి. జి. మదరాసు. తిండిలిలాగుము - పండిట్ - మదరాసు.